

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wydaniu wieczornem. — w niedziele i święta tylko wydanie poranne. — natomiast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne.

Odpoowiedzialni kierownicy działów kultury i sztuki Witold Noskowski gospodarczego i giełdowego dr Marjan Chelmski, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 66

Poznań, poniedziałek dnia 10 lutego 1930

Rok XXV

Walka o podatek obrotowy

Niema już dzisiaj w Polsce nikogo, kłoby nie był przekonany, że podatek przemysłowy w obecnej formie i wysokości jest dla życia gospodarczego, a zatem i dla całego państwa szkodliwy. Zgodną jest pod tym względem opinia Sejmu, rządu i społeczeństwa.

Gdy do tego dodamy, że reforma podatkowa jest także zobowiązaniem, przyjętym wobec zagranicznych wierzycieli, wydawałoby się rzeczą najzupełniej naturalną, że Sejm i rząd powinni do dzieła tej reformy niezwłocznie przystąpić, zaczynając od najkrytyczniejszego, a zatem najdojrzalszego odcinka, jakim jest podatek przemysłowy, a w szczególności jego postanowień, dotyczących opodatkowania obrotu. Niestety rzeczywista rzeczywistość jest zupełnie sprzeczna z temi przypuszczeniami i nadziejami.

Dnia 13. listopada 1928 roku wpłynął do Sejmu wniosek Klubu Narodowego, zmierzający do stopniowej likwidacji podatku obrotowego drogą obniżenia jego stawek narazie do połowy. W tydzień później zgłoszone zostały rządowe projekty podatkowe, z których jeden dotyczył tej samej materji. Wszystko wówczas przemawiało za tem, że sprawa jest na najlepsze drodze.

Alści wyłonili się przeszkody ze strony Bezpartyjnego Bloku, który nie mógł się zdecydować na poparcie projektów p. Czechowicza, a nie chciał także ich odrzucać. Więc odkładano posiedzenia komisji pod rozmaitemi pretekstami, aż w końcu zgodzono się na traktowanie oddzielne zmiany podatku obrotowego, biorąc za podstawę zarówno wniosek Klubu Narodowego jak i przedłożenie rządowe. Wybrano osobną podkomisję, która miała się zająć uzgodnieniem różnic. Było to zadanie nielatwe, albowiem wniosek Klubu Narodowego obniżał stawki definitywnie i jednolicie o połowę, gdy projekt p. Czechowicza był jedynie pełnomocnictwem dla rządu do stosowania ulg dla poszczególnych dziedzin przemysłu i handlu.

Ostatecznie za wdaniem się socjalistów podkomisja zbliżyła znacznie obydwie projekty. Tymczasem jednak przyszło nagie zamknięcie poprzedniej sesji i zmiana rządu, a w ślad za tem wycofanie przedłożeń rządowych przez gabinet p. Świtalskiego, między nimi także projektów podatkowych.

P. Matuszewski po rozejrzeniu się w sytuacji przystąpił do opracowywania nowego projektu noweli do podatku przemysłowego, znanej z licznych artykułów i opinji sfer gospodarczych. Powołano do „współpracy” organizacje samorządu gospodarczego, wogóle narobiło wiele hałasu.

Tymczasem przyszła opóźniona o 2 miesiące nowa sesja budżetowa. W trakcie debaty w komisji ze strony rządu, a w szczególności ministerjum skarbu, nic nie powiedziano o ewentualnych skutkach budżetowych zapowiedzianej reformy. Rząd i jego stronnictwo sprzeciwili się wnioskowi posła Rybarskiego o zniesienie 10 proc. dodatku

Prezydent Estonji w Warszawie

Warszawa, 10. 2. (Tel. wł.). Wczoraj przybył do Warszawy naczelnik Państwa Estońskiego dr. Otto Strandman. Domy udekorowano flagami narodowymi. Przed dworcem ustawione były oddziały wojskowe ze sztandarami i orkiestrami. W salonie recepcyjnym na dworcu zebrali się członkowie rządu, marszałkowie Sejmu i Senatu, prezes rady miejskiej, prezydent miasta i w i.

O godz. 9.45 przybył na dworzec Prezydent Rzeczypospolitej. Orkiestra wykonała hymn narodowy.

Punktualnie o godz. 10-tej zajeżdżał na peron specjalny pociąg, w którym jechał Naczelnik Państwa Strandman i osoby, towarzyszące mu. Ustawiona w pobliżu dworca baterja oddała salwę armatnią — 21 strzałów. Przy dźwiękach estońskiego hymnu narodowego, wysiadł p. Strandman, powitany przez Prez. Rzplitej. Obaj do stojnicy po krótkim cercle w salonie recepcyjnym wyszli z dworca. Orkiestra odegrała hymn estoński. Wiozący ich samochód otoczył szwadron szwoleżerów przed i za samochodem, poczem uformował się orszak samochodów dygnitarzy estońskich i polskich, m. i. jechali razem minister spr. zagr. Załeski. Orszak, poprzedzony 4-ma trębaczami na białych koniach, ruszył do Zamku, gdzie zamieszkał prezydent Strandman.

Na dachu w części Zamku, zajmowanej przez niego, podniesiony został sztandar estoński. O godz. 11 p. Strandman złożył wizytę p. Prezydentowi Mościckiemu, który o godz. 11 min. 15 udał się z rewizytą do apartamentów prezydenta Strandmana. O godz. 12-tej prezydent Estonji złożył wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza, poczem złożył krótką wizytę w Belwederze i odjechał na Zamek. O godz. 14-tej odbyło się śniadanie na 30 osób.

O godz. 5-tej prezydent Strandman podejmował podwieczorkiem w poselstwie estońskim przedstawicieli kolonji estońskiej w Warszawie oraz grono zaproszonych gości z kół towarzyskich Warszawy.

O godz. 19 odbyło się w apartamentach prezydenta Estonji przedstawienie korpusu dyplomatycznego. O godz. 20-tej Prezydent Rzeczypospoli-

tej wydał na cześć gościa obiad na Zamku. Po przemówieniu Prezydenta Rzeczypospolitej orkiestra odegrała hymn estoński, zaś po przemówieniu prezydenta Estonji odegrany został polski hymn narodowy. Ogółem w obiedzie wzięło udział 120 osób, w tem kilkanaście pań.

Kiedy na Zamku kończył się obiad, zaczęli przybywać goście zaproszeni na raut i gromadzić się w salach od Canalettego do tronowej włącznie. P. Prezydent Rzplitej wraz z prezydentem Estonji wyszli na powitanie gości do sali Rycerskiej, gdzie w otoczeniu swity witali wchodzących na raut, który zgromadził przeszło 1500 osób.

P. Prezydent Rzeczypospolitej wnosząc w czasie obiadu toast na cześć prezydenta Estonji, powiedział m. in., że „zawsze wierna swej tradycji historycznej, zamkniętej w haśle: „Wolni z wolnymi, równi z równymi”, powitała odrodzona Polska z największym zadowoleniem powstanie nowych państw narodowych na ziemiach, które przez tyle wieków obcej ulegały władzy. Triumf idei samostanowienia narodów o sobie postawił obok Rzeczypospolitej Polskiej powołaną do niepodległego bytu Republikę Estońską. Od tej chwili oba te państwa, pełne przyjaznego zrozumienia wzajemnych interesów, dążą do utrwalenia ideału pokojowego współżycia wolnych i niepodległych narodów”.

Prezydent Strandman, odpowiadając, podkreślił, że „gorąca miłość Ojczyzny i duch poświęcenia, z jakimi naród polski walczył o prawa i wolność swego kraju, były zawsze dla narodu estońskiego szlachetnym wzorem, który pobudzał jego odwagę w ciężkiej walce o niepodległość”. W dalszym ciągu zapewnił prezydent Estonji, że obopólne pragnienie pokoju „stwarza pomiędzy Estonją i Polską węzły przyjaznej kolaboracji, które łączą oba kraje w społeczności niepodległych narodów”.

Od redakcji: W numerze niedzielnym wskutek błędnej informacji urzędowej P. A. T. — podaliśmy mylną wiadomość, jakoby P. Prezydent Mościcki wyjechał na powitanie prezydenta Estonji do stacji granicznej. P. Prezydent oczekiwał na prezydenta Strandmana w Warszawie.

Konferencja morska w Londynie

Francja w obronie łodzi podwodnych

Londyn, 8. 2. (PAT.) W kołach delegacji francuskiej panuje w dalszym ciągu wielkie niezadowolenie z powodu propozycji ogłoszonych przez Amerykę. Francuzi zarzucają Ameryce i Anglii uprawianie tajnej dyplomacji i chęć zaskoczenia partnerów. Spodziewane jest ostre wystąpienie Tardieu w obronie stanu posiadania łodzi podwodnych, jako jedynej broni małych flot. W sprawie szumanitaryzowania walki łodzi podwodnych, operujących przeciwko okrętom handlowym, Tardieu ma zaproponować przeniesienie całej tej sprawy na teren Ligi Narodów jako właściwego organu dla decyzji w tej sprawie, mniej obchodzącej Anglię i Amerykę, a bardziej

mniej państwa, nie reprezentowane w Londynie.

Również Japonja jest bardzo niezadowolona z ogłoszenia propozycji amerykańskich.

Porozumienie anglo-amerykańskie osiągnięte zostało co do krążowników, torpedowców i łodzi podwodnych; rozbieżności istnieją jeszcze co do statków dla transportu samolotów. Anglja pragnie ograniczenia ich tonażu, posiadając dostateczne bazy morskie na wszystkich oceanach. Natomiast Ameryka, nie posiadając tych baz, musi rozporządzać znaczną ilością tych statków dla walki morskiej przy pomocy samolotów.

do podatku przemysłowego, pomimo całej słuszności tego wniosku, gdyż, o ile 10 proc. dodatek do danin publicznych, opartych na stałych stawkach jest słuszny z powodu zmiany wartości złotego, o tyle zastosowany do obrotu jest on podwójnym jego opodatkowaniem.

Komisji skarbowej nie zwoływano,

a, gdy to okazało się koniecznym dla innych spraw, nie chciano umieścić na porządku dziennym wniosku Klubu Narodowego, który po wycofaniu poprzednich projektów rządowych został uwolniony od przymusowego małżeństwa. Kiedy wreszcie pod naciskiem posła Lewandowskiego z Bydgoszczy, referenta wniosku Klubu Narodowego,

ostatecznie sprawa podatku obrotowego znalazła się na porządku dziennym, głosami B B i lewicy skazano ją na nową kwarantannę przez powtórne odesłanie do podkomisji.

O wniosku p. Matuszewskiego było do ostatniej chwili cicho. Dopiero w tych dniach nareszcie dowiedzieliśmy się, że wszedł on czy ma wejść pod obrady Rady Ministrów. Czy będzie on identyczny z tem, co przedłożono Izbie Przemysłowo-Handlowej, czy inny i o ile, o tem będzie można mówić dopiero po jego ogłoszeniu. Według pogłosek postulat sfer handlowych nie znalazły w ministerjum skarbu uznania.

Pewnem jest jedno, a mianowicie to, że ministerjum skarbu nie przewiduje obniżki wpływów ogólnych z tego podatku, a zmierza tylko do innego, niż dotąd, rozkładu obciążenia.

Otóż należy zgóry powiedzieć, że jest to ominięcie istoty zagadnienia. Nie wchodząc w szczegóły, co będzie możliwe dopiero po ogłoszeniu projektu, stwierdzamy, że konieczna jest nie tylko zmiana, ale ogólne obniżenie podatku od obrotu. Stwierdzamy również, że pomimo trudności budżetowych możliwości po temu w obecnie uchwalanym budżecie istnieją. Dochód z podatku przemysłowego jest preliminowany o 75 milionów niżej, niż wpływy rzeczywiste za rok 1928-9, co — uwzględniając już obecnie istniejące ulgi — pozwala na obniżenie stawek od hurtu i detalu do połowy z terminem częściowo od 1 czerwca, a ostatecznie od 1 października.

Tak stawał i stawia sprawę Klub Narodowy i do tego postulatu dostosował on swoje wnioski oszczędnościowe do budżetu. Nie wszystkie one zostały przyjęte, ale nawet mimo tego, gdyby budżet był wykonany tak, jak wygląda obecnie, obniżenie podatku obrotowego w myśl wniosku Klubu Narodowego byłoby możliwe i realne. Nie ulega bowiem najmniejszej wątpliwości, że obniżenie stawek nie wpłynie w stosunku proporcjonalnym na zmniejszenie wpływów. W Niemczech obniżenie podatku o 50 proc. dało w pierwszym roku ubytek zaledwie 10 proc. dochodu, a w następnym nawet jego zwwyżkę.

Zmniejszenie podatku obrotowego jest możliwe pod dwoma warunkami: o ile nie będzie przekroczony budżetowy i o ile nie trzeba będzie z podatków pokrywać niedoboru przedsiębiorstw państwowych.

Jedno i drugie zależy od gospodarki rządu.

M. K.

Sprawa b. min. Czechowicza

Wiceprezes komisji budżetowej pos. Wyrzykowski zwołał na wtorek 11 lutego, godz. 10.30 przedpołudniem, posiedzenie tej komisji, jako specjalnej komisji do rozpatrzenia wniosku o pociągnięcie b. ministra skarbu Gabryela Czechowicza do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu. Przedmiotem obrad tego posiedzenia będzie referat pos. Libermana o uchwałę Trybunału Stanu, zawieszającej postępowanie sądowe w sprawie b. ministra Czechowicza.

Akta Trybunału Stanu, przesłane po zawieszeniu postępowania marszałkowi Sejmu, zostały już doręczone oskarżycielowi Sejmu Libermanowi do dalszego urzędowania.

Uroczystość 10-lecia objęcia morza

Nabożeństwo

O godz. 9½ zebrały się na Nowym Rynku liczne szeregi organizacji poznańskich, studenckich i społecznych, by z sztandarami swymi wziąć udział w nabożeństwie na intencję spraw naszych morskich w kościele Farnym. Organizacje te wypełniły całą nawę główną, a miejsca przed wielkim ołtarzem wypełnił korpus oficerski z dowódcą O. K. VII, p. gen. Dzierżanowskim na czele. Władze reprezentowane były przez wiceprezesa Sądu Apelacyjnego p. Müllera, wiceprezydenta miasta dr. Kiedacza. Poza tem zauważyliśmy prezesa L. M. i Rz., p. adwokata dr. Stan. Sławskiego, b. członka Rady portu gdańskiego i prezesa Kom. Floty Narodowej p. dr. Solańskiego.

Uroczystą mszę św. odprawił ks. oficjal dr. Zwolski. Po jej ukończeniu mury starej świątyni, świadka tyłu podniosłych uroczystości narodowych, rozbrzmiały hymnem „Boże coś Polskę”.

Pochód

Po nabożeństwie uformował się pod kierownictwem p. M. Jęzkowiaka w ul. Jezuickiej na St. Rynku barwny pochód organizacji przysposobienia wojskowego, wśród których dzielną postawą wyróżniali się hallerczycy, sokoli i powstańcy, harcerstwa, korporacji akademickich i społecznych. Przy dźwiękach orkiestr pochód ten ruszył przez pl. Wolności, Gwara do Uniwersytetu, gdzie rozwiął się przed wejściem do auli. Doskonałe wrażenie sprawiała w pochodzie orkiestra firmy H. Cegielski, przybrana w mundury, przypominające naszą marynarkę.

Akademja morska

W auli uniwersytetu odbyła się uroczysta akademja, urządzona przez stowarzyszenia i organizacje społeczne m. Poznania. Sala była udekorowana emblematami Pomorza oraz barwami korporacji. Nad tą dekoracją widniał orzeł biały i sztandar narodowy. Prócz przedstawicieli władz państwowych, cywilnych i wojskowych, obecni byli przedstawiciele władz samorządowych, uniwersytetu organizacji społecznych i oświatowych oraz tłumy publiczności i młodzieży.

Powitał zebranych w imieniu organizatorów prezes Sądu Apelacyjnego p. Jan Z a k r z e w s k i.

Program przemówień poprzedziły utwory muzyczne, doskonale wykonane przez orkiestrę D. O. K. VII. (58 p. p.) pod batutą kpt. Chmielewicz, oraz piękne produkcje wokalne chóru urzędników dyr. kol. państw. „Hasło” pod kierownictwem prof. Kwaśnika.

Powitany oklaskami senator Kozicki zaczął od stwierdzenia, że zaszczyt przemawiania na akademji przypadł mu jako członkowi Komitetu Narodowego Polskiego w Paryżu w czasie wojny. Podstawą programu polityki i działania tego Komitetu było przeświadczenie, że państwo polskie może istnieć tylko wówczas, jeśli będzie miało oparcie o morze. Stąd wynikało, że głównym celem zabiegów Komitetu Narodowego było przyłączenie do Polski Pomorza wraz z Gdańskiem. Do tego zmierzała zarówno propaganda, jak i akcja polityczna Komitetu.

Zdołano przekonać o tem rządy państw sprzymierzonych. Gdy po zakończeniu wojny zebrała się w Paryżu konferencja pokojowa złożył jej delegat polski Roman Dmowski notę zawierającą program terytorjalny delegacji polskiej. Żądaliśmy dla Polski, między innymi: Pomorza wraz z Gdańskiem, do Pomorza miały należeć części pow. bytowskiego, lęborskiego i słupskiego oraz trzy powiaty na prawym brzegu Wisły. Według żądań naszych południowa część Prus Książęcych, zamieszkała w przeważającej części przez ludność polską miała być przyłączona do Polski, z północnej zaś części miało być utworzone autonomiczne państewko złączone unją celną z państwem polskim.

Żądania delegacji polskiej nie zostały w całości wykonane. Otrzymałmy jednak Pomorze, a przez nie dostęp do morza. Traktat wersalski naprawił niesprawiedliwość i krzywdę, wyrządzoną Polsce przez pierwszy rozbiór w roku 1772. Został przywrócony stan ustalony w końcu wieku XV przez traktat Toruński. Polska uzyskała podstawę do rozwoju państwowego. Na tych podstawach budować musimy przyszłość naszego narodu i państwa

Przemówienie prof. Tymienieckiego

Przemówienie prodziekana prof. Tymienieckiego poświęcone było odparciu argumentów, wytaczanych przez naukę niemiecką przeciwko odwiecznemu prawom Polski do Pomorza. Już w czasach przedhistorycznych — zdaniem prehistoryków polskich — Pomorze zaludnione było przez ludność słowiańską, która nie opuściła tej ziemi w okresie krótkotrwałych najazdów ludów skandynawskich, lecz przetrwała aż do okresu wczesnohistorycznego. O pozostaniu na Pomorzu szczątków ludów germańskich aż do okresu wczesnohistorycznego niema mowy, a najazdy Wikingów w 9 i 10 w. nie odegrały tu większej roli.

Mówca zwalczał dalej pogląd niemiecki o roli kolonizacji na prawie niemieckim w wiekach średnich, która często robiona była przy pomocy ludności słowiańskiej. Ludność Pomorza mówiła nieco odrębnym narzeczem i pomorskim, jednakże językiem dworskim książąt pomorskich i językiem literackim była tu zawsze polszczyzna, której używano także do literatury religijnej małego odłamu Kaszubów, w powiatach lęborskim i słupskim, który przyjął wyznanie ewangelickie.

Mimo odrębności szczepowej Pomorze dwukrotnie łączyło się dobrowolnie z Polską, a w w. 13 z Pomorza nawet wyszła myśl zjednoczenia Polski. Stany pruskie, łącząc się przeciwko Krzyżakom w 15 w. i prosząc o przyłączenie do Polski, podkreślały polski charakter kraju, którego rządy krzyżackie zatrzeć nie zdołały. Tylko miasta większe, jak Gdańsk i pograniczne tereny uległy germanizacji.

Za rządów polskich (od 1466—1772) nie było więc potrzeba żadnej kolonizacji, bo kraj był polskim w większości. Oświecił prelegent dalej stosunek Gdańska do Polski, sprawę inkorporacji Prus w r. 1569, wreszcie przeciwstawił się twierdzeniom pisarzy niemieckich o rzekomym upadku gospodarczym Pomorza za czasów polskich, zredukował do właściwej miary twierdzenia niemieckie o ucisku włóścian, oświecił rolę Pomorza i zakończył uwagami o odrodzeniu narodowym w połowie XIX w., które zdecydowało w głównej mierze o odzyskaniu tej ziemi przez Polskę.

Red. Powidzki odczytał następującą rezolucję proponowaną przez Ligę Morską i Rzeczną.

Rezolucja.

Zebrani w uroczystym dniu dziesięciolecia odzyskania przez Polskę dostępu do morza mieszkańcy m. Poznania stwierdzają, że wybrzeże morskie jest Polsce niezbędnie do życia potrzebne i ślubują wybrzeża tego do ostatniego tchu bronić, składając jednocześnie hold ludowi pomorskiemu, który potrafił zachować — mimo 150-letniego prawie ucisku — polskość tej dzielnicy.

Wychodząc z tych założeń zebrani uchwalają:

1. dążyć wszelkimi siłami do dalszego rozwoju i rozbudowy polskiej marynarki wojennej;

2. wezwać sfery kupieckie i przedstawicieli polskiego życia gospodarczego do posługiwania się w handlu morskim, przede wszystkim portami polskimi i polskim tonażem morskim;

3) wezwać czynniki oficjalne do wypracowania zdecydowanego programu emigracji zamorskiej, która w dzisiejszym swym stadium jest marnotrawstwem narodowym, a która przy należytem postawieniu stać się może podstawą świetnego rozwoju polskiej floty handlowej i jednym z czynników lepszej przyszłości Państwa;

4. wezwać całe społeczeństwo do wziętej akcji na rzecz rozbudowy polskiej floty wojennej do rozmiarów, które będą gwarancją nie tylko wolności handlu polskiego na morzu, ale i naszej niezawisłości;

5. wezwać czynniki oficjalne do energicznego wystąpienia w roku przyszłym w Lidze Narodów, aby przy zapowiedzianej w tym okresie rewizji mandatów kolonialnych nad posiadłościami zamorskimi byłego cesarstwa niemieckiego — uwzględnione zostały słuszne pretensje Polski, domagającej się części kolonii niemieckich tytułem schedy;

6. wezwać wszystkich ludzi dobrej woli do masowego wstępowania w szeregi Ligi Morskiej i Rzecznej, która od lat 11 służy sprawom morza w Polsce.

Rezolucje powyższe jednomyślnie przyjęto.

Ostatni przemawiał wojewoda pomorski Lamot. Zwrócił się do młodzieży, by jej wskazać zadania jakie stoją przed państwem polskim w przyszłości. Powiedział, że przed wojną, w czasie niemożliwości rozmaite usiłowania, które woli podtrzymywano myśli i dążenia narodowe. Były one reprezentowane przez czterech ludzi:

GEBETHNER i WOLFF

KSIĘGARNIA i SKŁAD NUT

W POZNANIU

polecają:

Angelita, tango. muzyka Warsa	2,50
Broadway! muzyka Brown'a	3,—
Cela Warszawa, nowy przebój taneczny. muzyka Karasińskiego	2,50
Cocktail, fox-trot, muzyka Petersburskiego	2,50
Dziewuszek z buzią jak jabłuszko. slow-fox, muzyka Golda	2,50
Mały gigolo, tango. muzyka Casucci	2,50
Ostatni liść, walc. muzyk. Schmidt Gentner'a	2,50
Gdzie twoje serce? muzyka Golda „tango z rewji „Morskiego Oka” „Gwiazdy Warszawy”	2,50
May Wong, muzyka Warsa. chiński blues z rewji „Gwiazdy Warszawy”	2,50
Pensylwanja, muzyka King'a	3,—
Sam mi mówileś... tango. muzyka Petersbuskiego	2,50
Satanella, slow-fox, muzyka Warsa	2,50
Sonny Boy, przebój światowy. muzyka Jolsona	3,—
Szkoda dwóch łez dziewczyny, tango muzyka Golda	2,50
W maleńskiej kawiarence. tango. muzyka Raymonda	2,50
Wspomnij mnie (Creola), tango, muzyka Ripp'a	2,50
Tanz Tempo, dwadzieścia dwa szlagiery na fortepian album — między innymi Ramona, Chiquita, Charmaine	7,20

Katalog wysyłamy na każde żądanie bezpłatnie.

Zamówienia z prowincji załatwia się odwrotnie.

dwóch nieżyjących — Popławskiego i Szczepanowskiego, oraz dwóch żyjących — Dmowskiego i Piłsudskiego. Popławski zwracał uwagę na pierwiastki narodowe i zainicjował ruch wszechpolski. Szczepanowski wskazywał na konieczność dążenia do niepodległości przez niezależność gospodarczą; Dmowski był organizatorem sił narodu na gruncie realnym dla przeciwstawienia ich siłom państw zaborczych; Piłsudski nawiązał do tradycji powstańczych i miał na celu przygotowanie narodu do zbrojnych walk o niepodległość. „Nie będę — mówił p. Lamot — wydawał tu sądu, kto miał rację i które drogi były najlepsze; osądzi to w przyszłości historia...” Młodzieży obecnej radził p. wojewoda, trzymać się z dala od polityki, nie brać udziału w tych „drobnych” sprawach, jakie się odbywają wśród starszego pokolenia i przygotowywać się do tych zadań, które ją czekają w przyszłości, gdy ster państwa polskiego przejdzie w jej ręce. Zakończył okrzykiem: „Niech żyje Polska”.

Odegrano hymn narodowy. Po skończeniu hymnu zgromadzeni zebrani wzniesli okrzyk: „Niech żyje Dmowski”!

W Teatrze Polskim

Wieczorne przedstawienie „Nad polskim morzem” w Teatrze Polskim stało pod znakiem obchodu 10-lecia zaślubin Polski z morzem. Sztuka ta treścią swą i tendencją stanowi doskonałe uzupełnienie obchodów 10-lecia i niewątpliwie wyzyskana zostanie przez wszystkie sceny polskie na rzecz propagandy naszych hasel morskich. W foyer nasze „Wilki morskie”, kwestujący na rzecz L. M. i Rz. mieli okazję przekonać się o tem.

Z archiwum niedawnej przeszłości

Wspomnienia hr. Kesslera a Pomorze

W „Gaz. Warsz.” czytamy: We „Frankfurter Zeitung” (nr. 752 z 7. 10. 1929) drukowane były wspomnienia hr. Harry Kesslera, dotyczące uwolnienia J. Piłsudskiego z więzienia z Magdeburga. Bardzo ciekawe były jako pendant do „Dichtung und Wahrheit” we wspomnieniach generała Sosnkowskiego, drukowanych niedawno, i podawaliśmy je już na tem miejscu. Wobec otworzenia w „Gazecie Polskiej” rubryki „Archiwum niedawnej przeszłości”, przypomniemy z nich jedno. W grudniu r. 1918 zjechał graf Kessler wezwany do Warszawy, jako jakiś Stackelberg ze sztabem 30-tu urzędników i trzeba było bardzo radykalnych zabiegów, żeby tego „L'amico Fritz” (opera Mascagniego) z Warszawy wysadzić. J. Piłsudskiego poznał i zaprzyjaźnił się z nim na wołyńskim froncie: Otóż w wspomnianych swoich piśmie hr. Kessler co następuje:

po niemiecku

„Er (Piłsudski) bezeichnete die Verelnigung vom Galizien und Kongresspolen als unerlässlich, ja unaufhaltsam; bestritt dagegen jede Absicht auf Westpreussen oder grössere Teile von Posen; wenigstens für sich und die „jetzige Generation”. Was später unternommen würden, lasse sich nicht voraussagen, ebensowenig versprechen, was geschehen würde, wenn Deutschland unterliege und die Entente Polen Westpreussen etwa anbiete. Für ihn aber sei die Hauptsache dass Deutsche und Polen ihre alte Feindschaft vergassen, ja lernten, wie endlich zur Vernunft gekommene Nachbarn freundschaftlich zusammen zuarbeiten.

po polsku:

„Wówczas Piłsudski żądał przyłączenia Galicji do Kongresówki, natomiast stanowczo sprzeciwiał się tendencjom odebrania Niemcom zachodnich Prus lub większej części Poznańskiego — przynajmniej dla siebie i dla swojej generacji. Nie można przewidzieć (w ten sposób określa Kessler ówczesne poglądy Piłsudskiego) co późniejsza generacja postanowiła, jak też nie można określić, co się stanie, gdyby Niemcy przegrali i Ententa obiecała Polsce Prusy zachodnie (Pomorze). Dla niego t. j. dla Piłsudskiego najważniejszą rzeczą było, aby Niemcy i Polacy o dawnej nieprzyjaźni zapomnieli, a nawet nauczyli się, jak wreszcie przyszedłszy do rozumu jako sąsiedzi w przyjaźni razem pracować.”

A. N.

Związek Inwalidów a Legja Inwalidów

Z powodu tego, że w ostatnich paru miesiącach Legja Inwalidzka urządziła dwie loterie na ulicach m. Poznania i od czasu do czasu kwestarki Legji zbierają ofiary po mieszkaniach prywatnych, otrzymaliśmy z paru stron zapytanie w sprawie stosunków panujących u polskich inwalidów. W tym celu wyjaśniamy, że do przewrotu majowego istniał tylko jeden wszechpolski Związek Inwalidów. Przed niespełna dwoma laty utworzyły sfery sanacyjne nowy związek: Legję Inwalidów w myśl hasła czynników „sanacyjnych” opanowywania wszelkich instytucji społecznych w Polsce. Pierwszy Związek Inwalidów postanowił był bowiem nie poddawać się partyjnej komendzie „sanacji moralnej”.

Przy kupowaniu losów loteryjnych i dawaniu datków należy uważać, czy chodzi o bezpartyjny Związek Inwalidów, czy też o „sanacyjną” „Legję Inwalidów.”

Musimy tylko wyrazić przy tej sposobności życzenie, aby zarząd Związku Inwalidów w Poznaniu wykazywał niemniejszą ruchliwość od kierownictwa Legji Inwalidów.

PRZY ZAKUPACH ZWAŻAJ
CZY JESTEŚ W SKLEPIE

Kardynałowie u premiera

Warszawa, 10. 2. (Tel. wł.) — Dzisiaj w południe kardynałowie prymas Hlond i ks. Kakowski złożyli wi-

zytę premierowi Bartłowi. Niewątpliwie wizyta ta stoi w związku z wychowaniem religijnym młodzieży. (w)

10-lecie zaślubin Polski z Bałtykiem

Puck, 10. 2. (Tel. wł.). Dzisiaj obchodzono tutaj uroczystości w obecności władz, wojska, społeczeństwa miejscowego i okolicznego dziesiątą rocznicę objęcia wybrzeża morskiego przez Polaków. Uroczystość uświetnił swoją obecnością generał Haller, który przybył do Pucka w towarzystwie ks. Wrycza, który przed 10 laty poświęcił banderę polską, podniesioną nad Bałtykiem.

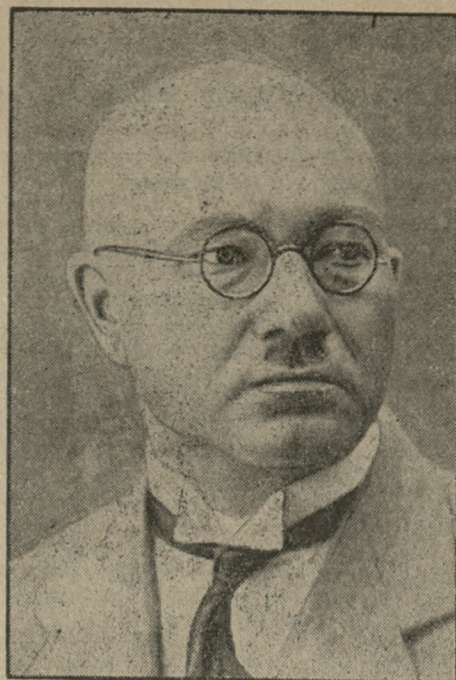
O godzinie 10,30 wypełnił się szalenie starożytny kościół w Pucku. W pierwszych ławkach zasiadli generał Haller, starosta morski p. Lipski, prezydent miasta Kamski, komandor Durski i prezesi miejscowych organizacji. Uroczystą sumę odprawił ks. kapelan Wrycza w asyście ks. Fiscoedera z Pucka i ks. proboszcza Siega ze Starzyna. Kazanie wygłosił proboszcz pucki ks. Fidkau. Po nabożeństwie odbyła się zbiórka na rynku, skąd uformowany pochód ze sztandarami hallerczyków, straży ogniowej, bractwa kurkowego, kolejarzy i organizacji rolniczych, ruszył na brzeg morza, na lotnisko wojskowe, gdzie utworzono wielki czworobok, w którym ustawiła się grupa przedstawicieli władz i wojskowości.

Generał Haller po odebraniu raportu od dowódcy kompanii honorowej, przeszedł przed frontem marynarzy, prezentujących broń. Po przemówieniach komandora Durskiego i burmistrza Kamskiego, zabrał głos gen. Haller. Oświadczył, że gdy przed 10 laty dokonywał aktu zaślubin Polski z morzem, poczu-

cie radości mieszało się ze smutkiem, iż Polska zamiast uzyskać szerokie wrota na morze, otrzymała niewielkie okienko. Obowiązkiem wszystkich Polaków jest wypełnić testament Bolesława Chrobrego i dążyć do poszerzenia wybrzeża morskiego i do wzięcia w Bałtyk jak najdalej wysuniętych słupów granicznych. Po defiladzie, uroczystość zakończono wspólnym obiadem.

Dzisiejszy obchód poprzedziła akademja, którą wczoraj wieczór urządził w Pucku „Obóz Wielkiej Polski”. Na akademji tej przemawiali obożny p. Rybicki, redaktor Giesielski imieniem młodych Wielkiej Polski, ks. kapelan Wrycza i gen. Haller. Podobna akademja odbędzie się dzisiaj wieczór w Gdyni. S. B.

Warszawa, 10. 2. (PAT). W Warszawie odbył się wczoraj uroczysty obchód odzyskania dostępu do morza. Wieczorem ulicami miasta przeciągnęły pochody młodzieży i orkiestr wojskowych. W kościele archikatedralnym św. Jana odbyło się uroczyste nabożeństwo, które celebrował ks. kardynał Kakowski, poczem ks. biskup Szlagowski wygłosił podniosłe kazanie. Po nabożeństwie ruszył z pod katedry pochód do grobu Nieznanego Żołnierza. Minister przemysłu i handlu Kwiatkowski złożył wieniec na grobie. Po południu odbyła się akademja staraniem oddziału Ligi Morskiej i Rzemielniczej.

Prezydent Estonji dr Otto Strandman, przebywający w Warszawie jako gość Rzeczypospolitej.

cie na terenie PUPP Sosnowiec zwiększyło się w ubiegłym tygodniu o 1365 osób i wynosi obecnie 17964 bezrobotnych, w tem 399 pracowników umysłowych. Z zasiłków korzystało 10577 osób.

Paolli następcą Gaspariego

Rzym, 10. 2. (Radjo). Dzisiaj objął urząd sekretarza stanu w Watykanie kardynał Pacelli po Gasparim.

Nieuczciwy bankier

Paryż, 10. 2. (PAT) Bankier Kamiński, Polak, zamieszkujący od lat 5-ciu Montceaux - Les - Mines, zbiegł, zabierając ze sobą pieniądze swych klientów. Ofiarą defraudanta padło, jak dotychczas stwierdzono, około 100 przeważnie robotników. Wysokość zdefraudowanych pieniędzy wynosi zgrą 500.000 franków.

Kurs złotego. Dzisiaj rano notowano w obrotach nieoficjalnych kurs dolara w Warszawie 8.86 1/2 zł, w Gdańsku na Warszawę 8.88 1/4 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski oddział w Poznaniu płacił dzisiaj za 100 mkn. w dewizach 212.67 do 212.97 zł, gotówką 212.27 zł; za 100 guld. gd. w dewizach 173.06 do 173.32 zł, gotówką 172.72 zł.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Warunki: Handel hurtowy, parytet Poznań, ładunki wagonowo dostawa bieżąca za 100 kg.

Poznań, 10 lutego 1930.

Standardy: a) żyta 696 gr. (118.5 f. w. h.); b) pszenicy 753 gr. (129.0 f. w. h.); c) jęczmienia 673 gr. (114.1 f. w. h.); d) owsa 508 gr. (84.6 w. h.).

„Ceny orientacyjne” parytet Poznań

Zyto	21.00—21.50
Usposobienie słabe.	
Pszenica	32.50—33.50
Usposobienie słabe.	
Jęczmień przemysłowy	19.50—20.00
Jęczmień browarowy	23.00—25.00
Usposobienie słabe.	
Owies	16.00—17.00
Usposobienie słabe.	
Mąka żytnia wł. work. według urzędowo ustalonego typu (70%)	33.00
Usposobienie słabe.	
Mąka pszenna 65% wł. work. Usposobienie słabe.	52.50—56.50
Otręby żytnie	13.00—14.00
Otręby pszenne	15.00—16.00
Wyka latowa	29.00—31.00
Peluszka	27.00—29.00
Groch polny	27.00—30.00
Groch Victoria	30.00—38.00
Groch Folgera	30.00—33.00
Lubin niebieski	20.00—22.00
Lubin żółty	23.10—25.00
Seradela	17.00—21.00

Ogólne usposobienie słabe. Uwaga: Rynek wewnętrzny z powodu trudności zbytu, słaby.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 10 lutego 1930.

Przebieg dzisiejszego zebrania giełdowego był nieco ruchliwszy, kursy naogół bez zmiany.

Większe ożywienie było w pap. procent mianowicie było większe zapotrzebowanie na 5 proc. pożycz. konwers., za którą płacono i poszukiwano nadal po 50 proc., również poszukiwano początkowo większe ilości 4% listy zast. konwert., które notowano w końcu 39 proc. w transakcjach. Jedynie odda-

wano 8 proc. listy dolarowe po 91 proc. (przy dew 8.90), zaś poszukiwano przy większym braku materiału 5 proc. premj. dolarowe po 78.—

Z akcyj bankowych wzgl. przemysłowych płacono za Bank Polski 180.— przy braku oddawców, natomiast ofiarowano Bank Związku Robiono transakcje Herzfeldem po 45.— i płacono za R. Maya 74—73.

Z pap. nieoficjalnych płacono za Akwit 55.—

Z powodu śmierci ś. p. Dr. Stanisława Pernaczyńskiego, prezesa Rady Giełdowej, zebranie giełdowe nie odbędzie się jutro, dnia 11 b. m.

Cedula urzędowa z dnia 10 lutego 1930 r.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominału)

5% Pożyczka konwersyjna 50% P.
8% dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kredyt. 91% O.
4% listy zastaw. konw. Pozn. Ziem. Kred. 39% +

(Kurs w złotych)

5% Pożyczka premjowa serja II 78.— P.

Akcje bankowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)

Bank Polski I em. 180.— P.

Akcje przemysłowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)

Herzfeld - Viktorius I em. zł. 45.— +

Dr. Roman May I em. zł. 74—73.— P.

Tendencja: Utrzymana.

GIEŁDA WARSZAWSKA

dnia 10. 2. 1930.

Waluty Gotówka

Dolary St. Zjed. tr.: 8,80 sp.: 8,88 kup.: 8,84

Dewizy:

	trans.	sprzed.	kup.
Belgja	124,30	125,61	123,99
Ho'andja	357,90	358,80	357,00
Nowy Jork	8,90,2	8,92,2	8,88,2
Nowy Jork kabel	8,92	8,94	8,89
Londyn	43,37 3/4	43,48 1/2	43,27
Paryż	34,96	35,05	34,87
Praga	26,38 1/2	26,45	26,32
Włochy	46,70	46,82	46,58
Szwajcaria	172,15	172,58	171,72
Gdańsk	173,40	173,83	172,97
Tallin	237,70	238,30	237,10

Tendencja niejednolita.

Papiery państwowe i obligacje:

4% pożycz. inwest. 124,50 125,00
5% pożycz. premj. dol. 79,00 80,00
5% pożycz. konw. 51,25 52,00

Akcje w złotych:

Bank Polski	184,00—183,50
Bank Przem. lwowski	0,00—106,00
W. T. F. Cukru	30,00—31,00
W. T. Węgla	0,00—53,25
Lilpop	0,00—25,50
Modrzejów	0,00—13,75
Ostrowiec	62,00—63,00
Starachowice	22,50—22,25
Haberbusch	0,00—106,00

Tendencja mocniejsza.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg.

reszta za 100 kg.

Berlin, dnia 10 lutego 1930.

Pszenica march. od st. załad.	76-77 kg. przeciętn. jakości	235,00—238,00
Tendencja	mocna.	
Pszenica march. od st. załad.	78-79 kg. przeciętn. jakości	239,00—240,00
Tendencja	mocna.	
Zyto march. od stacji załad.	73-74 kg. przeciętn. jakości	157,00—163,00
Tendencja	mocna.	
Z Meklemburgji i Prow. Saksonji bez wagi do Berlina		170
Tendencja	mocna.	
Jęczmień browarowy		160,00—170,00
Tendencja	spokojna.	
Jęczmień pastewny i przemysłowy		138,00—147,00
Tendencja	spokojna.	
Owies march. do stacji załad.		123,00—133,00
Tendencja	spokojna.	
Kukurydza loco Berlin bez obrotów.		
Kukurydza loco Hamburg bez obrotów.		
Mąka pszenna		28,25—35,00
Tendencja	utrzymana.	
Mąka żytnia		21,00—25,00
Tendencja	spokojna.	
Ospa pszena		07,75—08,50
Tendencja	cicha.	
Ospa żytnia		07,75—08,25
Groch Victoria		23,00—31,00
Groch dr. jad.		20,00—23,00
Groch pastewny		17,00—18,00
Peluszka		17,00—19,00
Bób polny		17,00—19,00
Wyka		19,00—24,00
Lubin niebieski		13,50—15,00
Lubin żółty		17,00—18,00
Seradela nowa		24,00—29,00
Makuch rzepakowy		16,00—16,40
Makuch lniany		19,80—20,00
Wytłoki suche		06,60—06,80
Srót Soja		13,80—14,40
Płatki ziemniaczane		13,00—13,50
Ziemniaki jadalne biały		1,70—2,00
Ziemniaki jadalne czerwone		1,80—2,20
Ziemniaki jad. inne żółte		2,50—2,80
Ziemniaki jadalne niekrowe		3,70—4,10
Ziemniaki fabryczne w fg.		0,07 3/4—0,08 3/4
Ogólna tendencja	mocniejsza.	

Notowania złotego w Berlinie z dnia 10 lutego 1930

Wyplaty na Warszawę: 46,85—47,05
Noty wielkie: 46,70—47,00

Zjazd rolniczy Stronnictwa Narodowego

Bydgoszcz, 10. 2. (Tel. wł.). W sobotę odbył się w Bydgoszczy zjazd rolniczy zwołany przez zarząd Stronnictwa Narodowego dla okręgu bydgoskiego. W jeździe wzięło udział przeszło 100 osób, przeważnie z pośród włości powiatów bydgoskiego, inowrocławskiego, strzelińskiego, szubińskiego, wyrzyckiego i żnińskiego. Zebranie zagal redaktor „Gazety Bydgoskiej” p. Petrycki. Podniósł on, że Stronnictwo Narodowe jest dalszym ciągiem Narodowej Demokracji, która w swej działalności opierała się o wieś, głównie o włościństwo. Za czasów niewoli prowadzono wybitną robotę wśród włościńców i wydawano specjalne dla nich pismo p. t.: „Polak”. Nie zaczynamy więc nowej roboty, lecz wracamy do dawnych tradycji.

Następnie poseł Fijałkowski dowodził, że kryzys rolniczy jest jednym z ogniw kryzysu światowego, ale ma u nas także przyczyny wewnętrzne, tkwiące w błędach polityki rządu. Przez 10 lat nie mieliśmy właściwie dotąd polityki rolnej w całym tego słowa znaczeniu. Stronnictwa radykalne włościńskie hasłem reformy rolnej zagłuszyły inne potrzeby rolnicze. Stronnictwa chłopskie ulegały socjalistom, poświęcając często dla utrzymania frontu radykalnego interesy

producentów rolnych. Tymczasem konsument winien dbać nietyle o to, ile płaci za produkty rolnicze, jak raczej o to, by miał je za co kupić. A więc będzie mógł je kupić wtedy, gdy wieś będzie bogata i będzie mogła nabywać towary przemysłowe. Następnie mówca przedstawił program rolniczy Stronnictwa Narodowego.

Drugi referat wygłosił poseł Szturmowski i mówił o budżecie, zwracając uwagę na rozrzutność, która jest widoczna we wszystkich jego działach. Rozrzutność i rozdzęcie budżetu odczuł również bardzo poważnie rolnik. Niemalże spustoszenia czyni dzisiejszy system podatkowy.

Na zakończenie wybrano zarząd sekcji rolniczej na okręg bydgoski Stronnictwa Narodowego. Weszli do niego pp. Barczak z Murzyna i Dembiński z Węgielki, na powiat inowrocławski; Kubiński z Anielina i Binakowski z Nakla na powiat wyrzycki, Ormiński z Więzówna, Dorsz z Strzelna i Nisek ze Salna na pow. bydgoski; Maciejewski z Jaroszewa na powiat żniński; Depta z Szaradowa na powiat szubiński.

Zainteresowanie zjazdem było bardzo duże. W najbliższym czasie zarząd sekcji rolniczej rozpocznie pracę organizacyjną we wszystkich powiatach swego okręgu.

czepano dyskusję nad budżetem ministerjum skarbu oraz nad budżetem ministerjum poczt i telegrafów. Na wieczornym posiedzeniu nastąpi głosowanie.

Pogłoski o dymisji Czerwińskiego

Warszawa, 10. 2. (AW) Jedno z pism donosi, jakoby minister oświaty p. Czerwiński miał w krótkim czasie podać się do dymisji, przyczem jako następcę wymieniają hr. Franciszka Potockiego, dyrektora departamentu wyznań. Inne pisma zaprzeczają kategorię tej pogłoski i twierdzą, że w najbliższym czasie min. Czerwiński nie ustąpi z zajmowanego stanowiska.

Bezrobocie w woj. śląskim

Katowice 9. 2. (AW). W ubiegłym tygodniu stan bezrobocia na terenie województwa śląskiego zwiększył się o 885 osób, wynosząc ogółem 23901 bezrobotnych, w czem 919 umysłowych. Z zasiłków korzystało ogółem 13590 bezrobotnych.

Bezrobocie w okręgu sosnowieckim

Sosnowiec, 9. 2. (AW). Bezrobo-

Zamieszanie w B. B.

Warszawa, 10. 2. (Tel. wł.). — Sytuacja parlamentarna zaciemniona w sobotę wieczorem, dzisiaj z rana została poniekąd odprężona. Po sobotnim posiedzeniu klubu B. B. mówią sami jego przedstawiciele, że obrady te nie były miarodajne, gdyż rzekomo nie było kompletu. Zdaje się jednak, że sytuacja przedstawia się w sposób następujący: — w sobotę wieczorem w klubie BB. grupa pułkowników zaproponowała złożenie deklaracji, któraby występowała przeciwko Sejmowi jako symbolowi „agentur obcych” a synonimem Sejmu byłby marsz. Daszyński. Przy tej sposobności deklaracja miałaby zapowiadać projekt o zrzeczeniu się przywilejów poselskich. Zarówno interwencja premiera Bartla, jak również wzburzenie poszczególnych grup w łonie B. B. uniemożliwiło ogłoszenie tej deklaracji, a przesądziło, że cała akcja spokoiłaby się z niepowodzeniem, spowodowało wyznaczenie na dzisiaj posiedzenia klubu B. B.

Z Sejmu

Warszawa, 10. 2. (Tel. wł.). — Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu wy-

Klub Narodowy przeciw polityce zagranicznej rządu

Oświadczenie posła Berezowskiego w dyskusji w Sejmie nad budżetem ministerjum spraw zagranicznych

W imieniu Klubu Narodowego mam zaszczyt złożyć następujące oświadczenie.

Polska, mając do spełnienia rozległe zadania wewnętrzne, pochłaniające na długie lata jej uwagę i siły, potrzebuje pokoju i dąży do pokoju. Wszelkie realne usiłowania, skierowane ku organizacji i utrwaleniu pokoju europejskiego zawsze znajdują w Polsce oddźwięk i zupełne zrozumienie.

Ale współdziałając czynnie z pokojowymi wysiłkami polityki europejskiej, nie możemy nie widzieć dążeń, które pod pozorami pokoju przygotowują możliwości wojny. Niektóre państwa wyzyskiwały i wyzyskiwać mogą nadal tendencje pokojowe świata na rzecz takiej zmiany stosunków, która pozwoliłaby na wzrost ich potęgi i umożliwiła realizację nieprzyjaznych zamiarów, jakie żywią wobec swoich sąsiadów.

Nie możemy zamykać oczu na to, że dzisiejsza polityka międzynarodowa doprowadziła do znacznego wzmożenia się potęgi niemieckiej, i że ta, likwidując stopniowo postanowienia wersalskie, może naruszyć równowagę i realnie zagrozić pokojowi.

W tym stanie rzeczy, naród polski widzi główną gwarancję swojego bezpieczeństwa przede wszystkim we własnych siłach; w niezłomnej woli utrzymania całości terytorjum państwa i w swoich sojuszach; od rządu zaś musi domagać się, aby nie tylko wyjaśnił światu czemu stać się mogą dla Polski wyniki dotychczasowej polityki międzynarodowej, ale by stał na straży bezpieczeństwa i nie składał na ołtarzu idei powszechnego pokoju — najżywniejszych interesów państwa. Musimy stwierdzić, że rząd nie dopełnił należycie tych obowiązków.

Wobec przedterminowego zniesienia okupacji Nadrenji, która była jedną z realnych gwarancji pokoju i bezpieczeństwa nad Wisłą, polski minister spraw zagranicznych nie tylko nie zdołał decyzji tej zapobiec, ale nawet nie zdobył prawa głosu dla Polski w tej doniosłej i żywotnej sprawie.

Również w zakresie konsolidacji naszych sojuszków nie uczyniono nic, co byłoby na miarę potrzeb, jakie stawia przed nami nowa sytuacja polityczna w Europie.

Niektóre posunięcia polskiej polityki zagranicznej mogą nawet nasuwać pewne wątpliwości, czy stoi ona niewzruszenie na gruncie dzieła konferencji pokojowej w Paryżu, czy też nie skłania się czasem ku popieraniu dążeń odmiennych. Wreszcie musimy stwierdzić z naciskiem, że rząd nie docenia sytuacji, wytworzonej na naszej granicy zachodniej. Umowa z 31 października, zawarta z rządem niemieckim, gwarantuje dziesiątkom tysięcy Niemców możliwość pozostania na stałe w Polsce i utrzymania w swoich rękach około 200.000 ha ziemi, w pobliżu tej granicy, na szlakach strategicznych, w dzielnicach, które dla bytu i rozwoju naszego państwa posiadają wyjątkowe znaczenie. W chwili, kiedy Francja, ewakuując Nadrenję, przystępuje do fortyfikacji pogranicza niemieckiego, p. minister Zaleski w szczególniejszy sposób wzmacnia naszą granicę zachodnią — umową z 31 października.

Umowa ta uszczępli i utrwala dzieło Komisji Kolonizacyjnej, dając przywilej obcemu państwu mieszania się do spraw polskich obywateli, zachęca Niemcy do nowych roszczeń i pretensyj do naszych ziem zachodnich.

Sądymy, że „likwidacja wojny”, o której wiele mówi się dziś w Europie, nie może i nie powinna odbywać się kosztem najżywniejszych interesów Polski, i że rząd polski powinien umieć zaznaczyć i obronić nasze stanowisko zgodne z prawem i godnością narodu.

Ten obowiązek rządu dotyczy również konieczności położenia kresu tej niespotykanej w stosunkach międzynarodowych potworności, polegającej na tem, że podczas pokoju, pomimo normalnych stosunków dyplomatycznych, cały szereg wybitnych osobistości w Niemczech zaczepia, w publicznych enuncjacjach, nasze terytorjum państwowe. Sądymy, że normalne pokojowe współzycie z Niemcami nie stanie się naprawdą tak długo możliwe, dopóki te niedopuszczalne praktyki, obliczone na efekt propagandy światowej i podważanie naszego stanowiska w świecie nie zostaną całkowicie poniechane.

Polska znajduje się w takim położeniu, że nie może prowadzić ani polityki t. zw. „światnego odosobnienia”, ani opierać swojego bezpieczeństwa wyłącznie o Ligę Narodów. Polityka europejska, poza hasłami solidaryzmu i uniwersalizmu, opiera się na zasadzie równowagi sił, i Polska, będąc niezbędnym czynnikiem równowagi europejskiej, musi mocno oprzeć się na sojuszach grupujących narody o celach i interesach bliskich celom i interesom naszym.

Kamieniem węgielnym naszej polityki zagranicznej i naturalną podstawą naszych sojuszków jest sojusz z Francją. Sojusz ten uważamy za jeden z najtrwalszych w Europie. Wypływa on z najistotniejszych potrzeb i zadań obu narodów i zapewnia im bezpieczeństwo i pokój.

Rozumiemy i uznajemy obecne dążności Francji do zawarcia ściślejszego porozumienia z Niemcami w tym samym stopniu, jak chcielibyśmy poprawnych sąsiedzkich stosunków pomiędzy nami a Rzeszą.

W sprawie organizacji Komitetu Osiedleńczego

W sali Kola Towarzystwa na zaproszenie Związku Samobrony Społecznej „Rozwój” odbyło się zebranie poświęcone zapoczątkowanej przez „Rozwój” akcji osiedleńczej na kresach wschodnich naszej Rzeczypospolitej. W zebraniu tem wzięli udział delegowani na zebranie członkowie zarządu „Rozwoju”, przedstawiciele organizacji kupieckich, spółdzielczych, rolniczych i rzemieślniczych, a mianowicie: Związku Towarzystw Kupieckich, Patronatu Spółdzielni Zarobkowych i Gospodarczych, Wielkopolskiego Towarzystwa Kółek Rolniczych, Związku Towarzystw Rzemieślniczo - Przemysłowych, Związku Pracowników Kupieckich, Stowarzyszenia Kupców Chrześcijańskich i Towarzystwa Młodych Przemysłowców.

Zebranie zagal jako prezes „Rozwoju”, organizacji dającej w kierunku wspomnianej akcji inicjatywę, p. adw. dr. Celichowski. Mówca zobrazował dotychczasową pracę „Rozwoju”, mającą na celu utrzymanie stanu posiadania polskiego i chrześcijańskiego na kresach zachodnich. Dotychczasowa praca „Rozwoju”, mająca na celu tylko akcję obronną, wykazała, że przez pozostawanie w defensywie nie osiągnie się pożądanego celu, gdyż obrona kresów zachodnich przed zalewem żydowskim powiedzie się tylko wtenczas, jeżeli się przystąpi do odzyskania całej Polski.

Do postawienia sobie tego zadania — spolszczenia kresów wschodnich — dochodzi się również, z przesłanek politycznych i społecznych o charakterze ogólnie - narodowym i państwowym. Dla ugruntowania państwa polskiego, jako państwa narodowego, koniecznym jest wzmocnienie żywiołu polskiego i chrześcijańskiego na wszystkich rubieżach naszej Rzeczypospolitej. Jeżeli element polski dostatecznie będzie silny i na kresach wschodnich, wówczas też umocni się podstawy narodowe i państwowe naszej Rzeczypospolitej.

Równocześnie narzuca się myśl, że Polska eksportująca zagranicę najcenniejsze swe dobro, t. j. materiał ludzki w formie emigracji, posiada u siebie wielkie obszary kolonizacyjne i niewyżyskane warsztaty pracy wewnątrz kraju, mogące wchłonąć i pomieścić u siebie rzeszę tych, co poszukują chleba zagranicą swej ojczyzny. Skierowanie więc materiału rdzennie polskiego z przeludnionych już dzisiaj kresów zachodnich na wschód naszego państwa zamiast zagranicę, jest jednym z najkapitałniejszych zagadnień polityki polskiej. Osiedlanie na kresach wschodnich polskiego i chrześcijańskiego rzemieślnika, kupca, rolnika i robotnika, musi być jednak akcją zorganizowaną na dużą skalę, a przytem umiejętnie i celowo.

Referent przedstawił następnie w ogólnych zarysach program i metody tej akcji, która obejmować winna z jednej strony dobór ludzi potrzebnych jako pionierów kultury polskiej na wschodzie, z drugiej zaś stronę wy-

Jednakowoż musimy stwierdzić z całym naciskiem fakt, że Niemcy pojmują porozumienie z Francją jako zachowanie wolnej ręki na wschodzie. Dla Polski próba rewizji granicy zachodniej równoznaczna jest z wojną, i pod tym względem jedynotność i wola narodu polskiego nie może ulegać żadnej wątpliwości.

Dopóki Niemcy szczerze nie oprą swojej polityki na zasadzie poszanowania obowiązujących traktatów i nienużalności granic, wszelkie próby zbliżenia się z nimi naszej sojuszniczej zachodniej nie mogą dać pozytywnych wyników ani dla bezpieczeństwa Francji i Polski, ani dla sprawy utrwalenia pokoju europejskiego.

Wysoki Sejmie! W niedługim czasie będziemy mogli szczegółowo omówić politykę zagraniczną rządu. Obecnie ograniczamy się tylko do poruszenia w tej krótkiej deklaracji zagadnień najważniejszych i najbardziej aktualnych celem stwierdzenia, że nie są one w naszym przeświadczeniu ani zrozumiane we właściwy sposób, ani należycie oceniane przez rząd. Wobec tego oświadczamy, że do polityki zagranicznej rządu nie możemy mieć zaufania i uważaliśmy za konieczne w rozprawie nad budżetem ministerstwa spraw zagranicznych w pełnym Sejmie dać wyraz temu przekonaniu.

Stosując gruboziarnistą pastę do zębów doprowadzacie je powoli, lecz systematycznie do zupełnego zniszczenia. Bądźcie przezorni i używajcie do czyszczenia zębów jedynie znanej drobnoziarnistej pasty do zębów Odol. Posiada ona niezwykle przyjemny smak, czyści i utrzymuje zęby w dobrym stanie.

rej zabierali głos przedstawiciele wszystkich reprezentowanych organizacji. Przemawiali m. in. p.: dyr. Nowakowski, Redel, dyr. Poszwiński, syndyk T. Piotrowski, prezes Majewicz, radcy Woźniak, red. A. Piotrowski, Napierała, prezes Sparty, inż. Godlewski, Szkudlarek, Leksandro-wicz, Kokot i Szwedziński.

Wszyscy mówcy, uznali zgodnie potrzebę utworzenia stałego Komitetu Osiedleńczego, przyrzekając imieniem swych organizacji współpracę i wyrazili wszechstronne uznanie dla pracy już dokonanej w tym kierunku przez „Rozwój”. W rezultacie, zebrani ustalili w myśl propozycji „Rozwoju” konieczność stworzenia Komitetu Osiedleńczego, któryby jednoczył w sobie wszystkie najważniejsze organizacje. W tym celu uchwalono, że zarząd „Rozwoju” zaprosi reprezentowane na zebraniu organizacje, jak i wskazane dodatkowo do oficjalnego przystąpienia do Komitetu Osiedleńczego, a następnie tych członków, którzy do komitetu przystąpią, zwoła w marcu na nowe posiedzenie, które się już zajmie organizacją samego komitetu jak i ustaleniem programu pracy.

O emigrację polską do Francji

Paryż, 8. 2. (PAT.) Dziennik „Le Soir” w ankiecie o immigracji obcej do Francji, zasięgnął opinii wysokiego funkcjonariusza państwowego, który skrytykował ostro werbowanie robotników Polaków przez Generalne Towarzystwo Immigracyjne. Jednym lekarstwem na to byłoby oddanie całej sprawy werbunku robotników cudzoziemskich w ręce ministerjum pracy. Tego samego zdania jest poseł Charles Lambert, prezes podkomisji dla spraw migracyjnych, w grupie parlamentarnej franc.-polskiej oświadczył on, że należy utworzyć urząd, który scentralizowałby wszystkie sprawy wychodźstwa o boku krajowego, załatwiane obecnie aż w czterech ministerjach. Poseł Lambert oświadczył, że niesłusznie oskarżono go zagranicą o głoszenie potrzeby przymusu moralnego dla skłonięcia robotników polskich do przyjmowania obywatelstwa francuskiego.

Oryginalne opakowania z czerwonymi banderolami i znakiem „BAYER” w kształcie krzyża są do nabycia we wszystkich aptekach.

n w 8:2/18

JADĄCYM DO WARSZAWY

polecamy

najpopularniejszy lokal:

n w 8:2/18

Referat p. dr. St. Celichowskiego jak i sprawozdanie p. Kempieńskiego wywołały ożywioną dyskusję, w któ-

DZIAŁ GOSPODARCZY

Postulaty rolnictwa

Streszczenie memorjału organizacyj rolniczych

Organizacje rolnicze ziem zachodnich, przyznawając, że obecny kryzys rolniczy ma charakter światowy, stoją wszelako na stanowisku, że każde państwo w wewnętrznym swoim zakresie może łagodzić skutki przesilenia. Jakie środki należy przedsięwziąć, aby stępić ostrze kryzysu, nad tem zastanawiały się organizacje rolnicze ziem zachodnich, formułując swoje uwagi we formie memorjału, który przesłano na ręce ministra rolnictwa, p. Leona Janty-Polczyńskiego.

Polska w latach ostatnich weszła w okres samowystarczalności pod względem produkcji zbożowej. Odnośnie zaś produkcji żyta i jęczmienia staliśmy się nawet eksporterami. Dogodnym rynkiem zbytu są kraje północne, gdzie trzeba jednak walczyć z konkurencją niemiecką. Premjowanie eksportu za pośrednictwem systemu zwrotu cel, jest nie celowe, jako zabawione momentu stałości. Stałość zapewniają premje, ujęte w formę ustawą określonych świadectw wywozowych. Dlatego rolnictwo domaga się wprowadzenia systemu świadectw wywozowych nieograniczonych czasem ani kontyngentem, przy równoczesnym zrównaniu wysokości świadectw z ciami dowozowymi. Dla sfinansowania akcji eksportowej byłoby pożądane oparcie Związku Eksporterów o grupy handlowe, związane z instytucjami finansowymi. Konieczne jest ustalenie porozumienia z Niemcami jako konkurentem na rynkach północnych. Oba kraje winny być jednak przy eksporcie postawione w jednakowych warunkach pod względem organizacyjnym i finansowym. W razie porozumienia z Niemcami Polska powinna mieć taką samą instytucję odbiorczą, bo inaczej porozumienie byłoby bardzo utrudnione. Tworzenie zapasów dla celów polityki eksportowej w Związku Eksporterów jest pożądane. Rezerwy zbożowe w ścisłym tego słowa znaczeniu winny natomiast służyć wyłącznie do zaspakajania potrzeb państwowych, w szczególności aprowizowania intendentur miast.

W zakresie polityki celnej jest konieczne zasadnicze podwyższenie stawek celnych przywozowych na wszelkie zboża chlebne i ich przetwory i to w chwili obecnej conajmniej do wysokości projektowanych cel dowozowych niemieckich. Nie cłowy przywóz kontyngentu ryżu nieuszczonego winien ulec skasowaniu, gdyż ryż może skutecznie zastąpić krajowa kasa. Bezwzględnie winno nastąpić uchylenie wszelkich bezcłowych i niskocłowych kontyngentów przywozowych. Stała ochrona celna bez kontyngentów bezcłowych jest kardynalnym postulatem rolnictwa. Przy obecnej koniunkturze niemniej ważne jest zmniejszenie cła wywozowego na bu-raka cukrowe. Cło to zostało nałożone przed kilku laty, kiedy cukrownie w pasie nadgranicznym obawiały się ogolocenia z surowca na rzecz eksportu do Niemiec. Kiedy obecnie przy ogromnym rozroście plantacji cukru winnie nie mogą podążyć w odbiorze buraka cukrowego, należy umożliwić jego wywóz zagranicę.

Taryfa przewozowa podniesiona

Stosunki handlowe z zagranicą

Firma rumuńska pragnie otrzymać przedstawicielstwo firm polskich bez względu na branżę.

Izba przem.-handlowa w Poznaniu komunikuje, że w czasie od 5 do 14 kwietnia 1930 r. odbędzie się międzynarodowe wiosenne targi w Zagrzebiu.

W czasie od 2-16 kwietnia b. r. odbędzie się IX. Targi Handlowe oficjalne i międzynarodowe w Brukseli.

W czasie od 16-23 marca 1930 r. odbędzie się Targi Wiosenne w Pradze, które ze względu na tegoroczny jubileusz będą miały specjalnie uroczysty charakter.

Od 8 czerwca do 14 lipca odbędzie się w Turnowie w Czechosłowacji wystawa czeskich kamieni szlachetnych.

W czasie od 3-12 maja 1930 odbędzie się Międzynarodowe Targi Budapeszteńskie. Ze względu na to, że targi te odbywają się już po raz 25-ty, charakter ich w tym roku będzie bardzo uroczysty.

Izba przem. - handlowa w Poznaniu komunikuje, że na Targi w Londynie i Birmingham wyjeżdża dyrektor jednej z izb przem. - handlowych, który sposobność tę pragnie wykorzystać dla nawiąza-

1 października 1929 jest dużym ciężarem dla rolnictwa. Organizacje rolnicze uważają, że na czas trwania kryzysu należy wprowadzić ulgową taryfę, obniżając koszt przewozu o 25 proc. dla czterech głównych zbóż, ziemniaków i ich przetworów, nawozów sztucznych, węgla i olejów mineralnych. Wobec ciężkiego położenia rolnictwa konieczne jest uupłynnienie na cele doraźnej pomocy kredytowej dla rolnictwa wszelkich możliwych źródeł finansowych, dostępnych w chwili obecnej rządowych zapasów kasowych, kredytów zagranicznych i funduszy ubezpieczeń społecznych. Szczególnie z tych ostatnich funduszy możnaby przyjąć rolnictwu z pomocą, udzielając kredytów dłuższej terminowości (2-3 letnich), które miałyby na celu skonwertowanie bieżących długów krótkoterminowych, a byłoby oprocentowane według stopy procentowej Banku Polskiego. Niemniej ważne dla rolnictwa jest utrzymanie kredytów ramowych udzielanych przez Państwowy Bank Rolny bankom ludowym i kasom komunalnym oraz utrzymanie w granicach dotychczasowych kredytów sezonowych.

Wymogiem chwili jest bezwzględne poddanie rewizji obecnego wymiaru podatkowego i to odnośnie podatku dochodowego jak i innych. Dla ratowania sytuacji winno ministerstwo skarbu zarządzić okólnikiem do urzędów skarbowych zasadę, że przy wymiarach podatku dochodowego ponad wymiar podatku zeszłorocznego, wniesienie odwołania wstrzymuje egzekucję zaskarżonej części podatku do chwili załatwienia odwołania przy jednoczesnym obniżeniu kary za zwłokę do 1 proc. Konieczne jest przesunięcie terminu zeznań do podatku dochodowego z 1 marca na 1 maja. Podatek majątkowy ze względu na wyjątkowo ciężką sytuację rolnictwa winien ulec odroczeniu.

W zakresie potaniania kosztów produkcji ważne jest obniżenie wysokości stopy procentowej i możliwość uzyskania kredytu. Sprawozdanie ceny nawozów sztucznych, która została ustalona w relacji do ceny żyta 40 zł za kwintal, do poziomu ceny, odpowiadającej rynkowej wysokości żyta jest nieodzowne. Niesłychanym zaś ciężarem dla rolnictwa jest ustalenie przez komisję rozjemczą cen robocizny według relacji 40 zł za kwintal żyta. Nieproporcjonalne obciążenie warsztatów rolniczych z tytułu świadectw socjalnych winno być poddane rewizji, albowiem skutkiem anormalnie wysokiej pozycji świadectw socjalnych zaczyna się w naszych gospodarstwach objaw ekstensyfikacji gospodarstw oraz poważnego zmniejszenia sił roboczych. Dziś już nieterminowe płacenie robocizny oraz świadectw socjalnych staje się coraz częstszym zjawiskiem, grożącym dalszym rozrostem. W przeciwnieństwie do wyżej wymienionych stałych obciążeń rolnictwa niezwykle krzywdzące są zwłoki w uiszczaniu należności na rzecz rolnictwa z ramienia instytucji rządowych i kas skarbowych.

nia stosunków handlowych z importerami angielskimi. Firmy, które w tej kwestii mają życzenia winny się zgłosić do Izby Przem. - Handlowej w Poznaniu.

W ostatnich czterech latach importowano do Polski cebulę przeciętnie za 4.100.000,— zł. Import ten nie jest uzasadniony brakiem towaru ani jego jakością na rynku krajowym. Izba zwraca uwagę zainteresowanym, że gospodarstwa rolne Polski Zachod. mają ogromne ilości cebuli, na które nie znajdują nabywców. Zainteresowani zechcą się zwrócić do Izby przem. - handlowej w Poznaniu.

Krótkie informacje gospodarcze

Federal Reserve Bank w Chicago obniżył stopę dyskontową do 4 proc, zaś Federal Reserve Bank w Cleveland, Dallas, Minneapolis obniżyły również stopę dyskontową do 4 i pół proc.

Po kilkumiesięcznych rokowaniach nastąpiło utworzenie wspólnego biura sprzedaży wszystkich fabryk wyrobów jutowych w Warszawie.

W zamian za ustąpienie od projektu zmonopolizowania importu złoza, agrariusze czechosłowacy domagają się wprowadzenie w najkrótszym czasie podwyższenia cel rolniczych.

KRONIKA GOSPODARCZA

(k) Rokowania polsko - gdańskie w sprawie eksportu zboża. W sobotę, zakończono w Gdańsku rokowania pomiędzy Polską a Gdańskiem, dotyczące udziału kupców gdańskich w eksporcie zboża korzystającego z premij eksportowych. Jak wiadomo, sprawa ta interesowała w wielkim stopniu gdańską opinię publiczną, z okazji utworzenia przed paru miesiącami polskiego związku eksporterów zbożowych w Poznaniu, do którego przystąpili również gdańscy kupcy zbożowi. Senat W. M. Gdańska stanął wówczas na stanowisku utworzenia odrębnego syndykatu gdańskiego, na co rząd polski nie mógł się zgodzić. Kupiectwo gdańskie nie brało do tej chwili udziału w eksporcie zboża. Na mocy porozumienia, które nastąpiło w formie wymiany pism pomiędzy senatem W. M. Gdańska a komisarzem generalnym Rzeczypospolitej Polskiej stan ten ulega korzystnej zmianie z punktu widzenia interesów gdańskiego kupiectwa zbożowego.

(k) Obniżenie stopy dyskontowej banków akcyjnych. Dnia 7 b m odbyło się posiedzenie Związku Banków w Polsce, na którym postanowiono obniżyć stopę dyskontową w bankach prywatnych z 13 na 12 proc., a równocześnie zredukować stopę procentową przy wkładach Obniżka stopy dyskontowej wejdzie w życie z dniem ukazania się rozporządzenia min skarbu o lichwie pieniężnej, co przypuszczalnie nastąpi około 15 bm

(k) Wielkie zebranie hurtowników kolonjalnych. W dniu 12 bm o godz. 11.30 przed południem odbędzie się zebranie wszystkich hurtowników kolonjalnych na dużej sali Zw Tow Kupieckich, ul. Zwierzyniecka 12. Tematem obrad będzie omówienie sprawy racjonalizowania metod handlu i łącznie z tym projektem zawarcia odpowiednich umów z fabrykantami co do cen na dostarczony towar i regulację. Ze względu na ważność tych obrad dla wszystkich hurtowników kolonjalnych przypomina się konieczność nadesłania wypełnionej ankiety odnośnie do zapotrzebowania towarów.

(k) Wielkie zebranie Kupiectwa cukierskiego z całej Polski Zachodniej i Śląska. W dniu 11 lutego r. b. odbędzie się w dużej sali „Domu Kupiectwa Polskiego” wielkie zebranie ogółu kupiectwa, handlującego cukrami i czekoladą. W zebraniu tem, które będzie miało charakter organizacyjny wezmą udział delegacje każdego z miast prowincjonalnych, także z Pomorza i Śląska oraz okręgu Nadnoteckiego, a także reprezentanci Cechu cukierskiego i kupiectwa delikatesowo - kolonialnego. Wobec niezmiernie ważnych spraw odnoszących się do najżywniejszych spraw kupiectwa tej gałęzi handlu wszystkie niewątpliwie firmy zainteresowane wezmą w zebraniu udział, aby jednolitą postawą i akcją umożliwić realizację skutecznej obrony zawodu.

(k) Syrja i Liban na Targach Poznańskich. W tegorocznych Międzynarodowych Targach w Poznaniu weźmie również oficjalny udział jako wystawca, rząd Libański. Ekspozycja Libanu, jak: jedwab surowy i wyroby jedwabne, owoce i przetwory owocowe, znane ze swej dobroci tytonie i papierosy, itd. będą wystawione w specjalnym pawilonie. Kwestja udziału Syrji w Targach jeszcze nie jest ostatecznie zdecydowana. Wszelkie dane dotychczasowe przemawiają jednak za pozytywną dla Targów decyzją miarodajnych czynników syryjskich. W tym wypadku powstałby na Targach specjalny pawilon Libańsko-Syryjski, w którym podziwialibyśmy poza innymi ekspozycjami tych krajów — słynne na świat cały atłasy z Damaszku, jak również cudowne w swym wykonaniu adamaszki.

Z ZAGRANICY

(z) Międzynarodowy Kongres ochrony wierzytelności. Austrjański związek dla ochrony wierzytelności postanowił zwołać do Wiednia międzynarodowy kongres związków ochrony kredytu, celem uzgodnienia międzynarodowego punktu widzenia na tę kwestję i celem wyszukania nowych, skutecznych środków ochrony wierzytelności pod względem prawnym i organizacyjnym. Kongres odbędzie się od 31 maja do 3 czerwca b. r. i zostanie poprzedzony posiedzeniem niemieckiego związku wierzytelności. (j) j

(z) Kartelizacja węgierskiego przemysłu cukrowniczego. Na Węgrzech utworzono nowy kartel cukrowniczy, do którego przystąpiły wszystkie bez wyjątku cukrownie i rafinerje cukru. Władze nowego kartelu określiły dokładnie kontyngent produkcji dla każdej cukrowni. Kartel został zawiązany narazie na pięć lat, przyczem wszyscy członkowie zobowiązali się 60 — 80 proc. swego kontyngentu przeznaczyć na eksport. Zawiązanie kartelu ma na celu przede wszystkim niedopuszczenie do dalszego zmniejszania się produkcji buraków w kraju, które dało się w ostatnim czasie zauważyć. (j) j

(z) Nowa sowiecka pożyczka wewnętrzna. Podczas gdy trzecia sowiecka pożyczka przemysłowa jeszcze jest w obiegu, przystąpił rząd Z. S. R. R. do wypuszczenia nowej 9-cio procentowej pożyczki premjowej w wysokości 50 milionów rubli, która również ma być uplasowana wśród ludności. Uwagę zwraca wysokie oprocentowanie nowej pożyczki. (Poprzednia tylko 6 proc.) Pożyczka zostaje rozpisana na 10 lat od 1 lutego 1930 do 1 lutego 1940. Należy zaznaczyć, że poważny portfel poprzedniej (przemysłowej) pożyczki nie został dotąd rozprzedany i pozostaje w rękach rządu. (j) j

Na fermie hodowców lwów

O 15 km. mniej więcej od Los Angeles leży miejscowość El-Monte. Piękna to okolica, zarosnięta w części lasem pierwotnym w części przedstawia pola, które niegdyś były uprawne. Jestto ferma lwów. Właściciel tej fermy, Francuz, nazwiskiem Gay, jest zamilowanym hodowcą lwów.

Przed wielu laty p. Gay, wraz z małżonką przebywali przez dłuższy czas w Afryce, gdzie zbadał dokładnie życie lwa, jego przyzwyczajenia, potrzeby i charakter. Myśl założenia hodowli lwów poczęła powoli kielkować w umyśle małżonki, którzy, prawdę mówiąc, nie wiedzieli, co mają począć, gdyż ani monsieur ani madame Gay nie posiadali potrzebnego wykształcenia, by zająć jaką posadę w urzędzie, z drugiej strony chęć przygód pchała ich ciągle naprzód, do krain dziewiczych gdzie nie powstała noga ludzka. Gdy pomysł skryształował się, małżonkowie upolowali pięć maleńkich lwiatka i przy wielkiej opiece i staraniach przewieźli je okrętem do Ameryki.

Wkrótce nabyli w El Monte maleńki kawałek gruntu, który ogrodzili wysokim żywopłotem i poczęli wychowywać swoje lwiatka na swobodzie. Te pięć sztuk dzieci puszysty afrykańskiej były zaczątkiem wielkiej kariery życiowej państwa Gay. Dziś są oni już posiadaczami całego El Monte, czyli około 5.000 akrów ziemi i 185 lwów, wyhodowanych na miejscu w Ameryce. Państwo Gay tak żyłi się z swoimi wychowankami, że każda transakcja handlowa, kiedy muszą sprzedać jednego, czy kilka lwów, przyprowadza oboje o zdenerwowanie i silny ból głowy.

Pan Gay opowiadał o swojej fermie przedstawicielowi „New York Herald” ciekawie szczegółowo: „Proszę pana, jeżeli mogą być farmy, gdzie się prowadzi hodowlę lwów niebieskich, strusiów, aligatorów i hipopotamów, dlaczego by nie miała istnieć farma lwów. Mam obecnie 185 lwów, z których tylko kilka jest nietutejszych. Większość to moi wychowankowie.

„Lew jest zawsze niebezpiecznym dla człowieka stworzeniem. Dopóki mały i niedołąny, można się nim bawić jak z kociakiem, ale gdy poczuje potęgę swych łap, zmienia się do gruntu, tak jak jego skóra, która z czerniawej i prawie pasiatej staje się albo jasno żółta, lub brązowa. Muszę panu przyznać się z dumą, że nawet wśród dorosłych okazów posiadam przyjaciół, którzyby mi nigdy krzywdy nie zrobili. Tu p. Gay zawałał: „hallo, Cleo”... Zaszaleściły lżany i po chwili z zarosli wynurzyła się potwornej wielkości lwica. — Cleo, chodź tu — zawałał po angielsku p. Gay. Lwica, przymrużywszy ślepie, podeszła leniwie, ale machała ogonem jak pies. Podszedłszy do pana, polizała jego rękę i przysiadła na zadzie. P. Gay pogłaskał ją po olbrzymim łbie i, trzymając na nim rękę dalej mówił: — Mam jeszcze drugiego ulubieńca nazywa się Scypion. Jest on jeszcze bardziej laskawy. Poszedł jednak w tej chwili z żoną do rzeki, by się wykąpać. Jest on jej największym ulubieńcem i chodzi za nią jak pies.

Ogromnie trudno jest wychowywać młode lwiatka, gdy matka posiada za mało pokarmu. Trzeba je wtedy karmić z buteleczki, a nie należy nigdy zapominać, by mleko miało temperaturę piersi matczynej. Każde odchylenie od tej temperatury kosztuje zdrowie, a czasem i śmierć wywołuje. Hodowla lwów jest bardzo popłatna. Ja na niej zrobiłem majątek. Wszystko, co pan tu widział dokoła, jest moje. Zawdzięczam to lwom. Farmę moją zna cała Ameryka. Lwy kupują ode mnie wszystkie cyrki, gabinety zoologiczne, ogrody zoologiczne, prywatni ludzie i t. d. Sprzedałem w ciągu ostatnich dziesięciu lat 983 lwów. Ludzie mnie lubią, gdyż nigdy nikogo w handlu nie oszukałem. Daję towar pierwszorzędny — zakończył wywiad p. Gay.

Zegarki w roli barometrów

Oddawna już zaobserwowano wpływ pogody na zegarki, a najgorętszy bodaj sezon — jeśli chodzi o reparacje — u zegarmistrzów przypada na środek lata i środek zimy, to jest na miesiące najgorętsze i najzimniejsze. Jak się okazuje tłumaczy się to wpływami atmosferycznymi: w czasie upałów stalowa sprężynka zegarka podlega rozszerzaniu się, wskutek czego często przy nakręcaniu pęka, wskazówki zaś latem zdradzają skłonność do spóźniania się, zimą zaś — do przyspieszania obrotów. Dzięki temu zegarki spełniają poniekąd rolę barometrów: jeśli opóźniają się — zapowiadają pogodę, jeśli zaś spieszą się — zimno lub deszcz.

Ilustracja Poznańska
i Nowiny Sportowe
tygodnik 8-stronny
bezpłatny
dodatek dla naszych abonentów.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Walka z bezrobociem

Akcja w powiecie szamotulskim

Nasz korespondent szamotulski (o) donosi:

Zastępca starosty powiatowego p. Dziembowski, zwołał do gmachu starościńskiego wszystkich burmistrzów i wójtów z powiatu, oraz kilku ziemian, włościan przedstawicieli zjednoczonych towarzystw robotniczych i prasę. Na tem posiedzeniu utworzył się komitet, pod przewodnictwem p. starosty, i uchwalili jednogłośnie, zatrudnić w liczbie około 800, z całego powiatu na szosach.

Robotnicy pracować będą na akord i otrzymają 1/4 robocizny w godzinie, a 3/4 w bonach powiatowych, za które dostaną chleb, mąkę i towary mięsne itp. Bony te będą zrealizowane w miesiącu maju 1930 r. Tak długiego kredytu udziela powiatowi młyn parowy Koerpla w Szamotulach; rzeźnicy mogą zakupować towary u ziemian, a ci za pośrednictwem tych bonów uścić się z podatków komunalnych.

Wszystkie miasta przyjdą powiatowi z pomocą w ten sposób, że opodatkują się we wysokości 1.25 zł od mieszkańca, tak, że na Szamotuly przypada 10.000 zł. W ten sposób pozbędą się one wszystkich swych zarejestrowanych bezrobotnych, których same Szamotuly liczą 450. — Robota rozpocznie się już od dziś.

Dwa groźne pożary

Poszła z dymem część fabryki w Żabikowie. — Żebrak podpalił stodołę?

W sobotę w godzinach południowych z niestalonej dotychczas przyczyny powstał pożar w fabryce chemicznej Wielecki i Spółka w Żabikowie. Spalił się budynek, służący za magazyn pokostów, lakierów, terpentyny i benzyny.

Przyczyny powstania ognia nie zdołano narazie ustalić. Nasuwa się przypuszczenie, iż wybuch pożaru spowodowało samozapalenie się pokostu. Straty oblicza się na około 300 tysięcy złotych.

Dzięki natychmiastowej akcji zapobiegawczej ogień nie przybrał jeszcze większych rozmiarów. W pracach ratunkowych uczestniczyli straż pożarna miasta Poznania oraz straż fabryczne z Lubonia i ochotnicze z okolicznych miejscowości.

W Złotnikach w pow. poznańskim w dniu 7. bm. spaliła się doszczętnie stodoła dominjalna własność właściciela ziemskiego Hoffmayera. Wartość stodoły napełnionej słomą oblicza się na około 70 tys. złotych. Nasuwa się podejrzenie, że ogień podłożono a sprawcą podpalenia był żebrak, którego tego dnia oddalono bez jałmużny. Przy opuszczaniu zabudowań, odgrażał się, iż go popamiętają. (k)

KALENDARZYK

Poniedziałek, 10 lutego 1930.

Słońce: wschód 7,21 — zachód 16,54 — długość dnia 9 godzin 33 minut.

Księżyc: wschód 12,29 — zachód 5,53 — przed pełnią.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Poniedziałek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza niska — 3 st. C., wiatr zachodni, ciśnienie atmosferyczne wysokie 767 mm., pochmurno. W ubiegłej dobie temperatura najwyższa + 1 st. C., najniższa — 4 st. Cels.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych: Wczoraj + 0,78 m, dziś + 0,68 m.

Kal. rz.-kat.: Scholastyka — jutro Lucjusz.

Kal. słow.: Tomil b. — jutro Świętochna.

Wystawy

Salon Wlkp. Stow. Artystów-Plastyków, pl. Wolności 14a, otwarty w dni powszednie od godz. 11—17, w dni świąteczne od 12—15

Salon Stow. Przyj. Sztuk Pięknych, plac Wolności 18, otwarty w dni powszednie od godz. 11—17, w dni świąteczne od 12—15

Publiczna wypożyczalnia książek Czytelni dla Kobiet przy ul. Kantaka 8-9. II ptr., otwarta codziennie od godz. 11—13 i od 16—19. Opłata miesięczna 2 zł

Biblioteka L. J. Kraszewskiego (Wrocławska 17) otwarta codziennie od 12—1 i od 4—7, w soboty od 12—3. Kaucja zł 3,00. Abonament zł 1,80. Wpis zł 0,50.

Nocna służba aptek

Sródmieście: Apteka Czerwona, Stary Rynek 37. — Apteka Zielona, ul. Wrocławska 31. — Apteka 27 Grudnia, ul. 27 Grudnia 18.

Jeżyce: Apteka pod Gwiazdą, ul. Kraszewskiego 12.

Łazarz: Apteka św. Łazarza, ul. Strusia 9. Wilda: Apteka pod Koroną, G. Wilda 61. W innych dzielnicach apteki tam się znajdują.

Pogotowie Ratunkowe Związku Lekarzy, ulica Pocztowa 30, dyżuruje we dnie i w nocy. — Telefon 55-55.

OSOBISTE

Promocja honoris causa. W sobotę odbyła się w auli Uniwersytetu Poznańskiego promocja prof. dr. Józefa Mikulowskiego-Pomorskiego na doktora honoris causa nauk rolniczych Uniwersytetu Poznańskiego.

ZEBRANIA, ZJAZDY

„Młodzież Wszechpolska“. Zebranie kandydatów odbędzie się dnia 10 bm. o godz. 20 w lokalu własnym przy ulicy św. Marcina 65 (podwórze prawa I ptr.). P. dr. Karol Stojanowski, doc. U. P., wygłosi referat na temat: „Ekspancja narodu polskiego“. Obecność kandydatów obowiązkowa: goście mile widziani.

Młodzież Wszechpolska. Zebranie Sekcji Koleżanek odbędzie się we wtorek, dnia 11 bm. o godz. 20 w lokalu własnym przy ul. św. Marcina 65 (podwórze prawo, I ptr.). Obecność członkin obowiązkowa. Goście mile widziani.

Walne roczne zebranie Koła Spiewackiego w Poznaniu odbędzie się dziś, w poniedziałek w sali zebrań Stron Narodowego, św. Marcin z obszernym porządkiem obrad. Początek zebrania o godz. 17-tej. Obecność wszystkich członków tak czynnych jak i nieczynnych konieczna.

Z Sołtysicy Pań Zawodu Kupieckiego. Walne zebranie Sekcji Eucharystycznej odbędzie się pod przewodnictwem ks. kanonika Schulza w poniedziałek, dn. 10 bm. o godzinie 19 w ochronce św. Józefa. Na porządku obrad roczne sprawozdanie i kilka ważnych spraw.

Zebranie Rady Okręgu Poznańskiego S. M. P. odbędzie się we wtorek dnia 11 bm. o godzinie 19,30 w sekretarjacie Okręgu. Obecność wszystkich prezesów konieczna.

Z Towarzystwa Słowiańskiego. Dnia 10 bm. o godz. 20, w sali 19 Coll. Minus odbędzie się walne zebranie członków, poprzedzone odczytami: prof. H. Ułaszyn: „Józef Dobrowski — patriarcha sławisty“ i dr. A. Tomaszewski: „Wrażenia z I zjazdu filologów słowiańskich w Pradze“. Goście mile widziani.

Zebranie Korporacji Dzieci Marji Pań Wiejskich odbędzie się d. 12 bm. — Nabożeństwo o godz. 9 w kaplicy sodalicyjnej przy kościele OO Jezuitów, zebranie zarządu dnia 11 bm. o godz. 16 w mieszkaniu sekretarki, zebranie aspirantek dnia 11 bm. o godz. 15 w pensjonacie p. Lipkowskiej, Al. Marcinkowskiego.

Z Polskiego Stow. Kobiet z Wyzszem Wykształceniem (Oddział Poznański). Plenarne zebranie odbędzie się w czwartek, 13 bm. o godz. 20 w sali Tow. Przyj. Nauk przy ul. Sew. Mielżyńskiego nr. 26-27. Na porządku obrad m. in. sprawozdania ze zjazdów delegowanych w Genewie i w Warszawie. — Goście mile widziani.

Zebranie kupiectwa cukierskiego. Komitet wykonawczy kupiectwa, handlującego cukrami i czekoladą przypomina wszystkim zainteresowanym, szczególnie zaś kupiectwu prowincjonalnemu, że we wtorek dnia 11 bm. odbędzie się wielkie zebranie kupiectwa galezi cukierskiej przy współudziale cechu cukierskiego, kupiectwa delikatesowego, hurtu kolonialnego oraz delegatów Pomorza, Śląska i okręgu nadnoteckiego.

Unitas, Okr. Pozn. Zebranie miesięczne odbędzie się w środę, dnia 12 bm. o godz. 20 Al. Marcinkowskiego 22. — Wykład wygłosi p. Wł. Dworzaczek p. t. „Sprawa rewindykacji kościołów na kresach wschodnich“.

WYKŁADY

Bilans likwidacji niemieckiej w Polsce. Dziś, 10 bm. o godz. 20 w sali Biblioteki Uniwersyteckiej przy ul. Fr. Ratajczaka wygłosi staraniem Koła Miejskowego Związku Obrony Kresów Zachodnich w Poznaniu p. prezes Kazimierz Kierski, członek Komitetu Likwidacyjnego w Poznaniu, członek Zarządu Okręgowego Z. O. K. Z. odczyt na tem: „Bilans likwidacji niemieckiej w Polsce“. Wstęp bezpłatny.

Tow. Czytelnia Ludowych Poznańskich odbędzie się w czwartek, 13 bm. referat bardzo ciekawy o gruźlicy płuc. Przemawiać będzie p. Brauer z korporacji „Roma“. Referat rozpocznie się punktualnie o godz. 19 w sali p. Jankowskiego.

ZYCIE SOKOLE

Bal „Sokoła“. Staraniem „Sokoła“ jeżyckiego odbędzie się dnia 23 bm. w salach „Boulevard“ przy pl. Nowomiejskim bal „Sokoła“. Żywe obrazy i roz-

malte niespodzianki. Początek o godz. 18. O przedsprzedaży biletów zawiadomi się później.

Żeńskie Tow. Gimm. „Sokół“ 13 Wilda. Zebranie plenarne odbędzie się dnia 12 bm. o godz. 20 w lokalu druha Zawadkowej przy Górnej Wildzie 75. O liczny udział prosi Zarząd.

Tow. Gimm. „Sokół“ Poznań II Jeżyce. Zebranie plenarne odbędzie się dn. 12 bm. o godz. 20 w lokalu p. Kasperkowej przy ul. Kraszewskiego 16.

WYCHOWANIE, KURSY

Cech Fryzjerów damskich, męskich i perukarzy w Poznaniu urządzi z dniem 15 bm. trzymiesięczny kurs damskiego czesania dla mistrzów i czeladników. Na kursie tym m. in. uwzględniona będzie pożądana dziś tak bardzo ondulacja wodna oraz demonstrowana ondulacja trwała aparatem specjalnym — Bliższych informacji udziela i zgłoszenia na kurs przyjmuje starszy Cechu p. Fr. Rutawski, Poznań, ul. Wrocławska 35.

WIECZORY, KONCERTY

Korpus Podof. 7. P. Strzelców Konnych Wlkp. urządzi doroczny bal karnawałowy w salach Ogrodu Zoologicznego w dniu 11 bm. o godz. 20.

Bal bankowców, który w roku ubiegłym cieszył się tak wielkim powodzeniem, odbędzie się w dniu 15 bm. w salach Bazaru. Komitet balowy dołoży wszelkich starań, aby impreza ta wypadła okazale. Dwie doskonałe orkiestry oraz moc niespodzianek dają mu pewność, że bal wypadnie ku ogólnemu zadowoleniu. Zaproszenia już rozestano. Wszystkich, którzy noszą się z zamiarem pójścia na bal, a zaproszenia nie otrzymali, komitet prosi, aby zgłosili się do Sekretarjatu Związku przy Al. Marcinkowskiego 24 w czasie od godziny 17 do 21.

Promethidion. Akademickie Koło Miłośników Sztuki i Akademickie Koło Piotrkowian, urządzają dn. 12 bm. wieczór taneczny w sali kawiarni Teatru Wielkiego. Początek o godz. 9. Wejście 3 zł, dla studentów 2 zł.

Trzeci bal akademików Ślązaków odbędzie się w sobotę, dnia 15 bm. w sali Belwederu. Ze względu na to, że w tym samym dniu Związek Akademików Górnoślązkich obchodzić będzie uroczystość 10-lecia swego istnienia, na którą przyjadą liczni goście ze Śląska, bal zapowiada się bardzo okazale.

Wielka reduta Polskiego Czerwonego Krzyża, ciesząca się stale niebywałym powodzeniem, odbędzie się w sobotę, dnia 1 marca r. b., w znacznie powiększonych salach Belwederu przy ul. Marszałka Focha 18. Jako rendez-vous wytwornego towarzystwa, reduta niewątpliwie wzbudzi ogólne zainteresowanie.

Polski Biały Krzyż, instytucja społeczna, mająca za swój szlachetny cel niesienie oświaty i kultury wśród żołnierzy, urządzi w dniu 1 marca bal, który się odbędzie w prywatnych apartamentach p. wojewody poznańskiego. Szlachetne cele instytucji powinny interesować całe społeczeństwo i rodzić ofiarność w jego sercu. Niewątpliwie też, że bal zgrupuje jak najszersze koła towarzyskie, jako zabawa wytworna i pełna atrakcyj.

Dziesięciolecie korporacji akad. Najstarsza na terenie poznańskim, a pierwsza w odrodzonej Polsce korporacja K! Magna-Polonia urządzi w czwartek, d. 13 bm. w salach Bazaru bal, który z okazji obchodu dziesięciolecia istnienia korporacji zapowiada się uroczystość. Protektorat nad balem raczyli łaskawie przyjąć J. M. Pan Rektor prof. dr. Kasznica, oraz kurator filister prof. dr. Kleczkowski. — Początek balu o godz. 21.

„Wielkie pranie“. Wskutek częstych zapytań klub art-liter. „Zdziebko“ komunikuje, że wystawienie nowej szopki pod tyt. „Wielkie pranie“ nastąpi przy końcu tygodnia w cukierni Dobskiego przy ul. Fredry. Tegoroczna szopka ma dwa akty polityczne i jeden lokalny. Plakaty i osobne zaproszenia ujawnią wkrótce bliższe szczegóły.

KOMUNIKATY RÓŻNE

Poznański Okręg Stow. Młodz. Polskiej rozpoczął w ognisku przy Placu Nowomiejskim 5 rozgrywki w grach pokojowych. Udział biorą Stowarzyszenia parafii Fara, Boże Ciało, św. Wojciech, Starołęka, Tum, Winiary i Jeżyce.

Kurs wagonu sypialnego między Poznaniem i Krakowem z poc. 408/409 (Poznań odj. 22,20, Kraków przyj. 6,00) i z powrotem z poc. 410/407 (Kraków odj. 23,00, Poznań przyj. 6,41), znosi się z dniem 15 bm. z powodu słabej frekwencji podróżnych.

Zarząd Związku Diecezjalnych Kół Księży Prefektów w Warszawie, po porozumieniu się z Min. Wyznań Relig. i Oświecenia Publ., organizuje pielgrzymkę młodzieży szkół średnich do Rzymu. Pielgrzymka wyruszy w Warszawę dn. 9 kwietnia r. b., cały Wielki Tydzień spędzi w Rzymie, a wracając do Warszawy na 26 kwietnia, po drodze zwiedzi Florencję, Padwę, Wenecję i Wiedeń. W pielgrzymce może wziąć udział nauczycielstwo szkół średnich. Koszt pielgrzymki wynosi 650 zł, płatnych w dwóch ratach: dnia 15 lutego 300 zł, dnia 5 marca 350 zł. Zgło-

Sprzedaż

Kurjera Poznańskiego

na
Riwierze Francuskiej

uskutecznia

Polskie Biuro Podróży „Francopol“
Nice, 14 rue Halévy

Biuro to zaopatruje w pismo nasze następujące miejscowości:

Nicea

Kioski gazetowe głównych ulic miasta

Cannes

Księgarnia Perrier, 4 rue d'Antibes

Juan-les-Pins

Księgarnia Gracias, Av. de la Gare

Monaco

Księgarnia 1 bis rue Grimaldi

Menton

Główny kiosk gazetowy.

szenia należy przesłać do 15 bm. do komitetu pielgrzymki: Gimnazjum im. C. Plater - Zyberkówny, Warszawa, Piękna 24.

KRONIKA MIEJSCOWA

Pokaz gazowy. Dnia 12 bm. o godzinie 17 odbędzie się pokaz gazowy, jako zapoczątkowanie przysposobienia do konkursu gazowego w Poradni Gazowni Miejskiej przy ul. Grobla 15.

Zebranie towarzyskie KL Sport „Warta“ odbyło się w salach hotelu Francuskiego z udziałem przeszło 70 członków. P. wiceprezes Głowacki dokonał wręczenia medalów ligowych 15 graczom drużyny a okazji zdobycia mistrzostwa Polski w piłce nożnej w r. 1929. Poza tem wręczył p. Szulczewski w imieniu Sp. Akc. „Venetia“ ofiarowane przez tę firmę upominki wszystkim graczom pierwszej drużyny. — Również trener p. Bela Fürst otrzymał od klubu upominek z okazji zdobycia mistrzostwa. Szereg przemówień, toastów i odczytanie licznych gratulacji urozmaiciły skromną tę uroczystość, która w miłym i serdecznym nastroju trwała aż do północy.

Poświęcenie szkoły. Dnia 5 bm. odbyła się piękna i wzruszająca uroczystość poświęcenia szkoły przygotowawczej św. Kazimierza przy ulicy Śniadeckich. Założycielka tejże i przełożona pani Marja Rozmusa, dzięki zabiegom i wysiłkom niestrudzonych, uzyskała wreszcie na terenach b. P. W. K. dom, do którego przeniosła szkołę swą z placu Asnyka 4.

Szkoła ta po 9 latach pracy rozwinęła się do tego stopnia, że nie była w stanie dać dzieciom tego, czego p. Rozmusa pragnęła i uważała za ideał, t. j. nauki i wychowania wśród warunków higienicznego i estetycznego otoczenia. Dziś wreszcie ideał ten został osiągnięty. — Rozradowana chmara dzieci, uszczęśliwieni rodzice z zachwytem i zapalem wtali dawną szkołę w nowej, pięknej szacie. Poświęcenia dokonał ks. dziekan Sobkowski wraz z ks. proboszczem Budziszewskim. W serdecznej przemowie wskazał na to, że kto z Bogiem zaczyna, temu i Bóg błogosławi we wszystkich poczynaniach. Poczem p. Przełożona podziękowała zebranym za udział w uroczystości i wykażala z całym zapalem dia sprawy, co obecnie dać może dzieciom szkoła, posiadająca możność rozwoju. — Ks. proboszcz wyraził życzenia, wreszcie jedna z matek w imieniu rodziców wyraziła radość, że dzieci mają tutaj uzupełnienie domu rodzicielskiego.

Z Stow. Rosjan. Dnia 1 bm. odbył się doroczny bal rosyjski. Połączone salony Pałacu Royal zgromadziły dorobowe towarzystwo. Zabawę zaszczyciło swą obecnością wiele osób ze sfer oficjalnych i towarzystwa. M. in. zauważyliśmy pp. starostę krajowego Begalego, prezesa Sądu Apelacyjnego Zakrzewskiego, prezesa Izby Poczty i Telegrafów Kaźmierzkiego, wicestarostę krajowego, prof. dr. Huberta, gen. Sochaczewskiego, dr. C. Kowalskiego, profesorów dr. Jurasza i dr. Kowalskiego, konsula francuskiego Maurice Fiez-Vandala i wielu innych. W przyjemnym nastroju i wśród licznych atrakcyj bawiono się do rana.

Awantura z szabesgojem. Właściciel nieruchomości w Gnieźnie przy ulicy Warszawskiej 26 a, niejaki Zabierek w czasie nieobecności właścicielki mieszkania na 4 piętrze p. Plucińskiej, która bawiła chwilowo poza Gniezmem u swego męża, otworzył wytrychem drzwi do jej mieszkania i pomógł w niem usadzić się Żydowi Grabarzowi. Poprzednio zajmował on pralnię na temże piętrze, urządzoną przez gospodarza prowizorycznie jako mieszkanie. Pralnię miał wkrótce

zając nowy lokator, oczywiście znów Zyd. Meble Płucisńskiej wyrzucił p. Zabierek z pomocą Zydą na szych P. Płucisński wyprowadził Zydą ze swego mieszkania. W czasie kłamanicy wrzalo wszystko z oburzenia na Zabierka, znanego szabesgoja. (br. nla na Zabierka, dnia 10 bm. na pl. Sa-
— **Z targu.** Dnia 10 bm. na pl. Sa- pleziyskim płacono za nabiał: 1 kg masła wiejskiego 4,80—5,20 zł; masła mleczarskiego 6,00—6,20 zł; twarogu 1,00—1,40 zł; mendel jaj 2,40—2,50 zł; litr śmietany 2,00—2,40 zł; litr mleka pełnego 40 gr. 3,40 zł; słoniny świeżej 3,20 do za mięso: 1 kg słoniny wędzonej 4,00—4,20 zł; 3,40 zł; słoniny wędzonej 2,80—3,00 zł; wleprzowiny 3,20—4,00 zł; wołowiny 2,80—3,00 zł; cielęciny 2,80—3,20 zł; skody 2,80—3,20 zł; koziny 2,00—2,20 zł; smalec 4—4,20 zł; za drob: kura 4—5 zł; perlica 5,00—6,00 zł; kaczka 5,00—6,00 zł; para gęsi 4,00 zł; para goli 2,00—2,20 zł; para kuropatew 6,00—7,00 zł; do 3,00 zł; para królik 3,00—4,00 zł; indyk 10,00—13,00 zł; za ryby: 1 kg szczu- zając 12,00—13,00 zł; karpia 5,00—5,20 zł; li- paka 4,40—5,00 zł; karasia 1,60—2,00 zł; lesz- na 5,00—5,20 zł; okonia 2,60—3,60 zł; si- cza 1,60—2,40 zł; białych ryb 0,80—1,50 zł; ma 4,00—5,00 zł; 1 kg ziemniaków 8—10 gr. za jarzyny: 1 kg buraków 10—15 gr. 1 kg marchwi 20 gr.; szpinaku 2,00—2,40 zł; cebuli 20—40 gr.; pietruszki 50—60 gr.; se- jarum 40 gr.; 1 kg brukselki 1,40 zł; 1 kg loru 1,00 zł; 1 kg kapusty 50—60 gr.; modrej i wlo- bialej kapusty 60—70 gr. 1 pęczek kalarepy skiej kapusty 60—70 gr. 1 kalafior 0,50—1,50 zł; 1 kg melo- 15 gr.; 1 kg bobu 1,20 zł; 1 kg żórawin- 1,40 zł; za owoce: 1 kg jabłek 0,80—2,40 zł; 1 kg chleba 40 gr.; 1 kg śledzi ziela- 1,00—1,00 zł; olej jadalny 2,40 zł. — Targ mało ożywiony; dowozy średnie; ce- ny bez zmian. (hu.)

KRONIKA POLICYJNA

— **Postrelony napastnik.** P. Manet Kazimierz, zam. przy ul. Maleckiego 37 doniósł policji, że dzisiejszej nocy przewziął przed jego mieszkanie Chraplewski Stanisław, lat 25, zam. przy ul. Maleckiego, dawniejszy sublokator i krewny, który został zwolniony z więzienia. Chraplewski, uzbrojony w kamienie i cegły, zaczął nimi wybijać szyby. Gdy napomnie- nia pozostały bez skutku, użył p. Manet w własnej obronie broni palnej i zranił Chraplewskiego w nogę. Pogotowie od- stawilo Chraplewskiego do szpitala miej- skiego. (z.)

— **Pobicie i kradzież.** P. Dubczyński Czesław, szofer, zam. przy Dolnej Wil- dzie 77, doniósł policji, że dnia 9 bm. oko- lo godz. 16 w lokalu „Park Wiktorja” przy Drodze Dębińskiej podczas wspólnej liba- cji został pobity przez szofera Józefa T. i mechanika Józefa S., którzy skradli mu 1200 złotych. Wskazanych napastników policja ujęła. (z.)

— **Kradzieże i włamania.** P. Paweł- skiej Marji skradziono z stajni przy ul. Dolna Wilda 71, parę szorów wart. 200 zł. — Z chlewu p. Błaszczyńskiego w Nara- mowicach Dwór skradziono dwie świnię wart. około 400 zł. — Z samochodu p. Kra- szewskiego Jana skradziono walizkę z gar- derobą i biżuterją wartości 3500 zł. — Z mieszkania p. Forskiego przy ul. Fr. Ra- taczaka 29 skradziono smoking, ubranie popielate, suknie czerwona i zielona jed- wabne, biała wełnianą suknię, kamizelkę w kraty, futro damskie (dibrety), walizkę brązową z literami T. F. Ogólna strata 2280 zł. — P. Marcie Kunert przy ul. Szam- arzewskiego 26 skradziono 2 kawały ma- terjału. — P. Pugietowej Julji z Oporowa pow. szamotulski skradziono w pociągu z Obornik do Poznania paczkę z kostiumem damskim wart. 1000 zł. — P. Heinowej przy ul. Szamarzewskiego 12 skradła służ- ąca 165 zł. (z.)

— **Czyja własność?** W Komisarjacie V. znajduje się para szorów czarnych z okuciem niklowym. Zainteresowani ze- chca się zgłosić tamże. (z.)

KRONIKA SĄDOWA

— **Za kradzież.** Teodor Cholewa, pomo- cnik gastronomiczny, poza usługiwa- niem gości zajmował się też, gdy się ku temu sposobność nadarzyła — kradzieżą. Był już kilkakrotnie za te czynności ka- rany, odsiadując ostatnio 5 lat więzienia. Nie mógł się jednak wyzbyć nawyczek złodziejskich. Ostatnio odpowiadał przed sądem za to, że skradł p. Rudolfowi K. kołczyki, dewizkę i inne przedmioty Tytu- razem został unieszkodliwiony na 6 mie- sięcy, z czego 3 miesiące darowano mu ze względu na amnestję. (z.)

— **Za zniewagę.** Dnia 7 bm. odbyła się w sądzie grodzkim rozprawa przeciw- ko Franciszkowi Powącki z Poznania o zniewagę mistrza ślusarskiego Ludwika Grabianowskiego z Poznania, która skoń- czyła się skazaniem Powąckiego na karę 30 zł wzgl. 3 dni więzienia.

— **Przydybani na kradzieży.** Dwaj młodzi „przyjaciele” Karol Carstka i Józef Jankowski, trawieni żądzą zdobycia „forsy”, postanowili zdobyć ją drogą kra- dzieży. Uważali, że jest coś do zabrania w mieszkaniu artysty operowego p. Urbanowicza przy ul. Młyńskiej. Wtrągnię- wiew w odpowiedniej chwili do wnętrza i gwałtownie zaczęli pakować różną garde- robe itp. Byli jednakże nieostrożni, zo- stawiwszy za sobą drzwi otwarte. Fakt ten zaintrygował sąsiadkę, która od razu domyśliła się wszystkiego i zawiadła policję. To też niezmiernie zdziwieni by- li złodzieje, gdy zauważyli przedstawicieli władzy bezpieczeństwa. Rzucili worki i zaczęli się ratować ucieczką, przyciem- Jankowski wyskoczył oknem. Obaj jed- nak zostali przydybani, mimo zaciekiego

oporu. W komisarjacie odebrano Janko- wskiemu wytrychy, pilniki, szylet itp. przedmioty. N. arozprawie sądowej obaj przyznali się do winy. Garstka został za- sądzony na rok ciężkiego więzienia, Jan- kowski zaś na pół roku zwykłego. (z.)

Z OSTATNIEJ CHWILI

— **Samobójstwo oficera.** W mieszka- niu własnym przy ul. Ułańskiej w Ostro- wie popełnił samobójstwo wystrzałem z rewolwera podporucznik 6 pułku piechoty Kwaśnicki Rana postrzału była tak ciężka, iż śmierć nastąpiła natychmiast. — Przyczyna rozpaczliwego kroku nie zosta- la narazie stwierdzona. (k.)

JARMARKI

— **Grodzisk.** W dniu 11 bm. odbędzie się jarmark na konie, bydło i świnię.

— **Krotoszyn.** Jarmark na konie i bydło odbędzie się dnia 18 bm.

— **Jaraczewo, pow. Jarocin.** We wto- rek, dnia 18 bm. odbędzie się jarmark ogólny (na konie, bydło, świnię i towary kramne).

Z WIELKOPOLSKI

— **Oborniki.** (Z ochotniczej Straży Pożarnej.) Przy udziale przeszło 90 człon- ków oraz zaproszonych gości, obywateli miasta Obornik, zagał naczelnik p. Ko- liński Ludwik walne zebranie ochotniczej Straży Pożarnej. Protokół z ostatniego walnego zebrania przyjęto, jak również porządek obrad. Na propozycję p. na- czelnika wybrano na przewodniczącego zebrania p. L. Kabata, który powołał na sekretarza p. Bernarda Kłosa, na ławni- ków pp. Leona Rosochowicza i Maks. Thiela z Obornik. P. naczelnik Koliński przedstawił zebranym całokształt pracy i działalności Tow. w ubiegłym roku, przy- cemu zaznacza, że pracy było bardzo dużo wobec licznych pożarów, jednakże żalił się, że o ile miejscowa Straż Pożarna nie przybywa na miejsce pożaru dość wcze- śnie, to jedynie z winy właścicieli koni, którzy ich nie dostarczają na czas, do ta- boru pożarniczego. Dalej zaznaczył, że Tow. ma obecnie 32 członków czynnych, zakupiło ostatnio 21 nowych mundurów (na co Magistrat dał subwencję 1200 zł., oraz że stan kasy się poprawił. Następ- nie ogłaszali sprawozdania pp. sekretarz skarbnik, porządkowy, magazynier i kom- isja rewizyjna. Komisja rewizyjna wniosła o udzielenie skarbnikowi pokwi- towania, co też walne zebranie jednogło- śnie uczyniło. Wobec tego, że członek Za- rządu Jan Wronski został zamianowany przez władze nadzorcze naczelnikiem p- wiatowym, zaś p. Kazimierz Lewandow- ski ustępuje dobrowolnie, dokonano no- wego wyboru, który dał wynik następują- cy: I podnaczelnikiem wybrany został p. Kazimierz Lewandowski, II podnaczeln- ikiem wybrany został p. Wincenty Kłosa. Walne zebranie uchwaliło wezwać Zarząd, by projekt nowego statutu był przedłożony do uchwały nadzwyczajnemu walnemu zebraniu w terminie do 31 ma- ja rb. (og)

— **Chodzież.** (Złote gody.) Dnia 23. 1. rb. obchodzili sędziwi obywatele tut. mia- sta pp. Antoni Łukomski z żoną Marją z Knastów, złote gody małżeńskie. Uro- czyste nabożeństwo na intencję jubilatow odprawił ks. proboszcz Kurpisz. W tej niezwykłej uroczystości brała udział licz- na rodzina, która przybyła z całego Wo- jewództwa i z Niemiec. (og)

Z POMORZA

— **Chełmno.** (Z rady miejskiej.) Dnia 25 stycznia odbyło się posiedzenie Rady miejskiej pod przewodnictwem p. Do- brzańskiego. Sekretarzem wybrano w miejsce ustępującego p. Kreffta radnego p. Borzeszkowskiego, zastępcą p. Bocia- na. Uchwalono budżet administracyjny na rok 1930-31 w wysokości 674 828,84 zł. budżet wodociągów w wysokości 112 725,91 zł, budżet gazowni w wysokości 265 220,49 zł, budżet elektryczni w wysokości 143 119 zł i budżet rzeźni miejskiej w wysokości 52 731 zł. Na urządzenie obchodu 10-lecia zajęcia Pomorza przez władze polskie uchwalono 2000 zł. Pozostałe 2000 zł projektowane przez Magistrat uchwalono na wsparcie dla bezrobotnych.

— (Nowa mapa.) Nakładem wydziału powiatowego sporządzono nową mapę po- wiatu chełmińskiego o podziale 1:250 000. Mapa wykonana z wielką precyzją i do- kładnością. Wykonał ją artysta — ryso- wnik p. Franciszek Niedziałkowski z Chełmna. (ch)

Z ŚLĄSKA

— **Królewska Huta.** (Alkoholizm.) — Według danych urzędowych ilość przy- trzymanych z powodu opilstwa była w r. 1929 wyższa niż w r. 1928. Ogółem aresz- towano osób 1177, w tem mężczyzn 1031, kobiet 146; protestantów 22, żydów 2, re- szta to sami katolicy. Według zawodu było robotników 543, rzemieślników 130, bezrobotnych 24, kupców 21; wśród kobiet przeważały prostytutki 108, żebraczki 11. Ważna i przykra jest statystyka według wieku. Poniżej lat 21 było 84, od 21—30 lat 536, od 31—40 lat 295, od 41—50 lat 140; od 51—60 lat 80, ponad 60 lat 33. Cyfry powyższe pouczają nas, że mimo ostrego przesilenia gospodarczego na Śląsku alko- holizm wzrósł.

RADJO

Programy radjofoniczne

Wtorek, dnia 11 lutego 1930 r.
Poznań (335 m) godz. 13.00 sygnał cza- su; godz. 13.05 koncert gramofonowy; go- dzina 14.00 notowania giełdy pien i cen- targ. Rzeźni miejskiej; godz. 14.15 komuni- katy gosp., roln., PAT, sprawozdanie o ru- chu statków itd.; godz. 17.05 rozrywki u- mysłowe p. t. „Nowele szaradowe” (org. p. St. Nowak); godz. 17.25 kurs średni języka francuskiego (wykl. p. Omer Neveux); go- dzina 17.45 koncert popularny (transmisja z Warszawy); godz. 18.45 nadprogram; go- dzina 19.00 odczyt p. t. „Krajobraz hisz- pański” (wygl. Ks. W. Kneblewski); godz. 19.20 transmisja z Teatru Polskiego w Ka- towicach; godz. 22.30 sygnał czasu z Obser- watorium Astr. U. P. — komunikaty PAT i sportowe; godz. 22.45 muzyka taneczna z kawiarni „Wielkopolanka”.

Warszawa (1412 m) godz. 12.05 radjowy poranek szkolny; godz. 13.10 komunikat meteorologiczny; godz. 15.00 komunikat rospodarczy; godz. 15.45 „Chwilka lotni- cza”; godz. 16.15 muzyka gramofonowa; godz. 17.15 „O zamkach jury krakowskiej”, opowie prof. Aleksander Janowski; godz. 17.45 koncert popularny; godz. 19.10 giełda rolnicza; godz. 19.20 transmisja z opery katowickiej. Po transmisji komunikaty.

Katowice (409 m) godz. 12.05 radjowy poranek szkolny; godz. 16.00 komunikaty gospodarcze; godz. 16.20 koncert gramofonowy; godz. 17.15 Włosik: „Ogrodnik śląski”; godz. 17.45 koncert popularny z Warszawy; godz. 19.15 komunikaty harcers- kie; godz. 19.20 transmisja z Teatru Pol- skiego w Katowicach. „Luiza” — opera w 4 aktach Gustawa Charpentiera. Po ope- rze komunikaty.

W ostatniej chwili

W ostatniej chwili przypominamy, że jutro, we wtorek, odbędzie się w Bazarze bal Bratniej Pomocy studen- tów Państw. Konserwatorium Muzy- cznego. Będzie to jedna z najsym- patyczniejszych zabaw w obecnym karnawale. Weźmie w niej udział ca- ły nasz świat muzyczny.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Tow. Powstańców i Wojaków Po- znań.** Wilda. Zebranie plenarne odbę- dzie się w poniedziałek, dnia 10 bm. o godz. 19.30 w lokalu zebrania, ul. Kilińskie- go 15.

— **Koło Przyjaciół Harcerstwa przy 20 P. D. H.** Plenarne zebranie w poniedzia- lek, 10 bm. o godz. 19.30 w I. szkole w- działowej.

— **Tow. Przemysłowców św. Łazarz.** Zebranie plenarne odbędzie się we wto- rek 11 bm. na sali zebrania p. Bonowej przy ul. Marszałka Focha 85. Referat wy- głosi p. inspektor pracy Wrembek.

— **Tow. Restauratorów na m. Poznań i okolicę.** Plenarne zebranie odbędzie się 11 bm. o godzinie 16 u p. Smoczyka przy ul. Marsz. Focha 70. Na porządku dzien- nym ważne sprawy.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złoży- no w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: Z. M. 10 zł. — W. Krakowska z podziękowaniem za szczęśliwe uzdrowienie nogi z prośbą o błogosławieństwo dla domu IV, rata 10 zł. — Sliwińska 10 zł. — St. K., Września, 20 zł. — Marta z podziękowaniem za otrzy- mane łaski, prosząc o lepszy wzrok i zdro- wie 5 zł. — Wróblewska, Kostrzyn w pew- nej intencji 10,10 zł. — N. N. za doznane łaski 5 zł. — Luszczyńska, Gniezno, 5 zł. — M. A. 5 zł. — H. W. 10 zł. — Piwońska 3 zł. — Razem z poprzednio pokwitowa- nemi 416,10 zł.

Na kaplicę ŚS. Karmelitank: Z. S. z podziękowaniem św. Terese od Dz. Jezus za otrzymaną łaską z prośbą o dalszą po- moc 3 zł. — Razem z poprzednio pokwi- towanemi 35 zł.

Na chleb św. Antoniego: W. G. w pe- wnej intencji 2 zł. — Razem z poprzednio pokwitowaniami 9 zł.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Helena Tylewska, 3 dni. Zofia Maćko- wiakowa, z domu Dominiakówna, 26 lat. Zdzisław Jaskulski, 2 l. 11 mies. 16 dni. Henryk Mizera, 1 r. 1 mies. 29 dni. Kry- styna Dziumska, 7 l. Jan Szymala, labo- rant chemji, 49 l. Stanisława Ratajca kówna, służąca, 21 l. Marjan Powidzki, robotnik, 25 l. Antoni Wojciechowski, ku- piec, 64 l. Marja Garstecka, gospodyni, 80 l. Ludwik Wołodkiewicz, prawnik, 51 l. Katarzyna Kiszka, z domu Binczewska, wdowa, 83 l. Jan Kamiński, portjer, 85 l. Stanisław Sadowski, robotnik maszyno- wy, 43 l. Leonard Thiesa, pom. gastr., 45 lat. Antoni Grześkowiak, robotnik, 21 l. Magdalena Szmania, z domu Piękniew- ska, wdowa, 71 l. Stanisław Pernaczyński, prezes Izby Przem.-Handlowej, 57 lat. Stanisława Grześkowiakowa, z domu No- wacka, 44 l. Wanda Burdajewiczówna, biuralistka, 18 l. Józef Fogt, 15 min. Ja- dwiga Nowakowska, z domu Gruhn, 67 l. Józef Roszykiewicz, ksiązkowy, 33 l. Fe- liks Kaczmarek, ksiązkowy, 24 l.

TEATRY

— **Z Teatru Wielkiego.** Dziś „Hrabi- na Marica”. We wtorek „Księżniczka do- larów” z pp. Fontanową, Grabowską, Karską, Bratkiewiczem, Gruszczyńskim i Wiśniewskim; kapelmistrz p. Eichstaedt. W środę pod kierunkiem dyr. Wojciecho- wskiego premjera opery Weinbergera pt. „Szwanda dudziarz”. Obsadę stanowią pp. Bojar-Przemieniecka, dr. Roessierów- na, Barański, Gruszczyński, Karpicki, Perkowicz, Romanowicz i Urbanowicz, który reżyserował operę. Inscenizacja i dekoracje art.-mal. p. Jarockiego. Opera ta wzbudziła żywe zainteresowanie. w Polsce będzie wystawiona po raz pierw- szy a graną jest obecnie na stu zagranic- nych scenach. W czwartek „Krysia Leś- niczanka” z p. Fontanową.

— **Z Teatru Polskiego.** Dziś po raz 13-ty wyborna komedia Wiktora Keleme- na „Komedja o prawdzie”. Jutro wraca na afisz ostatnia nowość repertuarowa Jó- zefa Rączkowskiego „Nad polskim mor- zem”, której dwa pierwsze przedstawie- nia wypełniła do ostatnich miejsc dobo- rowa publiczność, przyjmując owacyjnie autora i wykonawców. Sądząc z przyjęcia dwóch pierwszych przedstawień, kome- dja J. Rączkowskiego ma zapewnioną dłu- gą ilość wieczorów. W czwartek raz je- szcze „Kupiec wenecki”. W nadchodzącą niedzielę popołudniu po cenach znizowanych po raz 14 piękna bajka dla dzieci „Kop- ciuszek”, która cieszy się ustalonym po- wodzeniem wśród najmłodszej publiczno- ści.

— **Z Teatru Nowego.** Dziś, w ponie- dzialek, jutro we wtorek wraca znowu na afisz emocjonująca sztuka Edgara Walla- cea pt. „Ten, który zmienił nazwisko”, która tak jak zagranicą zdobyła sobie i u nas ogromne powodzenie. Widz w ciąglem napięciu śledzi akcję sztuki, gubiąc się w domysłach nad rozwiązaniem zagadkow- ego splotu wypadków. Powodzenie tej sztuki zawdzięcza się głównie doskonałej grze całego zespołu z p. Cieszkowską i p. Chmurkowskim na czele.

Z YGMUNT LISICKI

Znakomity nasz pianista - wirtuoz wystąpi z własnym koncertem w piątek, dnia 14 lutego, wieczorem o godzinie 8, w sali Domu Ewange- lickiego. Artysta znany z szeregu występów (ostatnio na koncercie symfonicznym) zjednął sobie poważne grono słuchaczy przez swą wy- soce artystyczną grę, świetną interpretację i znakomitą technikę. Bardzo ciekawy pro- gram składa się z klasyków i modernistów, który podamy. Sprzedaż biletów w składzie cy- gar p. Szerebrowskiego, ul. Gwarna 20 w cenie 2 do 6 zł. w dzień koncertu przy kasie, zw 21 609

V. koncert Filharmonii Poznańskiej.
W niedzielę, dnia 16 lutego w południe o go- dzinie 12, w auli uniwersyteckiej, odbędzie się V koncert Filharmonii Poznańskiej. Program koncertu składa się z utworów dotąd w Poznaniu nie granych, i tak wykonane zostaną wyjatki z „Polepiania Fausta” Berlioz na orkiestrę, koncert fortepianowy G-dur Beethovena z tow. orkiestry i „Psalm 47” Florent Schmitta na chóry, solo i orkiestrę. Koncertem dyryguje prof. Stanisław Wiechowicz, kierownik artystyczny Wiel- kopolskiego Związku Śpiew. Koncert forte- pianowy odegra p. Wanda Piasecka, która na kilku występach w Paryzu odniosła wielki suk- ces. Primadonna opery poznańskiej p. Zofia Fedyczkowska wykona part solowy w Psalmie Schmitta. Oprócz wyżej wymienionych biorą udział chóry: „Kolo Śpiewackie Polskie” i im. Chopina”, o których poziomie artystycznym wy- rzazily się wszystkie pisma warszawskie (z okazji ostatniego występu w Warszawie) z najwięk- szym zachwytem. Zwraca się uwagę PT pu- bliczności, że koncert niedzielny jest przedostat- nim z zapowiadanych sześciu koncertów w se- zonie bieżącym. Sprzedaż biletów w składzie cygar p. Szerebrowskiego, ul. Gwarna 20 w dzień koncertu w Auli, zw 21 662

Teatr Wielki

DZIŚ — „Hrabina Marica”, operetka Kal- mana.
Wtorek, 11. 2. „Księżniczka dolarów”, operetka Falla.
Środa, 13. 2. „Szwanda dudziarz”, opera Weinbergera.
Czwartek, 14. 2. „Krysia Leśniczanka”, operetka J. Jarno.
Piątek, 15. 2. „Casanova”, opera Rózye- kiego.
Sobota, 16. 2. „Szwanda dudziarz”, opera Weinbergera.
Niedziela, 17. 2. po poł. „Pan Twardowski”, balet Rózyckiego.
Niedziela, 17. 2. wiecz. „Hrabina Marica”, operetka Kalmana.
Poniedziałek, 18. 2. „Szwanda dudziarz”, opera Weinbergera.
Wtorek, 19. 2. „Blanchefleur”, opera Kientzela.
Początek o godzinie 8 wieczorem. Po rozpoczęciu przedstawienia nikt na sale wpuszczony nie będzie.
Bilety poprzednio do nabycia w kasie teatralnej (Teatr Polski, ul. 27 Grudnia).

Teatr Polski

DZIŚ — „Komedja o prawdzie”.
Wtorek, 12. 2. „Nad polskim morzem”, Środa, 13. 2. „Nad polskim morzem”, Czwartek, 14. 2. „Kupiec wenecki”, Piątek, 15. 2. „Nad polskim morzem”, Sobota, 16. 2. „Nad polskim morzem”, Niedziela, 17. 2. po poł. „Kopciuszek”, Niedziela, 17. 2. wiecz. „Kupiec wenecki”, Poniedziałek, 18. 2. „Kupiec wenecki”, Początek o godzinie 8 wieczorem.

Teatr Nowy

DZIŚ — „Ten, który zmienił nazwisko”.
Wtorek, 11. 2. „Ten, który zmienił nazwi- sko”, Środa, 12. 2. „Ten, który zmienił nazwisko”, Początek o godzinie 8 wieczorem
Bilety poprzednio do nabycia w skła- dzie cygar p. Zygarskiego, narożnik ul. Gwarnej i 27 Grudnia.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ZNAUKOWEGO POZNANIA

OBRADY GEOGRAFÓW

Odbyło się doroczne walne zebranie Poznańskiego Towarzystwa Geograficznego. Członków liczy ono Towarzystwo 72; zarząd pod przewodnictwem p. prof. dra Stanisława Pawłowskiego odbył dwa posiedzenia. Odczytów naukowych, wygłoszono siedem, a to: prof. dr. Adam Wodziczko: „Parki narodowe i przyrodnicze rezerwy w Polsce”; prof. Bolesław Olszewicz: „Historia geografii, jej podział i znaczenie”; prof. dr. Józef Paczowski: „Z podróży naukowej do Jugosławii”; prof. dr. Stanisław Pawłowski: „Na lodowcu Pasterzen'u u stóp Grossglocknera”; p. Franciszek Szychliński: „Osadnictwo polskie w Kanadzie”; p. Janina Wyszyńska: „Badania odkrywcze w Antarktydzie”; i prof. dr. Eugeniusz Frankowski: „Baskowie, pierwotna ludność Europy”. — Wszystkie prawie odczyty ilustrowane były doskonałymi przezroczkami, słuchało ich mniej więcej po 40 osób. Towarzystwo odbywa zebrania naukowe mniej więcej co trzy tygodnie. W najbliższym czasie (w połowie marca) odbędzie się odczyt prof. Jerzego Lotha na temat wrażeń, doznanych w podróży łądem wzdłuż kontynentu afrykańskiego. Jak wiadomo, prof. J. Loth wraz z prof. drem W. Goetlem brali udział w zjeździe geologicznym, który się odbył w lipcu ub. roku w Kapstadzie. Towarzystwo Geograficzne brało udział w dziesięcioleciu Zakładu Geograficznego U. P., w Zjeździe Nauczycieli Geografii oraz w Zjeździe Kół Geografów Studentów.

Profesor dr. Stanisław Pawłowski opracował projekt statutu, jednocześnie wszystkie polskie Towarzystwa Geograficzne. Środowisko lwowskie uzgodniło z nim swoje projekty a gdy uczyli to Kraków, projekt wysłany zostanie do Warszawy. W ten sposób powstanie jedno, wielkie Polskie Towarzystwo Geograficzne z prowincjonalnymi oddziałami. W Anglii, Norwegii, Francji i w wielu innych państwach europejskich istnieją ogólne takie Towarzystwa a często ich zdania i uchwały mają duży wpływ na decyzje rządów w różnych dziedzinach.

Wybrano nowy zarząd Towarzystwa. Prezesem nadal pozostał p. prof. dr. St. Pawłowski, wiceprezesem p. generał Serda-Teodorski. Ponadto w skład zarządu weszli pp. prof. dr. A. Jakubski, prof. dr. Zdz. Krygowski, prof. Szymański, prof. Al. Tarnawski, p. asystent J. Czekalski, prof. dr. B. Olszewicz, prof. dr. Eug. Frankowski, prof. Witkowski, starosta Ziobek, dyrektor Z. Zaleski, prof. dr. Wł. Sperczyński oraz dr. K. Swinarska. Prawie równocześnie odbyło się doroczne walne zebranie w Towarzystwie Nauczycieli Geografii. Przed obradami wygłosiła p. Serwacka odczyt na temat: „Sposoby utrwalenia powierzchni i miejscowości w pamięci ucznia”. Prelegentka zademonstrowała cały szereg „przyrządów”, wykonanych przez uczennice i uczniów. Jak wiadomo, przy nauczaniu geografii w szkołach niższych i średnich kładzie się silny nacisk na rysowanie map i wykresów w domu. Uczniowie często robią to bezmyślnie lub machinalnie przerysowują. Chodzi więc o to, by uczeń, rysując np. mapę Polski z jej podziałem na województwa, zapamiętał sobie stosunek ich obszarów względem siebie. Do tego wycina się z tekury lub z deseczki poszczególne województwa; wszystkie, razem ze sobą złożone utworzą mapkę Polski. Uczeń wykonując taką „układankę” — coś jak znane „puzzle” — zapamięta dokładnie położenie i wielkość danego obszaru (województwa, dorzecza, łądu, czy też krainy geograficznej). Prelegentka przedstawiła szereg takich, bardzo nieraz pomysłowych wycinanek. Po odczycie rozwinęła się dyskusja (jak zwykle na posiedzeniach Towarzystwa); omówiono szczegółowo zalety i nieliczne usterki tej metody, w końcu zwrócono uwagę m. in. na doskonałe filmy naukowe dla młodzieży w kinie „Słońcu”; uczniowie a nawet starsi miłośnicy geografii dużo z nich skorzystają.

Wybrano na koniec nowy zarząd Towarzystwa. Prezesem został zasłużony na polu nauczania geografii wizytator prof. Aleksander Tarnawski, wiceprezesem kurator Kazimierz Węgiel, sekretarzem p. Janina Kamińska zaś skarbnikiem p. Bronisława Szubówna.

J. Mi.

POPIOŁ I PERŁY

Z datą 1930 r. wyszedł w Warszawie (u F. Hoesicka) nowy tom poezji Kazimierza Iłakowiczówny „Popiół i perły”. Pisałem już parokrotnie w tem miejscu o podbojach artystycznych poetki, tem więcej mam obowiązek zanotować ten nowy, że jednocześnie — zapewne z tym tomem w ręku — sąd konkursowy m. Wilna (miejsce urodzenia poetki) przyznał jej nagrodę literacką. Trudno o większy splendor dla Wilna literackiego, jeśli się tej chwale dla miasta szuka wśród poetów współczesnych.

Książkę swoją laureatka dzisiejsza przypisała swoje matce przybranej, Zofji z Plater-Zyberków Buyncew. Wagę całemu zbiorowi utworów nadają liryczne wspomnienia z dzieciństwa i wczesnej młodości, spędzonej u kolan siwowłosej staruszki. To są „perły”; a „popiół” — to późniejsze życie, które w ogniach się przepaliło. „Spalona do końca miłość — nie znaleźć-że mi iskry żywej? Wygorzało całe paliwo”... (85).

Ocalała pamięć lat dziecięcych przez pamięć Matki.

Dom był w modrzewiach gdzieś nad Dźwiną. Dziś Matka spoczywa na cmentarzu w Liksnie, a na tej mogile „w ranach i zmacach cały, ze skrzydłami we krwi i w pyłe samotny bardzo — leży krzyżem” duch poetki (51).

Z nazw miejscowości, tu i owdzie wymienionych, dowiadujemy się, że poetka chowała się w Inflantach. Najbliższe miasteczka: Iłukszy i Kraśław, gdzie urodził się ks. Budkiewicz, umęczony w Bolszewji i sławiony przez poetkę w przepięknej „Opowieści o męczeństwie”. Obecnie kraj ten należy do Łotwy, a dwory i kościoły popalono czasu wojny. Pamięć tych przestrzeni i czasów zapala poetkę tęsknotą i oto obraz za obrazem przesuwają się na ekranie książki. Kraj jezior i bagien, lasy brzozy, jest i modrzew i sosna. Latem kwiatne łąki, na wiosnę zaś rozlewy — wtedy „czajki wiosenne i kry, które płyną wszystkie do Dźwiny”. „Studnie i bagna i jezior toń nąga, lniane dziełeczki i w płótniankach chłopcy”. Albo piachy i wrzosa; na pagórku kamień wśród pustki. „Ledwie zając tam czasami przebiegał. Jastrzab krążył wysoko. Kwilił, kwilił, kwilił... Tam pusto i dziś. Tam powstańca Moskale zabili” (21). W żytach len się niebieszczy pasmami. Tamtejsi ludzie „oczy mają szare, łzawe, mówią zwolna jak przez sen”. Chudzi, mali, „tyfus ich dziesiątkuje i cholera; dzieci ich patrzają jak blade kwiatki lnu, psy ich zawsze wyją, skomla, nie znają snu” (72).

Wszystko się poetce przypomina, kiedy jeszcze wieże stały w Liksnie i Kraślawiu:

Czyście dzisiaj szczęśliwsze,
Czy lepszy dzień wam świta,
O małe tamtejsze dzieci,
Które uczyłam czytać?

Przesuwają się stare baby, Żydzi, starowiery, służba domowa z gospośią i pokojową Magdaleną, Różia Wykuniówna; poetka — pamięta kuchnię, gdzie czytała służbie „Tygodnik Ilustrowany”. Czytam — wspomina.

Or-Ota i Savitri i nagle głos mi zawisa...
I wiem, że sama także muszę zacząć wiersze pisać.

A na tle tego wszystkiego zakwita postać Matki; od jej to jasności wszystko widać:

Jeżeli czasem spojrzę
tak jak w dzieciństwie — błękitnie,
to tylko dlatego, że któryś
z tych kwiatków we mnie kwitnie.

Dusza poetki za Matką do Raju wchodzi i rozgląda się po jej Niebie, a dziwi się, że „wszystko w tej szczęśliwości jest tak, jak u nas w domu” (54). To światło przeblyskuje z dna zapomnianego, a gdy go nie widzi, ma uczucie, że „zginęła przeszłość”, zasypana popiołem. Poetka wspomina obrazami, a każdy obraz stanowi minjaturą całością, jak fragment w dywanie:

I tka się dywan ogromny,
przedziwny acz zbladły gobelin:
to co szczeło i to co przytomne
powstaje i ściela się, ściela.

W tle przesłicznych motywów centralna postać Matki, która za życia

„powstrzymywała oburącz błyskawicę” nad córką, a teraz oręduje za nią z Nieba.

Od tego ciepłego motywu miłości książka nabrała szczególnego uroku, miłość bowiem w utworach Iłakowiczówny jest bardzo rzadkiem zjawiskiem; wiele tam klejnotów, ale pereł ze lzy rzewności najmniej. Tutaj nawet blask pereł ma w sobie coś tragicznego, krwawy odcień męki. Miłość obarcza się winą i staje się cierpieniem, szukającym ulgi w ekspiacji.

Płonęłam złem błyskaniem, jak na rozstajach pochodnia,
Płakałam nademną — nie łzami, lecz sercem ginącym co dnia...

Wybuchałam jak wielki chwast, zmogłam cię — jak trująca choroba:
Zepchnięta przemennie z życia — oglądając się wstępowałaś do grobu (50)

Wartość poetycka dzieła daje się poznać po takim wynurzeniu. Bo co zmusza do takiej szczerości? Władza bezwzględna prawdy wewnętrznej. Wina zapewne urojona, ale skoro jest w poczuciu duszy tragicznej, musi być wypowiedziana.

Książka „Popiół i perły” jest duża, składa się z kilku odrębnych grup. Zatrzymałem uwagę czytelnika na części pierwszej: „Dom nasz”. O innych należałoby pisać osobno, a każdy utwór jest jakimś niespodzianym światem.

Ta część pierwsza dlatego bardziej interesuje krytyka, że jest poniekąd autobiograficzna; dzieła sztuki ma koło siebie, jako oprawę, poezję starszego twórcy, jakim jest historia. Tym tworem poetyckim jest osobistość poetki. Trudno nie pomyśleć bez wzruszenia o tem, z jak dalekich stron dochodzi nas w literaturze poezja życia polskiego.

Niepodobna, żeby kultura duchowa w tamtych warunkach była taka sama, jak np. w Wielkopolsce, a nawet na Mazowszu. Dusza z zarodem wyższych aspiracji w tem pustkowiu, gdzie nieraz najbliższym punktem oparcia jest księżyc, za świat cały musiał uważać „dom nasz”; dochodzi ona do wielkich rezultatów w hodowli cnót domowych i osobistych, ale psychika społeczna będzie jej nieznaną. Przesławie swobodny dokoła sprzyja rozwojowi indywidualności, a ta przy uprawie intelektualnej szuka wlotu poetyckiego w niczem nietamowanej fantazji. Nigdzie tak plennie nie buja poezja, zwłaszcza liryczna, jak w takich warunkach osadnictwa kulturalnego na pustkach.

Iłakowiczówna jest tego typu poetyką duchowością w bardzo wysokim gatunku.

Zygmunt Wasilewski.
Warszawa.

ZYCIE KULTURALNE

NAGRODA IM. ŚP. CICHOWICZA

Komitet nagrody historycznej imienia śp. Cichowicza przyznał tę nagrodę na rok 1930 p. Wacławowi Szczygielskiemu, a to za prace nad udziałem Pomorza w Konfederacji Barskiej, oraz o Kazimierzu Pułaskim pod Poznaniem.

Rozstrzygnięcie to, którego młodemu uczonemu szczerze gratulujemy, jest niejako dla naszego Działu uroczystością domową, gdyż laureat jest naszym współpracownikiem i wyjątki z nagrodzonych obecnie prac w naszym Dziale umieszczał. Już po raz drugi z rzędu nagroda imienia śp. Cichowicza zostaje przyznana naszemu współpracownikowi, mianowicie poprzednim razem otrzymał ją p. Janusz Staszewski, a to również za badania z zakresu dziejów Ziemi Zachodnich. Dodajmy, że p. Wacław Szczygielski otrzymał również stypendjum na badania archiwalne i zbieranie po całej Polsce materiałów do Konfederacji Barskiej.

Jednym z zadań, jakie sobie Dział Kultury i Sztuki postawił, jest szerzenie zamięłowania do historii regionalnej w znaczeniu szerszym, t. j. do dziejów Wielkopolski i Pomorza. Ogłoszona przez „Kwartalnik historyczny” nasza bibliografia wykazuje, że na 212 artykułów naszych historycznych w paru latach okryło połowa, bo 106 było poświęconych dziejom Ziemi Zachodnich. Tak samo staramy się przyciągać do współpracownictwa na tem polu młode siły miejscowe, to też dwukrotne z rzędu odznaczenie naszych współpracowników nagrodą naukową daje nam szczególne zadowolenie i zachętę do dalszych w tym kierunku zamierzeń.

NAUKA

Z Polskiej Akademii Umiejętności. Wydział historyczno-filozoficzny odbył posiedzenie z referatem gen. dr. M. Kukiela n. t. „Ze studjów nad wojskiem Jana Sobieskiego”. (nk)

Z Polskiego Tow. Przyj. Astronomji. Oddział lwowski odbył posiedzenie dyskusyjne z odczytem p. M. Wojtowicza n. t. „Promieniowanie kosmiczne”. (nw)

Krakowskie Tow. Przyrodników odbyło walne zebranie z referatem dr. A. Gadowskiego pt.: „Krajobraz Tatrzński”. (nk)

LITERATURA

Żeromski i kultura. W wydanym niedawno „Pamiętniku Koła Kielczan” za rok 1929, ogłosił Zygmunt Wasilewski pięć listów pisanych doń przez Stefana Żeromskiego. Obszerne te listy, pisane w roku 1911, dotyczą kustosa Muzeum Rapperswilskiego, Rużyckiego, i stanowią ciekawy materiał do charakterystyki znakomitego pisarza. Bardzo wybitnym rysem wyobraźni społecznej Żeromskiego, jak pisze Wasilewski, było widzenie cywilizacji narodowej w postaci instytucji muzealnych, bibliotecznych, akademij, szkół. Instytucje kultury naukowej i artystycznej były dla niego świątyniami. (gw)

KRAJOZNAWSTWO

Z Polskiego Touring-Klubu. Donoszą nam z Warszawy: Na dorocznym walnym zebraniu Polskiego Touring-Klubu dłuższą dyskusję wywołała nieprzewidziona dotychczas fuzja z Polskim Towarzystwem Krajoznawczym. Na razie postawiono połączenia się nie przeprowadzać. Ze sprawozdania zarządu z ubiegłego roku wynika, że klub rozwijał energiczną działalność, zakładając kilka oddziałów prowincjonalnych, utrzymując styczność z międzynarodowymi organizacjami turystycznymi i t. p. Zarząd Klubu zainicjował szereg wydawnictw informacyjnych i propagandowych, kierował wzmocnionym w czasie Wystawy ruchem wycieczek po całej Polsce, organizowanych przez amerykańskich Polaków i tamtejsze konsulaty polskie; na zlecenie Ministerstwa blichnych zarząd przeprowadził organizację międzynarodowego kongresu urzędów turystycznych oraz kilka mniejszych zjazdów organizacji propagandy turystycznej i biur podróży w sprawie turystyki Polski na zasadzie zbiorowych biletów okrężnych, czeków podróży i t. p. Związek Polskich Towarzystw Turystycznych polecił Klubowi prowadzić centralne biuro ewidencji wycieczek. Założono w końcu ub. roku sekcję samochodową, która mimo krótkiego czasu istnienia dobrze się rozwija. Budżet Klubu sięga w dochodach i rozchodach sumy 200 tysięcy złotych. Główną pozycję stanowią dochody i wydatki związane z organizacją wycieczek. (k. w.)

TEATR

Fertner we Lwowie. Piszą nam ze Lwowa: Ratując się gościnnymi występami nasze wydzierżawione teatry miejskie, sprowadziły Fertnera, który występuje w „Panience z dyplomacji”. Poprzednio Siemaszkowa grała „Mirję Efras”, żydowską sztukę Gordina, z całym własnym zespołem. (tl)

Nowy Pirandello. Z Rzymu donoszą nam: Właściwie należało by tę wiadomość zatytułować: „Nowi Pirandellowie”, gdyż idzie o trzy sztuki znakomitego dramaturga, które ukazały się prawie jednocześnie w trzech miastach włoskich, tj. w Rzymie, Turynie i Medjolanie. Są to utwory: „Lazzaro”, „Di uno o di nessuno” i „Orfeo”. (wt)

Pisma nadesłane

„Lwowskie Wiadomości Muzyczne i Literackie”. Nr. 2 (51). Treść: Dr. A. Chybiński: „O kilku problemach krytyki muzycznej”. — K. Stromenger: „Plagiaty muzyczne”. — Dr. J. Reiss: „Ideologia dzisiejszej muzyki”. — W. Zechenter: „Sacze-Coeur”. — M. Opalek: „Kobieta i harfa”. — Cz. Jastrzębiec-Kozłowski: „Wacław Borowy o Chestertonie”. — „Wielki sukces propagandy dawnej muzyki polskiej zagranicą”. — Nowe wydawnictwa muzyczne. — Muzyka. — Koncerty. — K. Czachowski: „Jubileuszowe wydanie Biblioteki Boja”. — Varia.

„Ziemia”. Zesz. 3. Treść: F. Rutkowski: „O powstawaniu pokładów węgla kam.” — A. S. Makowski: „Węgiel kamienisty w Polsce, jego zasoby i eksploatacja”. — G. Morcinek: „Szczęść Boże...”. — Kronika turystyczna. — Kronika krajoznawcza. — Kronika muzealna. — Z piśmiennictwa. — Sprawy Towarzystwa.

MEBLE wszelkiego rodzaju

J. KADLER dawniej O. Dümke **POZNAŃ**
Fabryka mebli ul. Fr. Ratajczaka 36
wjeżdże przez podwórze

wykonanie wszelkich prac wyściełanych i dekoracji.

SPORT

Ciężka atletyka

"H. C. P." — "PEPEGE" (Grudziądz)
8:4. Rewanżowe spotkanie powyższych zespołów odbyło się w sobotę w sali K. Sp. H. Cegielski. Ciekawe bardzo walki zgromadziły nadspodziewanie małą ilość widzów. Po zwykłych formalnościach, defiladzie zawodników, odbyły się spotkania, które przyniosły następujące wyniki: w kocięciu: Piórkowski (HCP) — Walewski (PPG), zwycięża Piórkowski po półtorze minucie; w piórkowa: Zawadzki (PPG) — Smół (HCP) zwycięża po półtorze minucie; w lekka: Biczyski (PPG) i Tuszyński (HCP) po dwóch minutach zwycięża Tuszyński; w średnia: Spychała (HCP) — Palka (PPG) mistrz Warszawy zwycięża po 7 min. Spychała; w półw. zwycięża po 7 min. Spychała; w półw. ciężka: Gęstwiński (PPG) — Kałek (HCP) — mistrz Floty polskiej, zwycięża Gęstwiński przez poddanie się Kalka; w w. ciężkiej walkowerem wygrał Czyż (HCP) z powodu riestawienia się przeciwnika; w spotkaniu towarzyskim Czyż zwyciężył swego kolegę klubowego Szopnego po 7 minutach.

Hokej na lodzie

O mistrz. Europy. Niemcy — Szwajcaria 2:1 (1:0, 0:1, 1:0). Z trudem wywalczone zwycięstwo na własnym gruncie. (Radjo.)

"A. Z. S." — "Warta" 2:1 (0:0, 1:0, 1:1)

Spotkanie nie przyniosło spodziewanego rozstrzygnięcia, gdyż wczoraj zwyciężył „A. Z. S.”, i to zupełnie zasłużenie. Za wyjątkiem krótkiego okresu w trzeciej tercji gorował on bezapelacyjnie i powinien był, według przebiegu gry, zwyciężyć nawet z wyższym stosunkiem bramek. Wyróżnił się dobrze dysponowany atak, którego duszą był Warwiński, strzelając obydwie bramki. Honorowy punkt dla „Warty” dał efektywnym strzałem zdobył Karasiewicz w 5 min. drugiej tercji. Decydująca bramka padła na krótko przed końcem. Sędziował dobrze p. Brodniewicz. Wobec równego stosunku bramek musi się odbyć jeszcze jedna gra, która wyznaczona została na środę o godz. 15 na ślizgawce A. Z. S. przy ul. Noskowskiego 4. Raz jeszcze należy podkreślić wyższość ślizgawki AZS i trzeba się poważnie zastanowić, czy nie odbywać tam wszystkich spotkań hokejowych. Lód na Przepadku pokrajany łyżwami nie pozwala rozwijać większej szybkości, a pod naporem zgromadzonej publiczności pękał; to też mimo dość silnego mrozu wytryskała woda, która w trzeciej tercji stała wokół bandy na wysokości kilku centymetrów, utrudniając zawodnikom grę, a zgromadzonej publiczności obserwację.

Lekka atletyka

Petkiewicz w sobotę w biegu na dwie mile angielskie w Nowym Jorku uległ nieznanemu zawodnikowi Rekersowi (Pensylwania University), który zwyciężył w czasie 9:26.2. Petkiewicz prowadził od startu, lecz na 80 mtr. przed metą Rekers wysunął się i wygrał pewnie o 10 mtr. przed Petkiewiczem, za którym ukończyło bieg jeszcze 18 zawodników.

W Warszawie odbyły się zawody w hal krytej, które przyniosły następujące wyniki: skok z miejsca: Szenajch 2.68, z rozbiegiem: Sobieraj (AZS) 5.64, kula: Baran 12.56.2, Urbaniak 11.77.400 mtr., przez płotki: Dąbrowski (AZS) 1.13. Panie — skok z miejsca: Brilantówna 2.14.2, Schabińska 2.13, z rozbiegiem: Brilantówna 3.80, kula: Kazia (Warszawianka) 7.66. Tel. wł. (T. S.)

Narciarstwo

Mistrzostwo Niemiec zdobył Erich Recknagel z notą 427.60 (skoki 56 i 59 mtr.). W kombinacji 1. Ermel nota 425.90, 2. Kratzer 419.20, 3. Krebs 395.95, 4. Matt, 5. Lose,

6. Walter Glass, 7. Ponn, 8. Czech 373.00. Na mistrzostwa Europy do Oslo wyznaczyl niemiecki związek następującą reprezentację: Gustaw Mueller, Otto Wahl, Erich Recknagel, Ermel, Kratzer, Boeck, Walter Glass i Bogner. (Radjo.)

Pływanie

Zawody w Krakowie przyniosły dobre wyniki. 400 mtr. dow. Roupert (Cr.) 6:18; 200 mtr. kl.: Klaputek (Skla) 3:15; 100 mtr. dow.: Kot (Cr.) 1:11.3; 100 mtr. wznak: Zakrzewski (Cr.) 1:31; 5x50 mtr. Cracovia 2:43.1 (rekord okr.), 100 dow. pań: Raschdorffówna (Skla) 1:32 rekord Polski poprawiony o 1.3, 100 kl. Jaskoliczówna (Skla) 1.42. (Tel. wł.) T. S.

Pięściarstwo

"Warta" — "Goplana" 14:0. Bokserzy „Warty” byli w niedzielę w Inowrocławiu, przyczem wyjechali w rezerwowym składzie, wzmocnionym jedynie Majchrzykim i Wiśniewskim. Występ udał się w zupełności, bowiem wszyscy wygrali swoje walki w większości nawet decydująco. Zawody zgromadziły sporo publiczności, która jednak niezadowolona z orzeczeń sędziego, zachowywała się bardzo hałaśliwie, przyczem niemała winę w tem ponoszą również urządzający. Organizacja wogóle była nieszczęśliwa. Wyniki poszczególnych walk są następujące (według kolejności wag): Kajnar (W) bije wysoko na punkty Chmielewskiego (G); Górny (W) wygrywa w 1 starciu z Roneckim (G) przez techn. k. o.; Warecki (W) bije w drugim starciu Jachorka (G) przez poddanie się; Stroiński (W) wygrywa wysoko na punkty z Tomaszewskim (G); Gostyński (W) zwycięża Ceglarskiego (G) po kilku sekundach przez k. o.; Majchrzyki wygrywa z Zielińskim przez k. o.; Wiśniewski (W) zwycięża Tuczykowskiego przez techn. k. o. w 2 starciu. Sędziował p. Kolasiński obiektywnie, na punkty p. Dolata ze strony „Warty” i członek „Goplany”.

Monachjum — Poznań. Sensacyjne to spotkanie, które odbędzie się w niedzielę o godz. 12 w kinie „Słońce”, wywołało niebywałe wprost zainteresowanie. W zespole monachijskim wystąpią aż 3 mistrzów Niemiec, a resztę stanowią, obcy z ringiem międzynarodowym, mistrzowie Bawarii. Skład tej reprezentacji jest następujący (według kolejności wagi): Ausboeck, mistrz Niemiec (1928 i 1929 r.); Hofstetter, mistrz Bawarii (1929); Stippel, mistrz Bawarii (1928 i 1929); Schleinkofer, mistrz Niemiec (1929); Held, mistrz Bawarii (1929); Muysers, mistrz Niemiec (1928 i 1929); Hafner, mistrz Bawarii (1928). Przedprzedaż biletów odbywa się w firmie „Camera” przy ul. Fr. Ratajczaka.

Odbiór nowego ringu odbył się w sobotę w sali ćwiczeń Kl. Sp. H. Cegielski przy udziale zaproszonych gości, prasy i władz związkowych. Ring ten konstrukcji żelaznej wykonała całkowicie według najnowszych wymagań techniki fabryka H. Cegielskiego na zamówienie POZB. Wszystko zrobiono w całości z surowców krajowych. Projektowany był ring przez sekcję bokserską Kl. Sp. H. Cegielski z p. Kurzewskim na czele, obliczenia techniczne i konstrukcję wykonał p. inż. Potapow po przejrzaniu kilku modeli. Ring jest zatem całkowicie żelazny, a tylko podłogę pokryto deskami 30 mm. i wyłożono filcem siolarskim o grub. 12 mm., sprawa-dzonym z krajowych fabryk z Łodzi. Deski złączone są za pomocą spojów. Filc następnie pokrywa płótno żaglowe. Ring jest tak praktycznie wykonany, że można ustawić go w przeciągu 30 min., a rozebrać w 20 min. Całość składa się z szeregu bratownic, które przymocowane są do czterech głównych i czterech pomocniczych. Waga ringu brutto wynosi półtora tonny. Odpowiednie ściągacze specjalnie pomysłu konstruktorów, umożliwiają

Ku uwadze naszych czytelników!

„Ilustracja Poznańska” stanowi tygodniowy bezpłatny dodatek do pisma naszego. Osobno abonować ją nie można. Wszybeci abonenci otrzymują ten ładny, 8 stronicowy dodatek bezpłatnie.

normalizację napięcia sznurów. Specjalne skórzane olinowanie upiększa całość i nadaje jej nad wyraz estetyczny wygląd. Na ringu wykonała bezinteresownie fa „Emalja” p. inż. Byttnera tablicę z herbem miasta Poznania i napisem „POZB.”. Jak wnioskować można z oświadczeń władz sportowych, pp. konstruktorów podobny ring jest pierwszym tego rodzaju nietylko w Polsce, ale i w Europie. Firma H. Cegielski złożyła znów dowód swej sprawności. Uroczystość odbioru odbyła się w lokalu fabrycznym, gdzie po przemówieniu prezesa POZB p. Baranowskiego i podziękowaniu fabryce za tak dobre wywiązanie się ze swego zadania, w krótkich słowach odpowiedział p. Kurzewski. Poza tem przemawiał zycząc POZB rozwoju i nowych zwycięstw na tym ringu p. rad. Sokołowski. Koszt budowy był stosunkowo niewielki, bowiem wynosił 3500 zł.

W Łodzi zawody organizowane przez K. S. Wiźdzewska Manufaktura przyniosły następujące wyniki: w w. muszej Spodenkiewicz (IKB) pokonał na pkt. Walrata (W. M.); w w. kocięciu Cegielski (W. M.) zwyciężył przez zdyskwalifikowanie Maloszczyka; w w. piórkowej Cyran zwyciężył Kawczyńskiego w drugim starciu przez techniczne k. o.; w w. mieszanej Klimczak (lekka) zwyciężył przez dyskwalifikację w drugim starciu Stahla (w. półśr.); Kuropatwa (K. E.) pokonał na pkt. Baranowskiego (W. M.); w w. średniej Diedel (W. M.) pokonał przez k. o. w trzecim starciu Paula (W. M.); w w. półśredniej Seweryniak pokonał wysoko na pkt. Wiewalda (mistrza Śląska niemieckiego), w ciężkiej walka Wocka—Richter (N. Śl.) dała wynik nierozstrzygnięty, jak również spotkanie Stibbe—Mierzwa (N. Śl.) (Tel. wł.) W. K.

Piłka nożna

"Warta" — "Posnania" 3:2 (1:1). Zawody te wykazały, że „Warta” obecnie nie znajduje się w najlepszej formie, a zwycięstwo uzyskała z trudem. Po przerwie „Posnania” prowadziła już 2:1, i dopiero kilkanaście minut przed końcem wyrównuje Kniola. Gra była naogół równorzędna, przyczem w pierwszej części i na początku drugiej górowała „Warta”, poczem jednak przez dłuższy okres inicjatywę wzięła „Posnania”. Ostatnie minuty znów upłynęły przy wyrównanej grze. Wynik najzupełniej odpowiada przebiegowi meczu. Obie drużyny wystąpiły w pełnych składach, a „Warta” jedynie bez lewoskrzydłowego, którego początkowo zastąpił Przybysz, później Kniola. Jako rezerwowi walczyli Sobkiewicz, który zapowiada się doskonale. Bramki uzyskali dla „Warty” Kniola dwie i Scherfke, dla „Posnania” Redzyński i Koszuta z wolnego. Sędziował dobrze p. Nawrocki.

"Legja" — "Sparta" 3:1 (2:0). Zwycięzcy wystąpili z trzema rezerwowymi, „Sparta” — również z osłabionym składzie, a w drugiej połowie z Graczyńskim. Zawody były mało interesujące i przyniosły zasłużenie zwycięstwo lepszej „Legii”, dla której bramki zdobyli Konopka i Nowicki. Dla „Sparty” jedyny punkt uzyskał Graczyński.

"Warta" IB — "Merkur" 6:0 (2:0). Rezerwy „zielonych” wystąpiły w znacznie osłabionym składzie, pomimo tego miały dużą przewagę. Do przerwy obie drużyny nie wykorzystwały licznych dogodnych momentów. Po pauzie „Merkur” poprawił się znacznie, jednak zawodził pod bramką.

Wysokocyfrowy wynik tłumaczy się rutyną zwycięzców. Bramki uzyskali: Uliwiak 4, Schumacher i Dembiński po jednej. Sędziował p. Rosala.

Wyniki zagraniczne. Włochy — Szwajcaria 4:2 (0:0). Spotkanie o mistrz. „Tennis Borussia” Berlin — „Minerva 93” Berlin 4:2. „S. K. Pirmasenz” — „S. V. Fuehrer” 3:2 (2:2). „Eintracht” Frankfurt — „F. C. Nuernberg” 3:1 (2:0).

W Łodzi. „LKS” — „Orkan” 3:1 (1:0), „ŁTSG” — „WKS” 2:0 (2:0); bardzo słaba gra „Beniaminka” ligi, któremu po tem spotkaniu nie można wróżyć sukcesu. „Turyści” — „Bieg” 3:2 (2:2).

Tennis

Walne zgromadzenie P. Z. L. T. odbyło się w sobotę i w niedzielę i miało przebieg bardzo harmonijny. Wniosek klubów śląskich o zmianę statutu przekazano specjalnej komisji, która po przeprowadzeniu przedstawi go na nadzwyczajnym walnym zebraniu; odbędzie się ono w sierpniu w Warszawie. Na próbnym okresie jednego roku postanowiono wprowadzić podział na okręgi; prezesem wybrano min. Matuszewskiego. Mistrzostwa postanowiono rozegrać od 27. 8. do 2. 9. w Warszawie, a Poznania i Wielkopolski — od 13. 6. do 19. 6. (Tel. wł.)

Życie organizacyjne

Walne zebranie „Cracovii” wybrało na rok bieżący identyczny zarząd z ustępującym. Na czele klubu stanął dr. Edward Cetnarowski. (PAT.)

Na walnym zebraniu Pol. Zw. Gier Sportowych reprezentowane były okręgi: warszawski, łódzki, lwowski, poznański, lubelski i krakowski. Po ustaleniu programu pracy na rok przyszły i załatwieniu zwykłych formalności wybrano nowy zarząd w składzie następującym: prezes — p. T. Chrapowicki (ponownie), wiceprezesi — pp. Prażmowska i Marszałek, sekretarz — p. Wiktor Kwast, skarbnik — p. Zieleniewski (zastępca p. Sowiński), członkowie zarządu: pp. Eyma, Olszewska, Tryburska, Macińska. Kierownicy wydziałów poszczególnych gier: siatkówka — p. Sikorski, koszykówka — por. Woskiewicz, szczypiorniak — p. Dregiewicz, hazena — p. Lisowska, palant — p. Rolnik. — Wydział gier: pp. Wojcicki, Kassenberg, Dąbrowski, Rafalska, Górski.

Pryw. Lecznica Chirurgiczna
Dr. Parczewskiego
Poznań ul. Mickiewicza 22
tel. 38-99.
nr 7663

Borykając się z trudnościami codziennego życia i narzekając na biedę zapominamy że często winę tego smutnego stanu ponosimy sami. Mianowicie Ignąc jak mucha do lepu do towarów zagranicznych, a zwłaszcza specyfików leczniczych wysyłamy miliony złotych. Polski podczas gdy nabycie ich nie zawsze jest konieczne gdyż można je z łatwością zasapć wyrobami krajowymi. Pw 8330-4750

TABLETKI PARAMINT „ERBE” o przyjemnym smaku i zapachu stanowią sympatyczny i PEWNY ŚRODEK DESINFEKUJĄCY GARDŁO I KRTAŃ, nietylko dla chorych lecz i zdrowych przy pielęgnowaniu osób chorych zakaźnie oraz podczas epidemii tak w domu jak i w szpitalach, szkołach, urzędach, w tramwaju i w kinie. **PARAMINT „ERBE”** zatykaj kilka razy dziennie abyś się nie zakaził **GRVPA, ANGINA** lub innymi chorobami.

Dnia 8 lutego 1930 r., o godz. 3, zasnął w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, mój najukochańszy mąż, nasz najdroższy i troskliwy ojciec, 6. p.

Józef Wroniewicz

przeżywszy lat 54. Eksperta zwłok do kościoła parafjalnego w Starogardzie w poniedziałek, dnia 10 b. m. o godz. 17.30. We wtorek o godz. 9 msza św. z wigiljami, poczem odprawienie zwłok na miejsce wiecznego spoczynku.

W ciężkim smutku pograżeni
żona, dzieci i rodzina.

dw 4150
Starogard, Grodzisk, Mitosław i Baranowo.

Dr. Stanisław Pernaczyński

współwłaściciel naszego przedsiębiorstwa,
zasnął w Bogu, dnia 8 lutego 1930 r.

Cześć Jego Pamięci!

zw 21693

Rada Nadzorcza i Zarząd
Browaru i Słodowni Kobylepole Tow. z ogr. p

Dnia 8 lutego 1930 r., zasnął w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, ś. p.

Dr. Stanisław Pernaczyński

długoletni Prezes naszej Rady Nadzorczej
Kawaler Krzyża Komandorskiego „Polonia Restituta“.

Zmarły śp. Prezes był nietylko twórcą i szczerym przyjacielem naszego przedsiębiorstwa ale Swą wyteżoną pracą, głęboką wiedzą, niewyczerpaną energią i inicjatywą doprowadził do rozwoju i dzisiejszego rozkwitu Swoją ukochaną placówkę.

W śp. Zmarłym straciliśmy naszego nieodżałowanego i światłego doradcę, a odrodzona Polska wzorowego Obywatela oraz jednego z najdzielniejszych pionierów i przedstawicieli polskiego przemysłu.

Świetlaną pamięć o Nim zachowamy na zawsze.

Rada Nadzorcza i Zarząd

firmy: Fabryki Wapna i Cementu Piechcin, Sp. Akc. w Piechcinie pod Pakością.

dw 4145

W sobotę, dnia 8 lutego 1930 r., zasnął w Panu, nasz długoletni Prezes Rady Nadzorczej, ś. p.

Dr. Stanisław Pernaczyński

Kawaler Orderu Komandorskiego „Polonia Restituta“.

W śp. Zmarłym straciliśmy naszego sprawiedliwego opiekuna, któremu na zawsze zachowamy wdzięczną pamięć.

Urzednicy i pracownicy

firmy: Fabryki Wapna i Cementu Piechcin, Sp. Akc. w Piechcinie pod Pakością.

dw 4146

Dnia 8 lutego r. b. zmarł, ś. p.

Dr. Stanisław Pernaczyński

współzałożyciel i prezes Rady Nadzorczej Spółki naszej.

Nieubłagana śmierć zabrała przedwcześnie znakomitego doradcę i cennego przyjaciela przedsiębiorstwa naszego. Zabiegał mozolnie i troszczył się serdecznie o rozwój firmy naszej i dążył do utrwalenia bytu jej. Zgon ś. p. Prezesa przyprawił nas o ciężką i niezastąpioną stratę, przeto pamięć o Nim zachowamy głęboko i na zawsze w sercach naszych.

Hartwig Kantorowicz Następca

Spółka Akcyjna

Rada Nadzorcza.

Zarząd.

Pw 9269-7.1

Dnia 8 b. m. rozstał się z tym światem, ś. p.

Dr. Stanisław Pernaczyński

Prezes Zarządu Banku Przemysłowców w Poznaniu.

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 11 bm. o godz. 15 z gmachu Izby Przemysłowo-Handlowej, ul. Mickiewicza 31. Ś. p. Zmarły stał przez szereg lat na czele Instytucji naszej, oddając jej cenne usługi swą wybitną wiedzą fachową, a dzięki zaletom swego szlachetnego umysłu i charakteru zaskarbił sobie serca wszystkich. Cześć Jego pamięci!

**Rada Nadzorcza, Zarząd i Urzędnicy
Banku Przemysłowców, Spółki Akcyjnej w Poznaniu.**

Pw 9276-7,11

Dnia 8. bm., rozstał się z tym światem współzałożyciel i długoletni członek naszego Związku, ś. p.

Dr. Stanisław Pernaczyński

Komandor Orderu Polonia Restituta.

W Zmarłym straciliśmy wysoce przez nas cenionego, zasłużonego Obywatela, którego wielkie zalety umysłu i charakteru zachowamy w wdzięcznej pamięci.

**Związek Bankowców w Polsce
Oddział Polski Zachodniej.**

Pw 9273-7,18

W sobotę, dnia 8. bm., rozstał się z tym światem, ś. p.

Dr. Stanisław Pernaczyński

Prezes Rady Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Zmarły był prezesem naszej Instytucji od chwili założenia, oddając Jej nieocenione usługi. Cześć Jego pamięci!

Rada Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Pw 9275-7,18

Dr. Stanisław Pernaczyński

Wice-Prezes Rady Nadzorczej „VESTY“ Banku Wzajemnych Ubezpieczeń

zmarł dnia 8 b. m. W Zmarłym straciła nasza Instytucja długoletniego zasłużonego Członka Rady Nadzorczej, ostatnimi laty jej Wice-Prezesa, Meża o niezwykłych zaletach charakteru i umysłu, z których ofiarniełożył również w pracy około rozwoju naszej Instytucji. Straty odczuwamy boleśnie.

**„VESTA“ Bank Wzajemnych Ubezpieczeń w Poznaniu
Dyrekcja. Rada Nadzorcza.**

Pw 9272-7,17

W sobotę, dnia 8 lutego 1930 r. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, ś. p.

Dr. Stanisław Pernaczyński

Współzałożyciel i Prezes Rady Nadzorczej tow. akt. Brokarnia Katolicka w Poznaniu.

W Zmarłym straciły zakłady nasze serdecznego i życzliwego opiekuna i doradcę, który od samego założenia instytucji naszej zdobył sobie ogólny szacunek i uznanie. Cześć Jego pamięci!

Pw 9270-7.2

Rada Nadzorcza i Zarząd.

Dr. Stanisław Pernaczyński

współzałożyciel i członek Rady Nadzorczej firmy Georges Geiling & Cie. S. A.

rozstał się z tym światem dnia 8 lutego 1930 r.

W Zmarłym straciła nasza Spółka światłego i cennego doradcę. Wysokie zalety jego charakteru zjednały Mu głęboki szacunek i serdeczne przywiązanie.

Pw 9274-7,15

**Rada Nadzorcza i Zarząd
Spółki Akcyjnej Georges Geiling & Cie. S. A. w Poznaniu.**

Dnia 7 lutego r. b. rozstała się nagle z tym światem. namaczzona Olejami św., przeżywszy lat 79, nasza najdroższa i najukochańsza matka, teściowa, babka i prababka, ś. p.

Eleonora z Jaskulskich Łukowska

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 11 b. m. o godzinie 2 po poł. z Zakładu św. Józefa na cmentarz Farny przy ul. Bukowskiej. Nabożeństwo żałobne odbędzie się w środę, o godz. 8 w kościele Farnym.

zw 21683

W nieutulonym żalu pogrążona
rodzina.
Poznań, Śnieciska, dnia 9 lutego 1930 r.

Ludwik Wołodkiewicz

właściciel dóbr Nowy Dwór ziemi Wileńskiej

po długich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., zmarł w Poznaniu, 5 lutego 1930 roku. Pogrzeb odbędzie się w Warszawie na Powązkach, dnia 11 lutego 1930 r. o godzinie 11. Żył lat 52.

O czym pogrążeni w głębokim smutku powiadają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych

zw 21678

córka, siostry, bracia, siostrzenica i siostrzeniec.

W sobotę, dnia 8 lutego 1930 r., o godzinie 3 rano, rozstał się z tym światem, ś. p. dw 4137

Dr. Stanisław Pernaczyński

członek naszego Towarzystwa

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 11. o godz. 3 po poł., z gmachu Izby Przemysłowo-Handlowej przy ul. Mickiewicza 31.

Dyrekcja

Tow. Przemysłowego (Starego Przemysłu) T. z w Poznaniu.

Dnia 7 lutego 1930, zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., mój najukochańszy mąż, ojciec i dziadek, ś. p. nw 8257

Franciszek Kokocinski

Pogrzeb odbędzie się w Kcyni 11 b. m., o godzinie 4 po południu.

W ciężkim smutku pogrążona
żona i rodzina.

Kcynia i Krobia.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

W poniedziałek, dnia 10 2., o godz. 7,15, zasnęła w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja najdroższa żona, nasza najtroskliwsza matka, babka i teściowa, ś. p. zw 21 692

Teofila z Barzyńskich Dobska

w 70 roku życia Pogrzeb odbędzie się w Szamotułach, z domu żałoby, w czwartek, o godz. 3 po południu.

W głębokim smutku pogrążona
rodzina.

Szamotuły, Poznań, Tarnowo, Miłosław, Jaskółki, Dolsk, Koronowo, Jastrzębniki, Grodno.

Dnia 7 b. m., o godz 9 wieczorem, zasnął w Bogu, po ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy syn, nasz brat, kuzyn i wuj, ś. p. zw 21 679

Józef Roszykiewicz

urzędnik Kraj. Ubezpiecz. Ogn.

przeżywszy lat 33. Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 11 b. m., o godz. 4 po południu, z domu żałoby na cmentarz jeżycki, o czym donosi

w nieutulonym żalu pogrążeni
matka i brat.

Poznań (ul. Patr. Jackowskiego 13), 10. 2. 1930

W sobotę, 8. 2. 1930 r. nad ranem, o godz. 3, zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., po długich i ciężkich cierpieniach, nasza najlepsza, ukochana matka, teściowa, babcia, ś. p.

z Pięknińskich

Magdalena Szmaniowa

przeżywszy lat 70. Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 11 lutego, o godz. 3,30 po południu, z Zakładu św. Józefa na cmentarz św. Marcina.

zw 21 675

W ciężkim smutku pogrążeni
dzieci, synowa i wnuczka.

W czwartą rocznicę śmierci, ś. p.

Kardynała-Prymasa Edmunda Dalbora

odbędzie się

msza św.

w środę, dnia 12, o godz. 8, w kaplicy św. Józefa.
zw 21 676

Wróciłem

Dr. Pomorski

Chirurgia i choroby kobiece
pl. św. Krzyski 4, 11,30 — 1, 3 — 4.
Klinika prywatna.

W niedzielę, dnia 9 lutego 1930 r., o godz. 2 po poł., zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., po długiej i ciężkiej chorobie, w 72 roku życia, nasz najdroższy i najtroskliwszy mąż, ojciec, teść, dziadek i stryj. s. p.

Hieronim Marchwicki

były długoletni nauczyciel i kierownik Szkoły Powszechnej w Krotoszynie.

Pogrzeb odbędzie się w Poznaniu, w środę, dnia 12. b. m., o godz. 4,30, z kaplicy cmentarza łazarskiego w Górczynie.

W głębokim smutku pogrążona rodzina.

Poznań, Matejki 55. III.

Restauracja i Winiarnia „POD WIECHA”

Tel. 36-52 Poznań, 27 Grudnia 19 Tel. 36-52
urządza we wtorek, dnia 11. 2. 1930

WIEPRZOBICIE

od godz. 11 przed południem **mięso z kotła**, wieczorem **kaszanki, bułaczanki** i różne inne specjalności. Dobrze dolegnowane napoje.

KONCERT - DANCING

Gospodarz Bronisław Ratajczak.

Przeciw chudości

Używać należy naszego wypróbowanego od lat proszku od tywczego „PLENUSAN” W krótkim czasie znaczny przyrost wagi, kwitnący wygląd i pełne kształty ciała. Wzmacnia również krew i nerwy. Polecany przez lekarzy i profesorów: 1 pudełko 6,—zł; 3 pudełko 15,—zł. Przy zapłacie zgóry wysyłka franco. Pw 6937 46/31

Dr. GEBHARD & Sp. — GDAŃSK, Oddz. 153a.

Z powodu likwidacji oddziału mego w Poznaniu, p. **Kazimierz Dyk** nie jest upoważniony od dnia 8 lutego 1930 r. do zainkasowania pozostałych należności oddziału mego w Poznaniu, pod firmą R. Stobiecki, Reprezentacja fabryk wyrobów włókienniczych i proszę Szanownych moich Odbiorców, pozostałe pretensje i wszelką korespondencję skierować pod adresem: rw 8647

Hurtownia Tow. Włóknistych
R. Stobiecki, Bydgoszcz, St. Rynek 29.

„ROTOR”

PRZEMYSŁ SAMOCHODOWY Sp. z o. o.

pod fachowym kierownictwem inżynierów, kapitalny remont i obsługa samochodów w nowoczesnych warsztatach.

ZASTĘPSTWO: „SCINTILLA”

urządzenia elektryczne, startery, magneto, dynamo

Telefon 68-65. POZNAŃ, Telefon 68-65.

ul. Dąbrowskiego 78a.

Dwie wielkie sale

bez ścian ubocznych, objętości ca. tysiąc metrów kwadratowych, jasne, równe, higieniczne, wyłożone linoleum, — dostęp przez dwójki kamienne schody, winda, kaloryfery, ściany z żelazo betonu, położone nad naszym składem w całości lub częściowo do wynajęcia.

Lokale nadawają się na biura i na fabrykację.

„BŁAWAT POLSKI”, Tow. Akc. POZNAŃ

Stary Rynek 87/88 — Kramarska 13/14.

Pw 9216-6,91

Przedstawicielstwo

poważnej firmy przyjmuje kupiec dobry organizator, prima referencje. Branża obojętna. Złoży zabezpieczenie hipoteczne lub w gotówce. Łaskawe zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zw 21 682.

Kup ę większą ilość

AKCYJ

Dr. Roman May i „Unia” powyżej kursu. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. pod zw 21685

Biegła biuralistka

Znająca wszelkie prace biurowe jak pisanie na maszynie, kszątkowość, język polski i niemiecki w piśmie, może się zaraz zgłosić. Wnioski piśm. wraz świad. referencjami i żądaniem wynagrodzenia do firmy Godurkiewicz i S-ka, Dom Rolniczo-komisowy, 27. Grudnia 16. zw 1691

Kupuję łubin żółty, owies i słomę

Oferty z ceną upraszam Paweł Magiera, Żory (G. Śląsk) zw 1691

CHOROBY PŁUC

BALSAM THIOCOLAN-AGE, który ułatwiając wydzielanie się płwociny wzmacnia organizm i samopoczucie chorego oraz powiększa wagę ciała i usuwa kaszel. Używa się za poradą lekarza. Sprzedają apteki. n. 7481 Sprzedają apteki.

Pierwszorzędny majątek ziemski

w Poznańskim ca 3 000 mrg. magd. Piękny pałac w parku szosa w miejscu tuż przy mieście do nabycia. Wpłaty 1 000 000,— zł. Obsiew: 700 mrg. pszenicy, 250 mrg. buraków cukr., 100 mrg. nasionników bur., 50 mrg. rzepiu i t. d. Inwentarze żywe i martwe bogate, w bardzo dobrym stanie i nadkompletne. Zgl. do eksp. Kurjera Pozn. pod zw 21 680

dyrektor handlowy

Do poważnej fabryki branży chemicznej w Zachodniej Polsce poszukiwany jest Posada jest do objęcia od 1 kwietnia z. b. Warunek: posiadanie obywatelstwa polskiego oraz władanie językami polskim i niemieckim. Reflektuje się tylko na sily, które wykazały się odpowiednimi rezultatami na kierowniczych stanowiskach. Dyskrecja zapewniona. Oferty z dołączeniem fotografii, curriculum vitae, referencji, świadectw oraz podaniem żadanego wynagrodzenia pod: J. P. 6741 do Rudolf Mosse, Berlin SW. 106 Tw 1063

AGRONOM

samotny, dobrej rodziny, wiek średni, wykształcenie akademickie, Lipsk, praktyka wieloletnia, poszukuje posady samodzielnej, rzadcy — administratora. Specjalność wysoka produkcja zbóż, okopowych, nasennictwa eksportowego. Referencje pierwszorzędne. Łaskawe zgłoszenia do eksped. Kurjera Poznańskiego pod zw 21 673

Przychylając się do życzeń zgłaszających się do nas sfer kupieckich, postanowiliśmy od 10 lutego począwszy

otwierać kasę do przyjmowania wpłat w godzinach wieczornych

(także w sobotę) i to od godziny 5,30 do 7 wieczorem.

Poznański Bank Ziemiań S.A.
Al. Marcinkowskiego 13.

Kw 1597

Kto umie czytać i pisać po węgiersku?

Adres pod zw 21688/9 do Kurjera Pozn.

Ślusarz narzędziowy

dobrze obeznany na narzędzia kombinowane i przekroje (sehn ete), obsługi Sztancy i prace tokarskie i heblarskie poszukuje posady. Oferty Kurjer zw 21690

Palarnia Kawy — Pakownia Herbaty poszukuje zastępcę

na województwo Poznańskie. Reflektuje się na sily młodsza z branży, posiadająca fachowe wiadomości i znajomości klientow. Ponieważ udziela się inkaso, wymaga się zabezpieczenia, które zarazem służy na 50 procent delcredere. Uprasza się o zgłoszenia z podaniem warunkow przy wolnym bilecie kolejowym pod „Zastępcę” do „Reklamy Polskiej” — Al. Marcinkowskiego 6.

Przedstawicielstwo samochodów ciężarowych

największej fabryki europejskiej do oddania na okręg poznański. Oferty poważnych reflektantow uprasza się składać natychmiast u portjera hotelu „Continental” sub. „M”

Kierownik techniczny mlyna

z wieloletnią praktyką mlyńską, fabryczną oraz montażową, obznajmiony z najnowszą techniką mlynarską, poszukuje zaraz odpowiedniej posady. Oferty pod: „Konditionierung” do Tow. Rekl. Międz. g. r. Rudolf Mosse, Warszawa, Marszałkowska 124. Tw 1064

Poważna firma przemysłowa poszukuje

Stenotypistki

polsko-niemieckiej, znającej dokładnie stenografię w obu językach, z dłuższą praktyką biurową.

Registratora

osoby zaufanej i odpowiedzialnej, mogącej wykazać dobrą praktykę, w tym fachu w poważnych firmach, znającej nowoczesne systemy registry. Oferty z odpisami świadectw, referencjami i warunkami wynagrodzenia, prosimy podawać do Biura Ogłoszeń „PAR”, Poznań, Al. Marcinkowskiego 11, pod nr. 6,96 Pw 9229-6,96

Cukrownia na Kujawach poszukuje

technika-fachowca

do prowadzenia robót przy budowie i remoncie linii kolejek wąskotorowych, lub też biuralisty (stki), którzyby mogli jednocześnie poprowadzić orkiestrę przy Tow. Gimn. Sokół. Oferty uprasza się nadesłać do eksp. Kurjera Pozn. pod zw 21 665

Duży lokal sklepowy

nowocześnie urządzone, z dużą wystawą, przy pryncypalnej ulicy Krakowa do odstąpienia pod korzystnymi warunkami. Zgłoszenia listowne pod „398” biuro ogłoszeń „PRASA”, Kraków, Karłowicka 16. nw 8213

Nowoczesna maszyna parowa (Tandem)
z kondensacją 136/172 K. M., wartości nowej maszyny, z powodu zlikwidowania przedsiębiorstwa ewtl. z kotłem parowym, bardzo tanio na sprzedaż. Oferty uprasza się skierować do: „Krapfitzer Dampfmuhle“ A. Spindel, Krappitz Niem. G/Sl. nw 8258

Nieruchomość

wolna od lokatorów, położona w najlepszym punkcie handlowym w miasteczku powiatowym w Wlkp. gdzie wojsko, gimnazjum męskie i żeńskie i in., z wolnymi nowoczesnymi składami zaraz na sprzedaż. Oferty tylko poważnych reflektantów proszę do eksp. Kurj. Pozn. pod dw 4108

Złodziej

który skradł w nocy z 8 na 9 b. m. walizę, znaczną J. K. z samochodu, stojącego przed Bazarem, przy Alejach Marcinkowskiego, niech mi zwróci bezwartościowe dla niego klucze i pamiątkową dla mnie szpilkę, resztę niech zatrzyma jako wynagrodzenie. Adres: Majętność M o r a s k o, poczta Biedrusko. zw 21 686

3. N. a. 1/30. Firma Leon Jasiński, Inowrocław, Rynek 4, skład bławatów, właściciel kupiec Leon Jasiński, wniosła o odroczenie wypłat po myśli rozp. Prezyd. Rzpl. z dnia 6. 3. 1928 (Dz. U. nr. 27, poz. 244). Celem rozpoznania sprawy wyznacza się termin na dzień 28 lutego 1930, godzina 10, w podpiśnianym Sądzie, pokój 36. Na rozprawie mogą przybyć wierzyciele, celem udzielenia Sądowi wyjaśnień. Inowrocław, dnia 28 stycznia 1930 r. Sąd Grodzki.

Napisowe słowo (tłusto) 30 groszy, każde dalsze słowo 20 groszy, 5 liczb = jedno słowo i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

KONKURS

Straż Pożarna w Wilczynie, powiatu słupeckiego, ogłasza konkurs na wykonanie robót ciesielskich, stolarskich i dekarских z materiału przedsiębiorcy, na budującym się gmachu strażackim w Wilczynie. Zgłoszenia przyjmuje i informację udziela Zarząd Wilczyńskiej Ochotniczej Straży Pożarnej w Wilczynie.

Krakowski Urząd Wojewódzki L. AD. 80 (nazw) 29. Odpis!

OGŁOSZENIE

o zamierzonej zmianie nazwiska. Mojżesz Krieger, urodzony 24 grudnia 1890 r. w Gorlicach, syn rytualny Jenty Krieger i Abraham Storch, kupiec w Lipsku, Pfaffendorfer strasse 5, wniósł prośbę o zezwolenie na zmianę nazwiska rodzowego „Krieger“ na nazwisko STORCH. Powyższą prośbę podaje do powszechnej wiadomości, z nadmienieniem, że w myśl art. 4 ustawy z 24. 10. 1919 (Dz. U. R. P. nr. 88, poz. 478) w brzmieniu ustalonym w § 1 rozp. ministr. z 11. 10. 1928 (Dz. U. R. P. nr. 93, poz. 228) wolno w przeciągu 90 dni od dnia ogłoszenia niniejszego obwieszczenia w Monitorze Polskim, zgłosić do Urzędu Wojewódzkiego Krakowskiego sprzeciw w przedmiocie zamierzonej zmiany nazwiska. Do sprzeciwu należy dołączyć metrykę urodzenia lub inne dowody, wykazujące prawo osoby wnoszącej sprzeciw do używania nazwiska, o które chodzi. Kraków, dnia 24 stycznia 1930 r. Wojewoda: w z. Mikosz.

OBWIESZCZENIE

U konia należącego do p. Jana Jurkowskiego w Poznaniu — Zawady 17 — wygasa zaraza świerzbu. Poznań, dnia 31 stycznia 1930 r. Miejski Urząd Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego Dyrektor: (—) A. Mizgalski.

L. cz. 7. N. 5/29.

UCHWAŁA

Firmie Franciszek Kiepiński w Inowrocławiu, ul. Kasztelańska 34, udzielony termin odroczenia wypłat przedłożonej o dalsze dwa miesiące, do dnia 23 lutego 1930 r. nw 8041 Inowrocław, dnia 31 grudnia 1929 r. Sąd Grodzki.

Zarząd Gazowni Miejskiej w Śremie, ma do oddania większą ilość

koksu gazowego

po cenie zł 6,— za 100 kg. loco Gazownia wzgl. stacja załadowania. Przy regulacji gotówką udzielamy 5 proc. skonta. Oferty uprasza się skierować do Zarządu Gazowni Miejskiej w Śremie. Magistral.

Kasa Chorych powiatu morskiego z siedzibą w Wejherowie, poszukuje

SEKRETARZA

dl. filii w Gdyni. Pierwszeństwo mają kandydaci (z nieprzekroczonym 40 rokiem życia — posiadający obywatelstwo polskie), którzy podobne stanowisko zajmowali w Kasach Chorych, wzgl. pokrewnej instytucji ubezpieczeniowej i piszą biegle na maszynie. Oferty uzupełnione: dokumentem urodzenia, odpisem świadectwa obywatelstwa polskiego, wyciągiem z księgi, wyciągiem z życiorysem, odpisami świadectw szkolnych i lekarskich, nadsyłać należy do dnia 15 lutego 1930 r. Posada jest natychmiast do objęcia. Komisarz Rządowy i Dyrektor.

KONKURS

Magistral miasta Chełmży na Pomorzu, rozpisyje niniejszym konkurs na sporządzenie planu regulacyjnego miasta, przez zaprzysiężonego miernika. Obszar pomiarowy wynosi 62 ha. Oferty należy składać do dnia 20. 2. 1930 r. Chełmża, dnia 6 lutego 1930 r. Magistral (—) Kurzętkowski, burmistrz. dw 4147

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-linowy milimetr 60 groszy

Znak oferty (na przykład: z 18924, n 2735, d 1 790 i t. d. = 1 słowo. Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10

1 SPRZEDAŻE

Biały Tydzień
towar tylko doborowy ceny reklamowe. Jankowska Podgórną 10 Pw 9 085 5.146

Parcele
około 60 morg. położone przy stacji. torze kolejowym i powiatowej kolejkę. nadające się na budowę domów, fabryk i na ogrodnictwo. ma do oddania Spółdzielni Osadniczej Robotników w Krotoszynie. ul. Kobińska 1. zdw 98 196

Żelazna szafę
ogniotrwała dwuskrzydłowa za 350 złotych sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdw 97 597

Warsztaty stolarskie
pierwszorzędne złotych 140. heble korzystnie poleca. Przewodnik. skład zelaza. św. Marcin 30. zdw 95 397

Skład
dla fryzjera lub kapeluszy 1 400 z urządzeniem, rok dzierżawa odda „Komis“, Sew. Mielżyńskiego 25a. zdw 98 912

130 centnarów
koksu hutniczego, sprzedam 4.— cetr. franko plac Poznań. Oferty Kurjer Poznański zdw 98 915

Pianino
jak nowe okazynie na sprzedaż. ewentualnie częściowo na spłaty. Kościński, Wielkie Garbary 44. II. piętro. zdw 98 215

Urządzenie
kolonialne stół. 3 regaly sprzedam zaraz. Adres Kurjer zdw 98 298

Po
dobra szrotka do zębów w każdym formacie o mlekkiej czy twardej szrotce tylko do Drogerji Uniwersum Poznań ul. Fr. Ratajczaka 38 Pw 7 147/46.182

Zielononóżek
jaja wylęgowe 60 gr sztuka. — Pisklęta jednodniowe 2 zł. dwutygodniowe 3 zł. 4 tyg. 4 zł. oddaje Majątek Unieław — dwór. dw 3926

Fotel
dentystyczny, nowy; pompkowy okazynie niżej nabycia do sprzedania. Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego, Gniezno 43. nw 8 244

Sprzedam
dom maszynowy z inwentarzem podwórzem i stajniami, oraz 30 morg grunt pszennego w pobliżu miasta K. Jankiewicza. Gostrzyn (Wlkp.). zdw 98 089

Wózków
dziecięcych wybór. Kraszewskiego 11. „Świątek dziecięcy“. zdw 97 424

Samochód
Fiat korzystnie do nabycia. Stary Rynek Ratuszowa 31. rw 8 643

Gospodarstwo
43 morgi ziemi z inwentarzem żywym i martwym, budynki maszynowe. na sprzedaż. Zgłoszenie Ignacy Kolański, Czapury koło Poznania. zdw 98 934

Buick

13/60 nowoczesny, otwarta oryginalna amerykańska karoserja okazynie bajecznie tanio. Oferty Kurjer zdw 98 670

8—12.000
pożyczki potrzebuje, dobrze oprocentuje na I. hipoteke. Oferty Kurjer zdw 98 662

Dom - willa
pięknie położony jak nowy, bez lokatorów i obciążenia hipot. 8 pokoi, kuchnia (wszystko odnowione), wjazd, stajnia, chlewy mur, obszerne piwnice, w mieście pow. z wygodną komunikacją do Poznania, z powodu stosunków rodzinnych wprost od gospodarza na bardzo korzystnych warunkach na sprzedaż. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 98 684

Fabryka
szrotok w pełnym biegu z pierwszorzędna klientela, w centrum miasta na sprzedaż. Oferty Kurjer zdw 98 759

Ostry
wilk na sprzedaż. M. Focha 30. Kopecki. zdw 98 730

Dębowe
sypialnie, łóżka, umeblowanie tanio na sprzedaż. Stolarnia, W. Garbary 52, firma W. Wierzejewski. zdw 98 728

Piekarnia
w mieście powiatowym, gdzie wojsko i wyższe szkoły, bardzo dobrze prosperująca zaraz do sprzedania. Do objęcia potrzeba 7—8 tysięcy. Adres wskaże Kurjer zdw 98 748

Motocykle
Rex Acme, precyzyjne i najtańsze Koszczyński, Pasaż, Kino Apollo. zdw 98 753

Łóżka
składane z materacem dla służby 20 zł. Adamski, Piaskowa 6/7. zdw 98 784

Skład
węgli i drzewa, stajnia, kof i woz do sprzedania. Zgłoszenia Machnicki, Mostowa 29, skład węgli. zdw 98 795

8 1/2 złotego
serwis do kawy porcel. 39 złotych serwis obiadowy porcel. 28 złotych 1/2 tuzina noży i widelcy „Alpaka“ lecz tylko w Hurtowni Porcelany, Wroniecka 24, w podwórzu. zdw 98 789

Skład
przy ulicy Wrocławskiej oddam korzystnie. Oferty Kurjer zdw 98 841

Zakład
fryzjerski damsko męski z powodu wyjazdu zaraz na sprzedaż. Cena 2 300 zł. Szamotyły, ul. Poznańska 1. zdw 98 852

Smokingowe
ubranie nowe eleganckie, kosa oswojonego, dwie duże klatki sprzedam tanio. Balcersak, Kraszewskiego 30. parter. jw 3 362

Dom
z piekarnią oraz 5 morgami ziemi w dużej wsi kościelnej zaraz na sprzedaż. Zgłoszenia Kurjer zdw 98 923

Skład
centrum Poznania na obuwie lub linna brzoza, kompletnie urządzone tanio sprzedam. Objęcie 6 500. Adres Kurjer rw 8 644

Skład

kolonialny dobrze prosperujący, z towarami i urządzeniem, w wielkim mieście pow., przy ruchliwej ulicy, gdzie wszystkie szkoły i wojsko z przyległym mieszkaniem 2 pok. kuchnia i przynależności ewentl. z meblami sprzedam. — Zgłoszenia Kurjer zdw 98 872

Dwa salony
antyczne mahoniowy, brzożowy. „Pałac Sztuki“, Stary Rynek 78. I. piętro. rw 8 653

Samochód
ciezarowy, kryty, 1 1/2 tonny, urządzony do rozwozenia towarów (reklamówka) na pełnych gumach w bardzo dobrym stanie gotów do jazdy, korzystnie do nabycia. Zgłoszenia Mostowa 11, w fabryce. rw 8 649

4 parcele
po 1 100 m. kw. sprzedam 4 zł kw. Maciejewski, Dąbrowskiego 88. zdw 98 948

Biurko
debowe nowe oraz gablotki tanio na sprzedaż. Stolarnia, Różana 4. zdw 98 932

Młockarnię
z parówką w komplecie w dobrym stanie zaraz sprzedam. Lisakowa, Broniszewice Nowe, powiat Pleszew. nw 8251

Urządzenie
do składu piekarskiego lub kolonialnego tanio sprzedam. — Richter, Przeczmica 11 a. zdw 98 808

Maszynę
do pisania Underwood oraz gramofon okazynie. Przemysłowa 26, parter, lewo. zdw 98 813

Wózek
sportowy z budką sprzedam Knapik, Zwierzyniecka 20, IV. zdw 98 817

Kawiarnię - restaurację
z pełnym wyszynkiem i 5 pokojowym mieszkaniem sprzedam z powodu wyjazdu. — Spiesznie oferty Kurjer zdw 98 831

Fabryka cukierków
dobrze zaprowadzona z liczną klientelą w mieście garniozonem zaraz na sprzedaż. Adres wskaże Kurjer Poznański pod zdw 98 961

Wóz
i wózek rzeźniczy sprzedam. Zgłoszenia po pol. Tokłowicz, Wielkie Garbary 4, dom tylny, I. ptr. dw 4 138

Ręczny
wózek na sprzedaż. Nowak, Piekary 22-28, II. lewo. zdw 98 887

Skład
kolonialny mieszkaniem, towarami 8 000 sprzedam. Strabel, Wierzbicice 45. zdw 98 886

Wózek
z budką sprzedam Wodna 10, II. zdw 98 898

Sprzedam
ogrodnictwo w pow. mieście na dogodnych warunkach. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. pod zdw 98 875

Garnitur
pluszowy pierwszorzędny (kanapa i fotel) oraz inne meble korzystnie na sprzedaż. Zgłoszenia do „Par“, A. Marcinkowskiego 11, pod 6.151. Pw 9 264/5-6.151/2

Gospodarstwo

23 morgi ziemia pszenno żytnia, 9 klm od Obornik, wpłaty 11 tysięcy, stacja, kolej, szkoła w miejscu sprzedam. Józef Runowski, Kiszkowo, pow. Oborniki. rw 8 654

Pianino
sprzeda św. Marcin 47, III., praw. zdw 98 939

Rower, B. trabkę mandolinę
sprzedam tanio. Rynek Łazerski nr. 18. zdw 98 515 16

5 KUPNA

Kupię skład
kolonialny w Poznaniu lub na prowincji. Oferty Kurjer zdw 98 500

Kupię
kocioł parowy stojący w dobrym stanie. Oferty upraszam do Kurjera zdw 98 587

Przycepkę
do motocykla używaną okazynie kupię. Ozorkiewicz, fabryka mebli, Pniewy. nw 8249

Kupię
koncesję samochodową. Ratuszowa 31, restauracja, telefon 25 90. rw 8 631

Fotoaparat
6 x 9 kupię. Opis, cenę Kurjer zdw 98 672

Kupię
parabellum. Zgłoszenia Kurjer zdw 98 705

Kupimy
formy i prasy do wyrobów betonowych okazynie. Zgłoszenia pod Majątek Rudki, poczta Oborniki. zdw 98 734

Kupię
magiel mało używany. Zgłoszenia z podaniem adresu do Kurjera Poznańskiego zdw 98 724

Drukarnię
małą akcydensową kupię zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 98 786

„Komispol“
Sew. Mielżyńskiego 4 poszukuje majatków, gospodarstw, kamienic, składów, mieszkań dla poważnych reflektantów. zdw 98 787

Wózek
dziecięcy, dobry kupię. Cena Kurjer jw 8 358

Trzy kamienice
warunek wolne mieszkanie czteropokojowe wpłaty 50 000—70 000 zł i 14 000 dolarów dla reflektantów poszukuje Jax, Poznań, Ratajczaka 10. zdw 98 918

6 KAMIENICE

Kamienice
za cenę 125 000, wpłaty 50 000, dochód 15 200 zł sprzedam. Maciejewski, Dąbrowskiego 88. zdw 98 947

Kamienicę
centrum Poznania, II. piętro, 2 składy, dochód 7 500 rocznie, tanio sprzedam, lub zamienie na kamienicę ogród lub gospodarstwo w powiatowym mieście (wartość 60 000). Oferty Kurjer Stary Rynek rw 8 645

Kamienice

przy ul. Przeczniczy (komfort), piękny obiekt za cenę 160 000 zł, przy wpłacie 80 000 zł reszta do umowy sprzeda natychmiast Stanisław Faleński, Centrala Handlowa w Poznaniu, ul. 27 Grudnia 5, telefon 37 20. zdw 98 449

Kamienica
w centrum miasta Poznania, mieszkanie wieksze i komfortowe, dochód roczny 22 500 zł, niewykorzystany. Cena 275 000 zł, wpłaty 150 000 zł, reszta do umowy Centrala Handlowa, 27 Grudnia 5. zdw 98 448

Kamienica
w pobliżu Marsz. Focha, dochód roczny 18 500, cena 150 000 zł, wpłaty 70 000 zł, reszta do 5 lat. Centrala Handlowa 27 Grudnia 5. zdw 98 450

Kamienica
w centrum dochód 5 000 zł rocznie, wpłaty 35 000 zł sprzedam Zielke, Gen. Umińskiego 7 a. zdwp 98 680

Spiesznie
sprzedam kamienicę centrum Poznania, mieszkanie, 4 pokoje wolne, dochód roczny 10 000, cena 90 000, wpłaty 40 000, reszta 6 lat. „Krakus“, Poczтовая 30. zdw 98 798

Kamienice
III. piętrowa czynsz 9 500, cena 90 000, wpłaty 45 000, III. piętrowa czynsz 7 000, cena 75 000, wpłaty 45 000, III. piętrowa czynsz 6 500, cena 60 000, wpłaty 40 000 sprzedam Biuro Handlowe, Romana Szymańskiego 1. zdw 98 916

Kamienica
komfortowa, ulica Ratajczaka — 160 000, wpłaty 70 000, Tomczak, Poznań, Wierzbicice 81. zdw 98 822

7 PIEKARNIA

8.000
wypożyczy kawaler lub wpłaci na domek. Kurjer zdw 96 152

Bez długu
majątek ziemski 3 000 mg. poszukuje pożyczki 300 tysięcy na hipoteke. Oferty Kurjer zdw 97 948

Kapitał!
Odda duży zysk mój własny „Srodek tuczu swini“, którego sprzedam. Zgłoszenia pod dw 4 124 do Kurjera Pozn.

Do
sprzedania dwupiętrowa kamienica we Lwowie, przy ul. Staszica 6 (boczna Chorażczyzny), całe drugie piętro wolne (7 pokoi etc.) nadbudowane w roku 1923. Zgłoszenia pisemne pod „Kamienica“ do Generalnej Ekspedycji Ogłoszeń. Lwów Legionów 1. nw 8209

Mam
2 do 4 000 złotych wzięłym bufet na rachunek. Oferty Kurjer zdw 98 768

1.000—2.000
poszukuje na I. hipoteke. Oferty Kurjer zdw 98 677

10 000 zł
pożyczki poszukuje zaraz na roczne weksle, dam 20% płatne zgóry. Mam poważnych żyrantów. — Oferty do Kurjera Pozn. pod zdw 98 879

Poszukuję

zaraz lub 1. 5. 30. pożyczki 50 000 zł na I. hipoteke małego wiekskiego, 1500 morg w Wielkopolsce bardzo intensywnie prowadzony pod korzystnymi warunkami Łaskawe zgłoszenia do ekspedycji Kurjera pod zdw 98 658

Potrzebny
wspólnik do drukarni, fachowiec (z kapitałem). Oferty Kurjer zdw 98 888

Pisarz
gospodarczy poszukuje posady z wypoczynkiem 3000, złozenie kucji itd. Oferty Kurjer zdw 98 707

Szukam
pożyczki 5 tysięcy na pierwszą hipoteke. Zgłoszenia Kurjer zdw 98 856

10 000 dolarów
na I. hipoteke kamienicy w Poznaniu poszukuje w/w według umowy. Pośrednicy wykluczeni. — Zgłoszenia proszę do Kurjera Poznańskiego pod zdw 98 764

Poszukuję
do 15 000 zł na I. hipoteke wielkiego domu w Poznaniu. Oferty z podaniem warunków do Kurjera Poznańskiego pod zdw 98 764

10.000 zł
posiadam, czekam propozycji. — Oferty Kurjer zdw 98 681

8 DO WYNAJECIA

5 pokojowe
piękne mieszkanie przy ulicy Wierzbicice wszelkie wyroby telefon ewentl. meble do wynajęcia wprost od gospodarza od 1 kwietnia za dwuletnim czynszem zgóry. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 98 738

3 pokoje
komfort z nowymi meblami II. p. czynsz miesieczny 80 zł do oddania. Adres wskaże Kurjer zdw 98 867

Mieszkanie
6 pokojowe 5500 w tem rok dzierżawa „Komispol“, Sew. Mielżyńskiego 4. zdw 98 788

Mieszkanie
2 pokojowe kuchnie, pokój kuchnie przy Poznaniu za dzierżawą. Koniczyn. św. Marcin 64 III. zdw 98 687

Mieszkanie
5 pokojowe, komfortowe I. piętro, gródmiestecie, meble dzierżawa rok 10 000. Adres wskaże Kurjer zdw 98 830

Mieszkanie
pokój kuchnia dzierżawa zgóry. Adres Kurjer zdw 98 862

Mieszkanie
3 pokojowe z kuchnią przy Starym Rynku, I. piętro, sprzedam lub zamienie na mniejsze. — Adres Kurjer zdw 98 806

Solacz
3 pokojowe, piękne mieszkanie wolne. Objęcie 9 000, dzierżawa. Zgłoszenia Kurjer zdw 98 819

2 pokoje
z ogrodem owocowym w Bninie, 30 minut autobusem do Poznania, za 65 zł mies. zaraz do wynajęcia. Kaucji potrzeba 750 zł. Chwilkowski, Śrem, Polna. zdw 98 900

2 siostry
poszukują posady do dzieci i prac domowych od 15. lub 1. Górczka, Lwówek. zdw 98 175

Młody
energiczny, sumienny i pracowity średnio wykształcony. szuka jakiegokolwiek posady. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 98 352

Marszantka
samodzielną poszukuje posady. Zgłoszenia do Kurjera zdw 98 351

Radjomonter
z 6 letnią praktyką szuka pracy miejscowość obojętna. Oferty Kurjer zdw 98 058

Pomocnik fryzjerski
zdolny poszukuje posady od 15. 2. w Poznaniu na skromnych warunkach w salonie męsko-damskim celem wyuczenia się ondulacji. Woźniak, Królewska-Huta, ul. Wolności 33, fryzjer. zdw 98 538

Sierota
26 lat, znająca gospodarstwo domowe z dobrymi świadectwami poszukuje posady — tylko do samotnej osoby od 15 lub 1. 3. — Zgłoszenia do Kurjera zdw 98 743

Pracznica
poszukuje prania. Zgłoszenia Kurjer zdw 98 759

Panienska
sierota poszukuje jakiegokolwiek zajęcia, najchętniej do fabryki. Oferty Kurjer zdw 98 755

Panienska
sierota poszukuje posady do dzieci jako przychodnia lub z całym utrzymaniem. Oferty Kurjer zdw 98 754

Bufołowa
z dobrymi świadectwami poszukuje posady zaraz lub 15. 2. — Miejscowość obojętna. Oferty Kurjer zdw 98 760

Panna
kochająca dzieci szuka posady, cokolwiek zyskiem. Oferty Kurjer zdw 98 869

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego z gotowaniem bez prania. Oferty Kurjer zdw 98 868

Ogrodnik - bartnik
kawaler, poszukuje posady zaraz lub później, obeznany w wszystkich galeziach, za wynagrodzeniem 60 zł miesięcznie i tanią, wolnym utrzymaniem. U p. Grąjek, Poznań, ul. Wrocławska 19, podwórko, prawo, III. zdw 98 881

Niania
w średnim wieku poszukuje posady do dzieci. Oferty Kurjer zdw 98 776

Młoda
inteligentna panienska z lepszej rodziny poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer zdw 98 777

Szofer kawaler
cztery lata praktyki poszukuje posady od 1. 3. Zgłoszenia Kurjer poznański zdw 98 744

Dziewczyna
uczciwa do wszystkiego poszukuje miejsca każdego czasu. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 98 794

Dziewczyna
szuka pracy do wszystkiego lub do dzieci. Oferty Kurjer zdw 98 793

Dziewczyna
w średnim wieku, uczciwa, z długoletnimi świadectwami poszukuje posady do wszelkich prac domowych z gotowaniem, tylko do starszego państwa zaraz lub od 15. II. Oferty Kurjer zdw 98 843

Kresowianka
młoda, milej powierzchowności, poszukuje zajęcia u zamożnej starszej osoby do szycia, cerowania, oraz lekkich prac domowych. Oferty Kurjer zdw 98 834

Dziewczyna
sierota poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 98 840

Kuchmistrz
kawaler, znający wszechstronnie swój zawód poszukuje posady. Miejscowość obojętna. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 98 340

Fotografistka
Dla córki mej poszukuje posady w lepszym zakładzie fotograficznym, celem dalszego wykształcenia przy codziennym utrzymaniu z dołączeniem do rodziny. Oferty proszę nadesłać do Kurjera Poznańskiego pod zdw 98 532

Kuchmistrz gospodyni
znająca kuchnię polsko - francuską oraz wszelkie zaprawy, szuka posady w zakładzie, klinice lub szpitalu najchętniej na Pomorzu. Łaskawe oferty proszę skierować do Kurjera zdw 98 080

Dziewczyna
uczciwa z długoletnimi świadectwami szuka posady od 15 lutego Oferty Kurjer zdw 98 370

Szukam
posady z praniem i samodzielnie gotowaniem. Oferty Kurjer zdw 98 829

Dziewczyna
wiejska uczciwa szuka posady do wszystkiego. Oferty Kurjer zdw 98 853

Panienska
inteligentna znajdująca się w krytycznym położeniu, poszukuje posady do cukierki lub restauracji zaraz lub później. Zgłoszenia Kurjer zdw 98 663

Młody
energiczny handlowiec z wyższym wykształceniem kawaler, poszukuje posady, miejscowość obojętna. Oferty „Par” Poznań, Aleje Marcinkowskiego 11, pod 53, 239. Pw 9243-53, 239

Książkowa
pisząca na maszynie, z dobrymi świadectwami od 15 b. m. szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Stary Rynek rw 8 630

Dyplomowana
nauczycielka szuka posady. Oferty z podaniem warunków do Kurjera zdw 98 699

Dziewczyna
do wszystkiego poszukuje posady od 15 2. Oferty Kurjer zdw 98 698

Dzielnicy kupiec
podróżujący mając własny samochód przyjmie zastępstwo na prowincję. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 98 692

Pracznica
szuka prania. Oferty Kurjer zdw 98 706

Dziewczyna
szuka posługi lub prania. Oferty Kurjer zdw 98 703

Pokojuowa
poszukuje posady z prasowaniem sztywnej bielizny od 15. 2. lub od 1. 3. Zgłoszenia do Kurjera zdw 98 132

Osoba
średni wiek, zaufana, zajmie się całym gospodarstwem domowym, znajomość szycia, prasowania, dobrej kuchni. Świadectwa jak najlepsze. Łaskawe oferty Kurjer zdw 98 807

Prasowaczka
z praniem szuka stałego zajęcia w domu lub w zakładzie również pokojowa z zyskiem. Zgłoszenia Kurjer zdw 98 809

Rządca administrator
lat 36, poważnie polecany poszukuje stanowiska z kauceją do 10 tys. zł. w większym majątku. — Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 98 874

W poważnym przedsiębiorstwie
przyjmie posadę student W. S. H. inteligentny, pracowity. Znajomość korespondencji, książkowości, niemieckiego, praktyka bankowa. Godziny obojętne. — Zgłoszenia Kurjer zdw 98 936

Poszukiwani
dzielni pracownicy inteligentni akwizytorzy do sprzedaży artykułów codziennej potrzeby prywatnej klienteli za dobrą prowizją na miasto Poznań. Zgłoszenia osobiste od 3-5 ul. Nowa 7, dom ogrodowy II. piętro. Pw 9209-6, 28

Potrzebna
od 1. 4. bona - freblanka I. klasy do trojga dzieci 8, 5 i 3 lat. Wymagane bardzo dobre referencje oraz znajomość szycia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 98 678

Apteka Pod Orłem
w Skalmierzycach, pow. Ostrów przyjmie od 1 marca elewa (ke), lub magistra bez praktyki. zdw 98 740

Apteka
w powiatowym mieście Wielkopolski ma od 1. 3. wolną posadę dla elewa lub elewki na 2-letnią praktykę. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod dw 4109

Poszukuję
panny do dzieci która zna grammatykę i język polski musi również zastąpić przy bufece. Proszę podać pensję i odpisy świadectw. St. Komarska Ostrzeszów zdw 98 880

Służąca
zaraz potrzebna. L. Wierzbicki, Kozia 2, I. p. zdw 98 760

Retuszer — retuszerka
zaraz Zgłoszenia skład (ul. Szkolna 3, narożnik Golebiew, zdw 98 846)

Poszukuje
woźnego z kauceją, posada stała. Oferty Kurjer zdw 98 833

Służąca
uczciwa z gotowaniem do wszelkich prac domowych z dobrymi świadectwami potrzebna zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 98 861

Uczeń
rzeźniczy potrzebny Antoni Bakoś Poznań Staroleka sw Antoniego 1. rw 8660/1

Pana
nadającego się do ekspedycji z kauceją zaraz. Oferty Kurjer zdw 98 955

Większe przedsiębiorstwo
poszukuje kilku panów i pań z robek, prowizja pensja do 600 zł miesięcznie. Fachowość niepotrzebna, wyszkolenie nastawione na kierownika. Zgłoszenia w tygodniu do godz. 9-1 i 3-5 czwartek 31a, wysoki parter. Pw 9 263-74

Fryzjerka
dzielna potrzebna zaraz. Półwiejska 20. zdw 98 820

Parkietówki
młode mogą się zgłosić. Adres wskaże Kurjer zdw 98 936

Potrzebny
zaraz zdolny i wykwalifikowany emalier specjalista do wyrobów szklanych emalowanych, na wyjazd. Oferty nadsyłać do Biura Ogłoszeń „Par”, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 11, pod 6154. Pw 9 266-6, 158

Posługaczka
dziewczyna potrzebna, świadectwa. Strzelecka 11, III, prawo, zdw 98 863

Panienska
z wrodzonym talentem do ekspedycji, dobrą wymową, pamięcią, około lat 16, potrzebna w miejscu do lepszego składu, pensja 50 zł. Zyciorys, świadectwa gimnazjalne do Kurjera zdw 98 891

Bufołarka
z kauceją 600-1000 zł. Adres Kurjer zdw 98 690/91

Fryzjera
damskiego, kierownika, poszukuje zakład pierwszorzędny. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 98 803

Dziewczyna
do lat 18 najchętniej sierota potrzebna zaraz. Jezulicka 4, restauracja. zdw 98 807

Apteka
poszukuje asystenta oraz współpracownika pomocniczego. Oferty z podaniem referencji i warunków proszę do Kurjera pod dw 4148

Fryzjerka
potrzebna zaraz lub 15. Kanałowa 3. zdw 98 900

Uczenice
i krawcowe litylko dobre sily mogą się zgłosić. J. Sekula, Wodna 23, II. zdw 98 746

Ogromny natłok...

Ponieważ w czasie „Białego Tygodnia“ nie wszyscy kupujący mogli być obsłużeni, przedłużam „Biały Tydzień“ do wtorku czwartku, 13 lutego r. b. Telegraficznie i telefonicznie skompletowałem zapasy. Uprasza uprzejmie korzystać z okazji taniego zakupu.

Kałamajski.

Pw 9 2778-7, 8/9

Książkowa
biegła poszukuje posady (najchętniej na wsi). Zgłoszenia Kurjer zdw 98 620

Panienska
zdrowa, miła, kochająca bardzo dzieci, szuka posady zaraz w Poznaniu. Zna się na drobnej szyciu. Oferty Kurjer zdw 98 618

Niemka wdowa
bezdzielną poszukuje od 15. 2. posady jako gospodyni z gotowaniem do samotnego pana lub małżeństwa (władam jez. polskim). Zgłoszenia Kurjer zdw 98 411

Elewka
wyuczona, z dobrym świadectwem która pełniła już funkcję gospodyni, poszukuje posady jako gospodyni od 15. 2. lub później. — Zgłoszenia przyjmuje T. Wawrzyńska, Niatek Mały, pow. Wolsztyń. zdw 98 526

Marszantka
pierwszorzędna poszukuje posady od 1. 3. lub 1. 4. Oferty Kurjer zdw 98 549

Szofer - służyca
z dobrymi świadectwami poszukuje posady zaraz. Okolica obojętna. Oferty Kurjer zdw 98 290

Dziurkarka
maszynowa poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 98 679

Drogerzysta dyplomowany
z 6 letnią praktyką sumienny, dobry ekspedjent, obeznany z działem drog. perfumeryj. oraz fotograficznym poszukuje posady od 1 marca lub później. Zgłoszenia Kurjer zdw 98 676

Poszukuje
posługi na cały dzień zaraz. — Oferty Kurjer zdw 98 665

Poszukuje
posady ekspedientki i do pomocy domowej. Odczłodzi z posady z powodu swięcnic przedsiębiorstwa po 10 letniej w nim pracy. Zgłoszenia Kurjer zdw 98 688

Prośba!
Młodzieniec lat 20 najstarszy syn z pośród sześciorga dzieci, posiadający chora matkę wdowę poszukuje posady jako pomoc. biurowy lub woźny. Łaskawe oferty do Kurjera zdw 98 683

Gospodyni zarządzająca
osoba średnim wieku poszukuje posady do wielkiego domu, pensjonatu, restauracji lub hotelu. Oferty Kurjer zdw 98 682

Dziewczyna
umiejąca samodzielnie gotować, piec i zaprawiać, może się okazać kilkuletnimi dobrymi świadectwami szuka posady w lepszym domu od 1. 3. Oferty do Kurjera zdw 98 700

Młoda
dziewczyna poszukuje od 15. 2. lub 1. 3. posady do dzieci lub wszelkiej pracy domowej. Oferty Kurjer zdw 98 720

Maszynistka
biegła, znająca prace biurowe oraz adwokackie poszukuje posady. Kurjer zdw 98 719

Pracznica
rzetelna, czysto pierze, poszukuje posady poza dom. Oferty Kurjer zdw 98 707

Dziewczyna
uczciwa poszukuje posady z gotowaniem tylko w lepszym domu. Oferty Kurjer zdw 98 727

Dziewczyna
wiejska uczciwa, poszukuje posady z gotowaniem od 15. 2. 1930. Oferty do Kurjera zdw 98 731

Posługaczka
szuka pracy. Oferty Kurjer zdw 98 845

Posługaczka
poszukuje posługi zaraz. Oferty Kurjer zdw 98 842

Krawcowa
dzielna dziennie 2,50. Zgłoszenia Kurjer zdw 98 855

Panienska
poszukuje posady pokojowej do dzieci i wszystkiego od 1. Oferty Kurjer zdw 98 900/1

Panienska
poszukuje posady do dzieci z zyskiem najchętniej od 1. 3. — Oferty Kurjer zdw 3 360

Posługaczka
poszukuje posługi lub prania. — Oferty Kurjer zdw 98 919

Służąca
z gotowaniem i praniem od 15. szuka posady. Oferty Kurjer zdw 98 921

Gospodyni - kucharka
z dobrymi świadectwami poszukuje od 15. 2. posady do samotnej osoby. Zgłoszenia do Kurjera zdw 98 920

Krawcowa
dzielna szuka pracy w domu i poza domem. Oferty Kurjer zdw 98 929

Osoba
inteligentna, gotująca dobrze, szuka miejsca gospodyni lub do wyuczenia się skromnym wynagrodzeniem. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 98 928

Dziewczyna
poszukuje posady ze wsi do pomocy pani. Zgłoszenia Kurjer zdw 98 803

Mamka
poszukuje posady ze wsi zdrowa do karmienia dziecka lub 2 dzieci. Zgłoszenia Kurjer zdw 98 802

Dziewczyna
wiejska, uczciwa, poszukuje posady od 15. 2. Oferty Kurjer zdw 98 805

Służąca
poszukuje posady w religijnym domu do mniej osób od 15. 2. — Oferty Kurjer zdw 98 826

Dziewczyna
uczciwa i pracowita, poszukuje posługi z gotowaniem i praniem do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdw 98 866

Dziewczyna
uczciwa, czysta, lubi dzieci, szuka posady do wszystkiego. Ratajczaka 11a, II, parter, lewo. zdw 98 860

Kucharka
poszukuje posady od 15. II, do lepszych państwa. Oferty Kurjer zdw 98 821

Samodzielną gospodyni
lat 43, inteligentna, spokojna, pracowita, zna dobrą kuchnię, chów drobiu i wszelką pracę w zakresie kobiecego gospodarstwa wchodząca, przyjmie samodzielną posadę we większym majątku od 1. 3. lub później. Łaskawe zgłoszenia proszę skierować do Kurjera Poznańskiego pod zdw 98 871

Dziewczyna
młodsza, szuka posady do wszystkiego z cośkolwiek gotowaniem lub za pokojową. Zgłoszenia Kurjer zdw 98 767

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego od 15. cośkolwiek gotowaniem. — Oferty Kurjer zdw 98 769

Biuralistka
z ukończoną szkołą handlową, znająca stenografię polską, pisząca na maszynie, poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 98 908

Potrzebna
zaraz panna służąca z zyskiem Mecenasaowa Komornicka, Gwarna 19. zdw 98 883

Potrzebna
zaraz służąca do zakładu fotograficznego. Zgłoszenia: Agencja gazet M. Kujawski, Śrem, pod „Nadzieja”. nw 8236

Apteka
pod Lwem w Lesznie posz. od 1. 3. asystenta (ke) z egzaminem wojewódzkim. Tylko sily pierwszorzędne, solidne, samodzielne, które władają także językiem niemieckim zechcą nadesłać oferty z warunkami. Referencje konieczne. dw 4 116

Posługaczka
zaraz potrzebna od godz. 8-12. Zgłoszenia p. Abel, ul. Cieszkowskiego 4, parter, lewo. zdw 98 706

Do 600 złotych
miesięcznie zarobić może każdy (a) nie przerywając swych prac. Załącz złoty znaczkiem pocztowym, otrzymasz powiększony numer okazyowy oraz warunki współpracy z nami Marciak — Stanisławów, Słowackiego 20. zdw 94 463

Fabryka
plaszczy poszukuje krawców do lepszych plaszczy damskich. — Wodna 10, II, piętro. rw 8 626

Potrzebny szofer
z kauceją 1.000 złotych na auto prywatne. Oferty Kurjer zdw 98 694

Kucharka
porządna, z dobrymi świadectwami może się zgłosić. Mickiewicza 8, Hahn. zdw 98 711

Modelki
do czesania mogą zgłosić. Zakład Fryzjerski, Jakubowski, Aleje Marcinkowskiego 15. zdw 98 673

Dziewczyna
do dzieci, lekkich prac zaraz. — Półwiejska 32, parter, lewo. zdw 98 741

Pomocnik
fryzjerski na stałą posadę od 1. 3. potrzebny. Piechocki, Chodzież. nw 8 254

Fryzjerka
z kursu potrzebna zaraz. sw. Leonarda 2, (Winiary). zdw 98 865

Freblanka
lub panienska do dzieci inteligentna, religijna, skromna, zdrowa, kochająca dzieci potrzebna na wieś do dwóch chłopców. Zgłoszenia odpis świadectw do Kurjera zdw 98 882

Potrzebna
służąca czysta, uczciwa do wszelkich prac domowych zaraz. — Grunwaldzka 17, I, piętro. zdw 98 843

Potrzebna
służąca czysta, uczciwa do wszelkich prac domowych zaraz. — Grunwaldzka 17, I, piętro. zdw 98 843

Potrzebna
służąca czysta, uczciwa do wszelkich prac domowych zaraz. — Grunwaldzka 17, I, piętro. zdw 98 843

Potrzebna
służąca czysta, uczciwa do wszelkich prac domowych zaraz. — Grunwaldzka 17, I, piętro. zdw 98 843

Potrzebna
służąca czysta, uczciwa do wszelkich prac domowych zaraz. — Grunwaldzka 17, I, piętro. zdw 98 843

Potrzebna
służąca czysta, uczciwa do wszelkich prac domowych zaraz. — Grunwaldzka 17, I, piętro. zdw 98 843

Potrzebna
służąca czysta, uczciwa do wszelkich prac domowych zaraz. — Grunwaldzka 17, I, piętro. zdw 98 843

Potrzebna
służąca czysta, uczciwa do wszelkich prac domowych zaraz. — Grunwaldzka 17, I, piętro. zdw 98 843

Potrzebna
służąca czysta, uczciwa do wszelkich prac domowych zaraz. — Grunwaldzka 17, I, piętro. zdw 98 843

Potrzebna
służąca czysta, uczciwa do wszelkich prac domowych zaraz. — Grunwaldzka 17, I, piętro. zdw 98 843

Potrzebna
służąca czysta, uczciwa do wszelkich prac domowych zaraz. — Grunwaldzka 17, I, piętro. zdw 98 843

Potrzebna
służąca czysta, uczciwa do wszelkich prac domowych zaraz. — Grunwaldzka 17, I, piętro. zdw 98 843

Potrzebna
służąca czysta, uczciwa do wszelkich prac domowych zaraz. — Grunwaldzka 17, I, piętro. zdw 98 843

Potrzebna
służąca czysta, uczciwa do wszelkich prac domowych zaraz. — Grunwaldzka 17, I, piętro. zdw 98 843

Potrzebna
służąca czysta, uczciwa do wszelkich prac domowych zaraz. — Grunwaldzka 17, I, piętro. zdw 98 843

„KWIAT WISŁY“
to nazwa najdelikatniejszego sera „TYLZYCKIEGO“.
Żądać w handlach delikatesów masła i sera.
Skład konsygnacyjny: T. 1061
POZNAŃ, sw. Marcin nr. 21.

Humor zagraniczny
— W wiadrze z mlekiem pływała mysz.
— Toś ją zapewne wyłowil.
— Nie, do wiadra wsadzilem kota.

Przedpłata
na luty 1930 r. za oba wydania razem z datką ilustr. „Ilustracja Poznańska“ i Nowiny Sportowe w Poznaniu w eksped. zł 4,00, w agencjach w mieście zł 4,50, z odnośnikiem do domu w Poznaniu zł 4,70, z odnośnikiem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,94 kwartalnie zł 14,80, pod opaską w Polsce zł 9,00, pod opaską w innych krajach zł 11,00. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przesłuchów w zakładzie, strajków i t. p. wydawn. nie odpowiada za dostarczenie pisma a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.
Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 4072, 2305, w

Ogłoszenia
na stronie 6-lamowej 80 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 75 gr. na stronie czwartej 120 gr. na stronie drugiej 150 gr. przed wiadomościami potocznymi 240 gr. od 1-lamowego do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18,30 w nocy wypadkach do godz. 22 u stróża do wydania wieczornego do godz. 10. w dni przedwziętych do godz. 9 przed połudn. Drobne ogłoszenia słowo napisowe (tłuste) 30 gr. każde dalsze słowo 20 gr. Za różnicę między gazetą a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania wydawnictwo nie odpowiada.
niedziele, święta i nocą tylko 1476 i 3524. — P. K. O. Poznań, nr. 200 149.